

การพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์
การเล่นทานต่อเนื่องประกอบหุ่น

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุนทรียา ศีวรพันธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
พฤษภาคม 2558

การพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์
การเล่นิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุนทรียา ศรีวรรณ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

พฤษภาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์
การเล่นหัตถ์ต่อเนื่องประกอบหุ่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานปฐมวัย
พฤษภาคม 2558

สุนทรียาศรีวรรณ. (2558). การพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่น.ปริญญาโท. กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.คณะกรรมการควบคุม:
อาจารย์ ดร.รณิดา เขยชุม. อาจารย์ ดร. สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่
ในชั้นอนุบาลปีที่2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนบ้านเหล่าทองกลางสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งได้มาโดยการเลือก1 ห้องเรียนจาก 2 ห้องเรียนและสุ่ม
นักเรียนจำนวน 12 คน จากจำนวน 23 คน เพื่อได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบ
หุ่นเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้คือ แผนการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่น และแบบสังเกตพฤติกรรม
จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้t-testforDependent Samples

ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่น มี
การพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์โดยรวมและรายด้าน สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์การ
เล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE DEVELOPMENT OF YOUNG CHILDREN'S ETHICS OF HONESTY
AS A RESULT FROM CONTINUING STORY-TELLING WITH PUPPETS

AN ABSTRACT
BY
SUNTAREEYA SRIWORAKHAN

Presented in Partial Fulfillment of Requirements for the
Master of Education Degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University

May 2015

Suntareeya Sriworakhan. (2015). *The Development of Young Children's Ethics of Honesty as a Result from Continuing Story-telling with Puppets*. Master thesis, M.Ed. (Early Childhood Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Ranida Cheaychoom, Dr. Suchinda Kajorungsilp.

The purposes of this research were to investigate and compare the development of young children's ethics of honesty before and after receiving the experience of continuing story – telling with puppets.

Samples used in this study were 5 – 6 year – old preschool boys and girls of kindergarten 2 class of Ban Laothonglang School, under the Beungkan Primary Education Service Area. The research was conducted during the 2nd semester of the academic year 2014.

One of the two kindergarten 2 classes was selected for the study and 12 boys and girls out of a total of 23 were chosen by means of random sampling to experience the continuing story – telling with puppets classes for 8 weeks, 3 days a week, 30 minutes a day, which makes up a total of 24 class sessions. The instruments used in this study were continuing story – telling with puppets lesson plans and observation forms for the observation of the ethics of honesty.

The data acquired were analyzed by using the dependent sample t – test.

The research findings revealed that preschool boys and girls exposed to the experience of continuing story–telling with puppets have developed their ethics of honesty both holistically and for individual aspects at a higher level than prior to being exposed to the experience significantly at .01 level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์
การเล่นิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น
ของ
สุนทรียา ศรีวรรณ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชายสันติวัฒนกุล)
วันที่ เดือน พ.ศ. 2558

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ดร.รณิดาเชยชม)

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ดร.สิริมาภิญโญนนตพงษ์)

..... ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ดร.สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ดร.รณิดาเชยชม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ดร.สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ดร.กุลยาตันติผลาชีวะ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะความกรุณาอย่างสูงของอาจารย์ ดร.รณิดา เขยชุม ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ เสนอแนะแนวคิด และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด รองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ประธานคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมทำให้ปริญญานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอาจารย์ ดร. ธัญยา พิทยชาติ พิทักษ์ อาจารย์ประจำสาขาวรรณกรรมสำหรับเด็กคณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์อุไรวรรณ โชติชูชนะอาจารย์ฝ่ายวิชาการปทุมวันโรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตและอาจารย์มินตรา โคตรสุโนครูผู้สอนระดับอนุบาล โรงเรียนบ้านถ้ำเจริญที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าทองหลาง คณะครู ผู้ปกครอง ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล และขอขอบคุณนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณบิดามารดา พี่และน้องที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งแก่ผู้วิจัย เสมอมา รวมถึงเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาการศึกษาปทุมวัน ที่มีส่วนช่วยเหลือให้กำลังใจและคำปรึกษาในการทำปริญญานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ที่อบรมเลี้ยงดูให้มีความรักความอบอุ่นแก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

สุนทรียา ศรีวรรณธ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม.....	6
ความหมายของจริยธรรม.....	6
ความสำคัญของจริยธรรม.....	7
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม.....	9
จริยธรรมที่ควรปลูกฝังสำหรับเด็กปฐมวัย.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม.....	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์.....	13
ความหมายของความซื่อสัตย์.....	13
ลักษณะและประเภทของความซื่อสัตย์.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์.....	16
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นนิทาน.....	17
ความหมายของนิทาน.....	17
ความหมายของการเล่นนิทาน.....	18
คุณค่าของนิทาน.....	19
ประเภทของนิทาน.....	20
จุดประสงค์ของการเล่นนิทาน.....	24
รูปแบบการเล่นนิทาน.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
การเลือกนิทานสำหรับเด็ก.....	28
สื่อที่ใช้ในการเล่านิทาน.....	31
วิธีและเทคนิคในการเล่านิทาน.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทาน.....	37
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหุ่น.....	38
ความหมายของหุ่น.....	38
ประเภทของหุ่น.....	39
คุณค่าและประโยชน์ของหุ่น.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทานประกอบหุ่น.....	44
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	45
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	60
สมมุติฐานในการวิจัย.....	60
ขอบเขตการวิจัย.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
วิธีดำเนินการทดลอง.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สรุปผลการวิจัย.....	62
อภิปรายผล.....	62
ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย.....	65
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้	65
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	65
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก.....	74
ภาคผนวก ข.....	95
ภาคผนวก ค.....	102
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	107

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง.....	49
2 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่น ในภาพรวม.....	54
3 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่น จำแนกรายด้าน.....	56

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแท่งแสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของ เด็กปฐมวัย ในภาพรวม ก่อนและหลังการทดลอง.....	55
2 แผนภูมิแท่งแสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของ เด็กปฐมวัย ด้านการพูดความจริง ก่อนและหลังการทดลอง.....	57
3 แผนภูมิแท่งแสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของ เด็กปฐมวัย ด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน ก่อนและหลังการทดลอง...	58
4 แผนภูมิแท่งแสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของ เด็กปฐมวัย ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา ก่อนและหลังการ ทดลอง.....	59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศโดยมุ่งความเจริญทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว โดยขาดความสมดุลกับการพัฒนาทางด้านจิตใจ ก่อให้เกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ เป็นที่มาของปัญหาสังคมที่ทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ ทำให้เกิดความขัดแย้ง ความเห็นแก่ตัว และการเอารัดเอาเปรียบ ความเจริญทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จึงมิได้เป็นหลักประกันของความสงบเรียบร้อยในสังคม แต่ในทางตรงข้าม ความเจริญดังกล่าวกลับเป็นสาเหตุของปัญหามากมาย การพัฒนาประเทศจะดำเนินไปอย่างมีคุณภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านประชากรเป็นสำคัญ เพราะทรัพยากรมนุษย์นับเป็นกลไกแรกที่จะนำไปสู่การพัฒนาในด้านอื่น ๆ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่คนในสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กและเยาวชน จึงเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง เพราะจริยธรรมเป็นแบบแผนในการประพฤติที่สร้างให้คนมีจิตใจประเสริฐสมบูรณ์ ขยายขอบเขตคุณงามความดีไปถึงการช่วยเหลือผู้อื่นให้พบกับสิ่งดีงาม มีความรักความเมตตาต่อกัน ดังที่ ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ (2546: 95) ได้กล่าวว่าจริยธรรมคุณธรรมต้องเริ่มตั้งแต่เยาว์วัย และสอนตั้งแต่ตัวเราเอง จนกระทั่งครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ มวลมนุษยชาติ และสรรพสัตว์ ให้เยาวชนมองกว้างขึ้นเรื่อย ๆ และให้ลดความสำคัญของตัวเราลงตามลำดับ สอดคล้องกับที่ พัทธี สอนแก้ว (2545: 3) กล่าวว่า ปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาของบุคคล เพราะทั้งร่างกาย จิตใจ สมอง และนิสัยของบุคคลจะสร้าง และหล่อหลอมได้ดีในเด็กวัยนี้ โดยเริ่มจากพันธกรรมที่เด็กได้มาตั้งแต่การปฏิสนธิ และมาปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายรวมถึงการอบรมเลี้ยงดู การจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การให้อาหารทั้งอาหารกายและอาหารทางใจด้วย การศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ถ้าเราสามารถปลูกฝังให้เด็กปฐมวัยมีลักษณะนิสัยทางจริยธรรมขั้นพื้นฐานที่ดีแล้ว การพัฒนาจริยธรรมในขั้นที่สูงขึ้นจึงไม่ใช่เรื่องยาก ถ้าเรามีการวางแผนที่ดี มีการรองรับการพัฒนาด้านนี้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง จากระดับปฐมวัยสู่ระดับประถม มัธยม และอุดมศึกษาอย่างมีระบบแบบแผน เพื่อให้เด็กสามารถเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาสังคมพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความซื่อสัตย์เป็นจริยธรรมที่จำเป็นต่อทุกสังคม เพราะหากคนในสังคมขาดคุณธรรมข้อนี้เมื่อใด สังคมก็จะวุ่นวายไม่สงบ คนเอารัดเอาเปรียบกันและเห็นแก่ตัวมากขึ้น จนก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา การปลูกฝังความซื่อสัตย์นั้นควรเริ่มตั้งแต่ในระดับปฐมวัย เพราะเด็กวัยนี้ยังเป็นวัยที่แสวงหา

รูปแบบการคิด ค่านิยม ทศนคติจากประสบการณ์รอบ ๆ ตัว เพื่อนำสิ่งเหล่านั้นมาหล่อหลอมเป็นบุคลิกภาพเฉพาะตัว ดังนั้นในการปลูกฝังพื้นฐานชีวิตด้านจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย จึงเป็นการปลูกพื้นฐานเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรมขั้นสูงสำหรับเด็กในอนาคต (ธีราพร กุลนันทน์. 2544: คำนำ) เด็กที่มีความซื่อสัตย์จะรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น ไม่อยากได้ในสิ่งที่ไม่ใช่ของตน ไม่ลักขโมย ไม่พูดโกหก และรู้จักยอมรับเมื่อกระทำความผิด การปลูกฝังความซื่อสัตย์แก่เด็กปฐมวัยนั้นถือเป็นการวางรากฐานให้สังคมเกิดความสงบสุข เพราะเด็กที่มีความซื่อสัตย์ก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความซื่อสัตย์ต่อไป

การเล่นนิทานเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็ก เพราะนิทานเต็มเปี่ยมไปด้วยความสนุกสนาน โลกของเด็กเป็นโลกสดใสด้วยวัยที่มีจินตนาการ นิทานจะสร้างจริยธรรมเพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีงามและถูกต้อง ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับที่ เรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป (2548: 27) กล่าวว่า นิทานสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์บ่มเพาะพฤติกรรมที่ดีงาม ลักษณะชีวิตที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต และช่วยให้เด็กใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี โดยที่เด็กจะซึมซับรับเอาคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงามไปโดยไม่รู้ตัว พฤติกรรมของตัวละครในนิทานจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเลียนแบบ การเล่นนิทานมีด้วยกันหลายวิธี การเล่นนิทานประกอบหุ่นเป็นวิธีหนึ่งที่ดึงดูดความสนใจของเด็กได้มาก ช่วยให้เด็กติดตามและจดจำได้ดี จึงเป็นวิธีที่เหมาะสมในการนำมาพัฒนาจริยธรรมให้แก่เด็กปฐมวัย

จากเหตุผลและสภาพปัญหาที่กล่าวมา จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น เพื่อให้เด็กได้สวมบทบาทเป็นตัวละครต่าง ๆ ตามหุ่นที่ตนเองขีด ให้เด็กอยู่ในสถานการณ์เดียวกับตัวละคร ได้สนทนาโต้ตอบกัน เป็นการปลูกฝังจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเด็กปฐมวัย ได้นำผลจากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ในการนำการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย รวมถึงเป็นแนวทางในการพัฒนาจริยธรรมด้านอื่น ๆ แก่เด็กปฐมวัยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนบ้านเหล่าทองหลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 2 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 42 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนบ้านเหล่าทองหลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 12 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. เลือกห้องเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มา 1 ห้องเรียนจากจำนวน 2 ห้องเรียน
2. สุ่มนักเรียนจำนวน 12 คน จากจำนวน 23 คน โดยการจับสลากเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อเนื่องประกอบหุ่น
2. ตัวแปรตาม คือ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที กลุ่มตัวอย่างได้รับการทดลองทั้งสิ้น 24 ครั้ง ตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อเนื่องประกอบหุ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนบ้านเหล่าทองหลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2. **การจัดประสบการณ์การเล่นิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น** หมายถึง กิจกรรมการเล่นิทาน ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยมีความต่อเนื่อง 3 ลักษณะ ดังนี้ 1. เมื่อครูเล่าจบ ครูพาเด็กประดิษฐ์หุ่นเป็นตัวละครในนิทาน 2. ครูทบทวนนิทานโดยเปิดหนังสือนิทานให้เด็กดู จากนั้นแบ่งกลุ่มให้เด็กช่วยกันแต่งนิทานที่มีกรอบแนวคิดเรื่องความซื่อสัตย์ขึ้นใหม่ พร้อมวาดภาพบันทึกเรื่องที่แต่ง 3. ครูถามคำถามเกี่ยวกับนิทานเชื่อมโยงกับตัวเด็ก และให้เด็กออกมาเล่นหุ่นตามนิทานที่ได้ช่วยกันแต่งขึ้น โดยจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 3 วัน คือวันอังคาร พุธ และพฤหัสบดี เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ในหนึ่งสัปดาห์ใช้นิทาน 1 เรื่อง

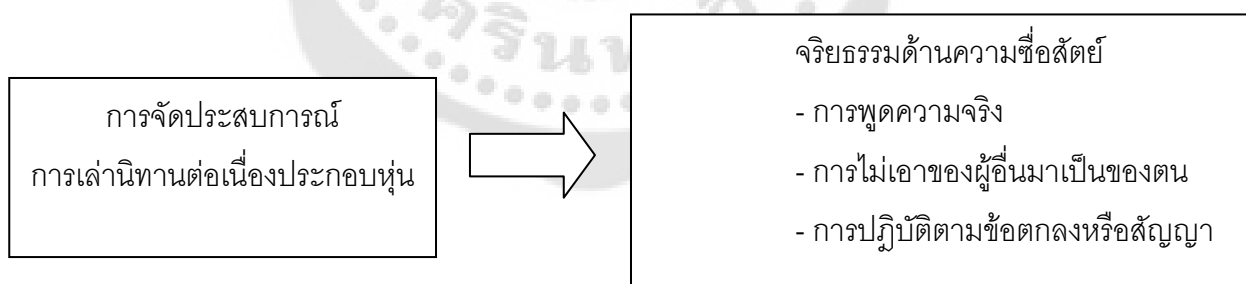
3. **จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์** หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนตามความจริงอย่างตรงไปตรงมาของเด็กปฐมวัย จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ

3.1 การพูดความจริง หมายถึง พูดตรงกับสิ่งที่ตนกระทำหรือสิ่งที่ตนเห็น

3.2 การไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน หมายถึง การไม่หยิบของผู้อื่นไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าของนั้นตกอยู่ก็ต้องนำไปประกาศหาเจ้าของ

3.3 การปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา หมายถึง การปฏิบัติตามที่ได้ให้คำมั่นหรือสัญญาไว้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

เด็กปฐมวัยมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงขึ้น หลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม
 - 1.1 ความหมายของจริยธรรม
 - 1.2 ความสำคัญของจริยธรรม
 - 1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม
 - 1.4 จริยธรรมที่ควรปลูกฝังสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์
 - 2.1 ความหมายของความซื่อสัตย์
 - 2.2 ความสำคัญของความซื่อสัตย์
 - 2.3 ลักษณะและประเภทของความซื่อสัตย์
 - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นนิทาน
 - 3.1 ความหมายของนิทาน
 - 3.2 ความหมายของการเล่นนิทาน
 - 3.3 คุณค่าของนิทาน
 - 3.4 ประเภทของนิทาน
 - 3.5 จุดประสงค์ของการเล่นนิทาน
 - 3.6 รูปแบบการเล่นนิทาน
 - 3.7 การเลือกนิทานสำหรับเด็ก
 - 3.8 สื่อที่ใช้ในการเล่นนิทาน
 - 3.9 วิธีและเทคนิคการเล่นนิทาน
 - 3.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นนิทาน
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหุ่น
 - 4.1 ความหมายของหุ่น
 - 4.2 ประเภทของหุ่น

4.3 คุณค่าและประโยชน์ของหุ่น

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นหุ่นประกอบหุ่น

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

1.1 ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรมมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อื่นที่จะทำให้มนุษย์มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เนื่องจากจริยธรรมเป็นนามธรรม มีขอบเขตกว้างขวางมาก จึงได้มีการให้ความหมายของจริยธรรมแตกต่างกันไปดังนี้

“จริยธรรม” เป็นคำสมาสระหว่าง จริย หรือ จรรยา ซึ่งหมายถึง ความประพฤติปฏิบัติที่ควรประพฤติกับคำว่า ธรรม คือ คุณงามความดี หลักประเพณีในศาสนา ความจริง ความยุติธรรม ความถูกต้อง เมื่อนำทั้งสองคำมารวมกัน จึงมีความหมายว่า ความประพฤติที่ชอบ ที่พึงปรารถนาของผู้อื่นที่ได้พบเห็น หรือธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการประพฤติของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกทางความคิด คำพูด การกระทำ เพื่อจะได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (สาโรช บัวศรี. 2527: 20)

จริยธรรม หมายถึง หลักความประพฤติที่อบรมกิริยาและปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมหรือศีลธรรม คุณค่าทางจริยธรรมชี้ให้เห็นความเจริญงอกงามในการดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบแบบแผน ตามวัฒนธรรมของบุคคลที่มีลักษณะทางจิตใจที่ดีงาม อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่นำให้บุคคล มุ่งกระทำความดี ละเว้นความชั่ว มีแนวทางความประพฤติอยู่ในเรื่องของความดี ความถูกต้อง ความควรในการปฏิบัติตน เพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างสงบเรียบร้อย และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น มีคุณธรรมและเมโนธรรมที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดี โดยสำนึกที่จะใช้สิทธิและหน้าที่ของตนตามค่านิยม ที่พึงประสงค์ (ประภาศรี สีหะอำไพ. 2535: 24)

วารี นิยมธรรม (2536: 9) ได้ให้ความเห็นว่า จริยธรรม หมายถึงแนวทางในการปฏิบัติอันเป็นลักษณะที่สังคมต้องการ และประเมินแล้วว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งผู้กระทำจะได้รับความพึงพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น

ราชบัณฑิตยสถาน (2542: 291) ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรมคือ ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2544: 369) กล่าวว่า การเข้าใจความหมายของคำว่า จริยธรรมมีความสำคัญมาก แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. จริยธรรม คือ หลักการหรือแนวทางปฏิบัติตน
2. จริยธรรม คือ การกระทำ หรือการแสดงออกในรูปของพฤติกรรม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2545: 445) ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรมเป็นหลักที่ช่วยให้บุคคลมีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และเป็นแนวทางในการตัดสินใจของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการ เหตุผล และสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 278) ได้ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรมหมายถึง

1. เป็นสาขาหนึ่งของวัฒนธรรม
2. เป็นหลักประพฤติที่ถูกระเมินและยอมรับกันในแต่ละสังคมว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ยุติธรรม

และเป็นสัจจะและเหมาะสม

3. ผู้ปฏิบัติสามารถบรรลุถึงสภาพชีวิตที่มีคุณค่า อันพึงประสงค์ของตนและสังคมนั้นๆ

สรุปว่าจริยธรรม คือ หลักประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางหรือกฎเกณฑ์ การปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม เป็นที่ต้องการของสังคม และก่อให้เกิดคุณค่าต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

1.2 ความสำคัญของจริยธรรม

สุมน อมรวิวัฒน์ และ ทิศนา ขัมมมณี (2527: 54 - 55) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาลักษณะนิสัยทางจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรมของประชากรเป็นสิ่งแรกที่ทุกประเทศจะต้องคำนึงถึง เนื่องจากประชากรประเทศใดมีจริยธรรมสูง ประเทศนั้นก็จะสงบสุข และมีความเจริญรุ่งเรือง ในทางตรงกันข้ามหากประเทศใดมีประชากรที่มีจริยธรรมต่ำ ประเทศนั้นๆ ก็จะมีแต่ความวุ่นวาย และยากที่จะเจริญรุ่งเรืองได้ ด้วยเหตุนี้จริยธรรมของประชากรจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อประเทศ

ในประเทศที่เจริญแล้วได้มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในขั้นสูงมาก รวมทั้งประชากรส่วนใหญ่ของประเทศก็ยังมีจริยธรรมสูง ประเทศเหล่านั้นก็ยังปลูกฝังจริยธรรมให้แก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ และพยายามสนับสนุนให้ประชากรเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงเรื่อย ๆ อยู่เสมอนอกจากนั้นในประเทศที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลาง ยังคงต้องเน้นหนักในเรื่องการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่ประชากรอย่างมากเช่นกันและต้องพยายามหาทางสนับสนุนให้ประชากรมีระดับของจริยธรรมที่สูงอีกด้วย ส่วนในประเทศที่ยังไม่เจริญประเทศที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับต่ำนั้น สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงก็คือ การพัฒนานุบุคคลซึ่งเป็นประชากรของประเทศให้เป็น ผู้ที่มีจริยธรรมสูงเป็นประการแรกรวมทั้งการพัฒนาคุณภาพด้านอื่น ๆ ควบคู่กันไปเพื่อช่วยให้ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศเป็นผู้ที่มีจริยธรรม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขมีรูปแบบการคิดและค่านิยมที่จะช่วยเหลือสังคมและผู้อื่นอยู่เสมอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เมื่อปรากฏอยู่ในประชากรของประเทศ ย่อมทำให้สังคมนั้น ประเทศนั้นมีความเจริญก้าวหน้าไปด้วย

ส่วนผลเสียของการขาดจริยธรรมของบุคคลที่มีต่อสังคมที่เห็นได้ชัดที่สุดก็คือ ทำให้สังคมนั้นเกิดปัญหาสังคมอย่างมากมาย ปัญหาสังคมนี้เป็นปัญหาใหญ่ระดับประเทศ เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะกระทบกระเทือนสถาบัน องค์กรทางสังคมต่าง ๆ โดยทั่วไป และจะกระทบ กระเทือนคนส่วนใหญ่ในสังคม คือจะก่อความเดือดร้อนให้กับคนส่วนมาก นอกจากนั้นการขาดจริยธรรมของบุคคลยังก่อให้เกิดผลเสียอีกประการหนึ่งคือทำให้ระบบของสังคมเสื่อมลง เช่น ครอบครัว โรงเรียนหน่วยงานทางศาสนา เป็นต้น โดยที่หน่วยงานทางสังคมเหล่านี้ไม่สามารถปฏิบัติตามบทบาทหรือหน้าที่ได้อย่างเต็มที่และสมบูรณ์ หรืออย่างควรที่จะเป็นได้ ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลที่เป็นสมาชิกของหน่วยงานทางสังคมเหล่านั้นได้ปรากฏให้เห็นถึงความล้มเหลวของระบบต่าง ๆ ในประเทศ ผู้เขียนเห็นว่านักการศึกษาไทยหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญในด้านนี้มาเป็นเวลานานมาก แต่ก็ถูกเพิกเฉยจากการเพิกเฉยของคนในสังคมผู้บริหารประเทศ และผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับทำให้บุคคลในสังคมทุกเพศ ทุกวัย มองข้ามความสำคัญของจริยธรรม ประพฤติตนตามใจตัวเอง ขาดความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน นำมาซึ่งความเห็นแก่ตัว และเป็นบุคคลที่สร้างปัญหาให้กับสังคมในทุก ๆ ด้านอย่างเช่น ความสับสนวุ่นวายในสังคมไทยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน จึงมีการปฏิรูประบบในสังคมใหม่ทุกระบบเพื่อปรับโครงสร้างของสังคมให้บุคคลในสังคมประพฤติปฏิบัติตามหลักของจริยธรรม เมื่อประชาชนในประเทศทุกระดับมีจริยธรรมสูง จะทำให้ประเทศนั้นมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้บุคคลในประเทศนั้น เป็นบุคคลที่อยู่ในกฎเกณฑ์ และระเบียบวินัยทางสังคมเคารพนับถือซึ่งกันและกัน
2. ทำให้บุคคลในประเทศนั้น มีแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติตน ในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ปราศจากการทะเลาะวิวาทซึ่งกันและกัน
3. ทำให้บุคคลในประเทศนั้นช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันจะนำมาซึ่งความสงบสุขในชีวิต
4. ทำให้ประเทศนั้นปราศจากอาชญากร คนโรคจิต บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ
5. ทำให้ประเทศนั้นสามารถพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว บนพื้นฐานของประชากรที่มีคุณภาพในด้านลักษณะนิสัยทางจริยธรรมที่อยู่ร่วมกัน

ดังนั้นจริยธรรม หมายถึงความประพฤติอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และสังคม ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง ความสงบสุขขึ้นในสังคม และสมาชิกของสังคม การที่จะปฏิบัติให้เป็นเช่นนั้นได้ผู้ปฏิบัติต้องรู้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด การปฏิบัติตามจริยธรรม จึงต้องประกอบกันทั้งความรู้สึทางกายควบคู่กันไป

การปลูกฝังลักษณะนิสัยทางจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเริ่ม เป็นการวางรากฐานทางด้านจริยธรรมที่สำคัญมาก สำหรับบุคคลในสังคมอนาคต เนื่องจากเด็กปฐมวัยเป็นวัยของการเริ่มออกสู่สังคมภายนอก เด็กจะมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คนในครอบครัวของเด็กเอง ซึ่งการปฏิสัมพันธ์นี้จะทำให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้กฎเกณฑ์ของสังคมและปรับตัวสู่สังคมภายนอก การได้รับการปลูกฝังจริยธรรมที่ถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้เด็กเลือกปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรมที่สังคมต้องการและยอมรับ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

พิกอาเจท์ เป็นนักจิตวิทยาคนแรก ที่บุกเบิกความคิดของพัฒนาการจริยธรรมจากการรู้การเข้าใจในสังคม เชื่อว่าจริยธรรมเป็นกระบวนการเรียนรู้ระหว่างความรู้ ความรู้สึกและการสร้าง เพียเจต์สรุปว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กแบ่งเป็น 2 ขั้นใหญ่ (พวรรณฑิพย์ ศิริวรรณบุศย์. 2547: 162) คือ

1.1 ระยะเวลาที่เด็กยึดกฎเกณฑ์จากผู้อื่น (Heteronomous) ซึ่งมีอายุประมาณ 0 – 8 ปี เป็นระยะที่บิดามารดา และผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อเด็กในการใช้เหตุผล เชิงจริยธรรมอย่างชัดเจน เด็กจะนับถือความถูกต้อง ความผิด ความดี ความไม่ดีในลักษณะตายตัว ถ้าทำผิดต้องได้รับโทษโดยไม่คำนึงถึงแรงจูงใจ หรือสาเหตุในการกระทำ

1.2 ระยะเวลาที่เด็กมีกฎเกณฑ์ของตนเอง (Autonomous) เป็นระยะที่เด็กพัฒนาจริยธรรมขึ้นสู่ความคิดที่เป็นของตนเอง ใช้เหตุผล โดยคำนึงถึงความยุติธรรม และพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำด้วย ซึ่งพัฒนาการที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสติปัญญา และอายุจะพบในเด็กอายุ 9 ขวบขึ้นไป

วราภรณ์ รักวิจัย (2529: 56-57) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ไว้ว่า โคลเบอร์ก เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกาที่ได้รับอิทธิพลความคิด และผลงานของเพียเจต์ ได้ใช้เวลาศึกษาและวิจัยพัฒนาการจริยธรรมของเด็ก มานานกว่า 9 ปี จึงสรุปผลการศึกษาเป็นทฤษฎีใหม่โดยเป็นการขยายและปรับปรุงทฤษฎีของเพียเจต์ให้ดียิ่งขึ้น และทำให้เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น ทฤษฎีทั้งสองมีความเหมือนและสามารถเปรียบเทียบกันได้ โดยโคลเบอร์กเห็นด้วยว่า พัฒนาการทางการรู้ การคิด เป็นพื้นฐานของการพัฒนาการทางจริยธรรม เช่นเดียวกับเพียเจต์ โดยแบ่งเป็น 6 ขั้น (3 ระดับ) ดังนี้

1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Pre Conventional Level) เป็นระดับที่บุคคลจะทำตามกฎเกณฑ์โดยผู้มีอำนาจกำหนดให้ เช่นบิดามารดาตั้งกฎเกณฑ์ให้ลูก การตัดสินใจเลือกจะทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง โดยไม่ต้องคำนึงถึงผู้อื่น โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นคือ

ขั้นที่ 1 เป็นขั้นที่เด็กหลบหลีกไม่ให้ตนเองถูกลงโทษทางกาย เพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับ

ขั้นที่ 2 เป็นขั้นที่เด็กแสวงหารางวัล คือเด็กจะเลือกทำในสิ่งที่จะนำความพอใจให้เท่านั้น

2. ระดับตามเกณฑ์ (Conventional Level) เป็นระดับที่บุคคลจะทำตามกฎเกณฑ์ ตามความเห็นชอบของผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงสังคมที่ตามมา การทำตามกฎเกณฑ์ต้องการควบคุมจากภายนอก โดยแบ่งเป็น 2 ขั้น

ขั้นที่ 3 เป็นขั้นที่เด็กทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบคล้อยตามการชักจูงของผู้อื่นได้ง่ายจะทำในสิ่งที่ตนคิดว่าคนอื่นเห็นด้วยเพื่อให้เป็นที่พอใจแก่ผู้อื่น

ขั้นที่ 4 เป็นขั้นที่ทำตามหน้าที่ของสังคมตามกฎหมายต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดให้พฤติกรรมที่ถูกต้องประกอบด้วยการทำตามหน้าที่ ฐานะ และบทบาทที่กำหนดไว้ในสังคม

3. ระดับเหนือเกณฑ์ (Post Conventional Level) เป็นระดับที่บุคคลตัดสินใจต่าง ๆ ความขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการพิจารณาด้วยตนเอง และตัดสินใจไปตามความสำคัญมากขึ้น โดยมี 2 ขั้น

ขั้นที่ 5 เป็นขั้นการทำตามคำสั่งสัญญาของสังคมกฎเกณฑ์ต่าง ๆ คนส่วนมากจะทำตนขัดต่อสิทธิอันพึงได้ของคนอื่น สามารถควบคุมบังคับใจตนเองได้

ขั้นที่ 6 เป็นขั้นที่ยึดถืออุดมคติสากล บุคคลยึดถือความถูกต้องเป็นหลักสากล เคารพในคุณค่าของมนุษย์ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคม มีความยืดหยุ่นทางจริยธรรมเพื่อจุดมุ่งหมายในอันปลายอันเป็นอุดมคติที่ยิ่งใหญ่เกี่ยวกับความยุติธรรม

จากทฤษฎีของโคลเบอร์ก จะเห็นว่าเด็กปฐมวัย มีพัฒนาการทางจริยธรรม 3 ขั้นคือ

1. ขั้นหลบหลีกการถูกลงโทษ
2. ขั้นแสวงหารางวัล
3. ขั้นทำตามความเห็นชอบ

พัฒนาการทางจริยธรรมมิใช่การรับรู้ความรู้จากการพร่ำสอนของบุคคลอื่นโดยตรงแต่เป็นการผสมผสานระหว่างความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อผู้อื่น และบทบาทของผู้อื่นด้วยเหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับลักษณะต่าง ๆ ของบุคคล คือ อายุ ระดับสติ ปัญญาและลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ดังนั้นครูและผู้ที่เกี่ยวข้องควรจะมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการด้านจริยธรรมเพื่อจะได้นำความรู้นั้น ๆ ไปใช้ในการวางรากฐานในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1.4 จริยธรรมที่ควรปลูกฝังสำหรับเด็กปฐมวัย

วราภรณ์ รักวิจัย (2529: 114) ได้กล่าวไว้ว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กกับพัฒนาการทางจริยธรรมจะมีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่งจริยธรรมที่ควรปลูกฝังให้กับเด็กปฐมวัยมีดังนี้

1. มีระเบียบวินัยเคารพสิทธิของผู้อื่น
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต
3. รู้จักเสียสละ
4. มีความกตัญญูกตเวทิตะ
5. มีความขยันหมั่นเพียร
6. มีความรับผิดชอบ
7. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
8. สามารถควบคุมตนเองได้
9. การประหยัด

ราศี ทองสวัสดิ์ (2539: 3) ได้กล่าวไว้ว่า คุณธรรมจริยธรรมที่ปรากฏในแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล สรุปได้ดังนี้ คือ

1. วาจาสุภาพ
2. การมีสัมมาคารวะ
3. ความอดทน
4. การรู้จักรอคอย
5. การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
6. ความเพียร
7. ความรับผิดชอบ
8. ความเมตตากรุณา
9. การเป็นผู้ให้
10. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
11. ความซื่อสัตย์
12. ความประหยัด
13. การให้อภัย
14. ความเกรงใจผู้อื่น

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547: 212) ได้กล่าวถึงจริยธรรมที่ปลูกฝังในเด็กมี 2 ประการ คือ

1. จริยธรรมภายในตน ได้แก่ รับผิดชอบ ริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยเหลือตนเอง ประหยัด และรู้จักการดูแลตนเอง
2. จริยธรรมสากล เป็นจริยธรรมที่มีต่อผู้อื่น หรือการปฏิบัติที่ดีต่อผู้อื่น ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อ การช่วยเหลือผู้อื่น การนับถือผู้อื่น การตรงต่อเวลา

มาลีรัตน์ บุญอนันตบุตร (2547: 12) ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัยทางจริยธรรมของเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนา 3 ด้านคือ

1. การพัฒนาลักษณะนิสัยทางจริยธรรมต่อตนเอง คือ การช่วยเหลือตนเอง การรักษาความสะอาด การมีความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร การมีระเบียบวินัย การประหยัดอดออม การรู้จักรอคอย อดกลั้น สามารถควบคุมตนเองได้
2. การพัฒนาลักษณะนิสัยทางจริยธรรมต่อผู้อื่น คือ ความซื่อสัตย์ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตากรุณา การเคารพสิทธิของผู้อื่น การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความกตัญญูต่อบุคคล การรู้จักเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. การพัฒนาลักษณะนิสัยทางจริยธรรมต่อสิ่งแวดล้อม คือ การรู้จักรักษาสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดี การใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่าและประหยัด

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

1.5.1 งานวิจัยในประเทศ

ภาวิณี มณีนพรัตน์. (2551). ได้ศึกษาเนื้อหาของโฆษณาทางโทรทัศน์ ด้านจริยธรรมของเด็กปฐมวัย ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นโฆษณาทางโทรทัศน์ จำนวน 128 เรื่อง ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 16.00 – 18.00 น. และวันเสาร์ - อาทิตย์ เวลา 07.00 – 09.00 น. ผลการศึกษาพบว่า เนื้อหาโฆษณาทางโทรทัศน์ด้านจริยธรรมของเด็กปฐมวัยส่วนมากมีรูปแบบการนำเสนอในด้านภาพ เนื้อหาที่นำเสนอส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาจริยธรรมด้านมารยาทสังคม เนื้อหาที่นำเสนอน้อยที่สุดเป็นเนื้อหาจริยธรรมด้านความกตัญญู

ปราณี ปรีวาที. (2551). ได้ศึกษาการพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดยการเล่านิทานและการติดตามผล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชาย - หญิง อายุ 5 – 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียน บุรารักษ์ จำนวน 15 คน พบว่า เด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานและติดตามผล มีการพัฒนาจริยธรรม หลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานอยู่ในระดับดีมาก แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยะพร ทองสิงห์. (2552). ได้ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่องที่มีต่อพฤติกรรมพื้นฐานความสามัคคีของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี โรงเรียนอนุบาลอุทุมพรพิสัย จำนวน 15 คน พบว่า เด็กปฐมวัยเมื่อได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่องโดยรวมในแต่ละสัปดาห์มีการพัฒนาพฤติกรรมพื้นฐานความสามัคคีระหว่างสัปดาห์ที่ 3 ถึงสัปดาห์ที่ 8 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า จริยธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องปลูกฝังให้เด็กปฐมวัย และสามารถส่งเสริมพัฒนาได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่นเกม การจัดประสบการณ์แบบเดินเรื่อง และการสอดแทรกเนื้อหาสาระผ่านโฆษณาทางโทรทัศน์

1.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เมอร์ค (ปิยะพร ทองสิงห์. 2552; อ้างอิงจาก Mearcks. 2001) จากการศึกษาพัฒนาการด้านจริยธรรมของเด็กเร่ร่อน ที่อาศัยอยู่ในบ้านพักชั่วคราวในเขตเมือง อายุระหว่าง 5 - 12 ปี พบว่า พัฒนาการด้านคุณธรรมซึ่งวัดโดยใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการทางวัฒนธรรมของ เดอทีน และพิม (Kurtines-Pimm) พบว่า พัฒนาการเช่นคุณธรรมตามขั้นสูงสุด เมื่ออายุ 8 ปี และคงที่ เมื่อถึงอายุ 11 ปี หลังจากนั้นจะลดลงเมื่อเทียบกับตัวอย่างกลุ่มปกติ พบว่า พัฒนาการจริยธรรมของเด็กเร่ร่อน ที่มีอายุ 9 ขวบ หรือมากกว่านี้มีแนวโน้มที่แตกต่างกันในทางลบ

ลายออน (ภาวิณี มณีพรรัตน์. 2551; อ้างอิงจาก Lyon. 2002) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจด้านอารมณ์ของเด็ก ระดับประถมศึกษา ตั้งแต่อายุ 6 ปีขึ้นไป ด้วยการใช้ประสบการณ์สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับเหยื่อที่ถูกทำร้าย โดยใช้สถานการณ์จำลอง 3 ชุด ชุดแรกพบว่า เด็กอายุ 6 ปี แสดงออกในทางบวกกับเหยื่อและการกระทำ ส่วนเด็กอายุ 9 ปี - 9 ปีครึ่ง จะมีความรู้สึกทางลบในเชิงจริยธรรม เกี่ยวกับเหยื่อด้านความรู้สึกเกี่ยวกับสภาวะของสถานการณ์พบว่า ทุกคนแสดงความโกรธและรู้สึกเสียใจกับเหยื่อ โดยใช้เหตุผลเชิงสังคม จากการศึกษาชุดที่ 2 เด็กอายุ 9 - 10 ปี แสดงอาการก้าวร้าวกับเหตุการณ์ เด็กหญิงจะมีความรู้สึกทางลบมากกว่าเด็กชายโดยใช้เกณฑ์จริยธรรมเป็นฐาน เด็กหญิงจะรู้สึกเศร้ากับเหตุการณ์ ในขณะที่เด็กชายโกรธและจากผลการศึกษาชุดที่ 3 พบว่า เด็กมีแนวโน้มที่จะเข้าใจอารมณ์เชิงคุณธรรมมากขึ้น มีความรู้สึกดีขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์

2.1 ความหมายของความซื่อสัตย์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (2546: 382) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ซื่อสัตย์ หมายถึง ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง

สิวลี ศิริโล (2544: 174 – 176) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ว่า ความซื่อสัตย์หมายถึง เนื้อหาที่แสดงถึงการประพฤติ ปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้ง กาย วาจา ใจ ต่อตนเอง และผู้อื่น พฤติกรรมที่แสดงออก เช่น ประพฤติตนตรงตามคำพูดและความคิด มั่นคงต่อการทำความดี เตือนสติ และแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2545: 117 – 120) ได้ให้ความหมายความซื่อสัตย์ไว้ว่าการมีความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตรง และจริงต่อผู้อื่น การไม่คดโกง และหลอกลวงผู้อื่น ประกอบด้วยพฤติกรรมจำเพาะ เช่น การพูดความจริง การไม่พูดปด การตรงต่อเวลา การจริงใจต่อผู้อื่น การไม่หยิ่งขวย ลักขโมย หรือยกยอกของผู้อื่น การไม่หลอกให้ผู้อื่นหลงเชื่อในสิ่งที่ไม่เป็นความจริง เป็นต้น

จากความหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์เป็นการประพฤติปฏิบัติในลักษณะตรงไปตรงมา ทั้งทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

2.2 ลักษณะและประเภทของความซื่อสัตย์

ทวี บุญยเกตุ (2515: 55-61) ได้จำแนกความซื่อสัตย์ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง นับว่ามีคุณค่าสูงกว่าอะไรทั้งหมด เพราะผู้ที่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองจะเป็นผู้ที่มีหิริ-โอตตปปะ มีความละเอียดต่อตนเอง ในอันที่จะกระทำผิด
2. ความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง ไม่เอาเปรียบเพื่อนฝูง มีความรัก ความปรารถนาดีต่อเพื่อนฝูง
3. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ไม่แสวงหาผลประโยชน์ใส่ตนในทางที่มีขอบอันจะนำความเสียหายให้แก่งานที่ทำอยู่

กรมวิชาการ (2523: 147) ได้ให้ความหมายว่าเป็นการประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมและตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจต่อตนเอง และผู้อื่น โดยจำแนกได้ดังต่อไปนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ การมีความรู้สึกลึกซึ้งชอบชั่วดี การมีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด การไม่พูดหลอกลวง การไม่คิดโลภของผู้อื่น การยอมรับผิดจากการกระทำของตน
2. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น คือ การมีความจริงใจต่อผู้อื่น การไม่กล่าวคำเท็จต่อผู้อื่น การรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น การไม่เอาเปรียบผู้อื่น การไม่ถือเอาของของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยไม่ได้รับอนุญาต การไม่ทุจริต คือ ควรมีความประพฤติดีทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น
3. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ คือ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนทำหรือได้รับมอบหมายและทำให้ดีที่สุด มีความตรงต่อเวลา การไม่ใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางหาผลประโยชน์ส่วนตน การรักษาและปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ

4. ความซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะ คือ การไม่คิดประทุษร้ายต่อหมู่คณะ การรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ การไม่นำความลับของหมู่คณะไปเปิดเผย

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2525: 131) ได้วิเคราะห์โครงสร้างของความซื่อสัตย์ว่าแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะคือ

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ ความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี มีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ ไม่ล้าบลับ ไม่คล้อยตามพวกที่ลากหรือจูงไปในทางเสื่อมเสีย มั่นคงต่อการกระทำดีของตน ไม่คดโกงมีความตั้งใจจริง ประพฤติตรงตามที่พูดและคิด

2. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ ไม่เอาเวลางานในหน้าที่ประโยชน์ส่วนตน ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ทำประโยชน์ส่วนตัว

3. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล คือ มีความซื่อตรงต่อผู้อื่น ต่อมิตร ต่อหัวหน้างาน ต่อผู้มีพระคุณ พฤติกรรมที่แสดงออก คือ ประพฤติตรงไปตรงมาไม่คิดคดต่อผู้อื่น ไม่ชักชวนไปในทางที่เสื่อมเสีย ไม่สอพลอเพื่อหาประโยชน์ส่วนตน ยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่คิดริษยาหรือกลั่นแกล้ง ความซื่อสัตย์ต่อคณะ สังคมและประเทศชาติ พฤติกรรมที่แสดงออก คือ ร่วมมือร่วมใจกันทำงาน ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ของตน หรือเอาดีเข้าตน ไม่ร่วมมือกันทำงานใดๆ ที่ผิดกฎหมาย หรือผิดระเบียบข้อบังคับของสังคมหรือหมู่คณะ

ธีระ ชัยยุทธยรรยง และคณะ (2539: 6-7) ได้สรุปลักษณะและพฤติกรรมความซื่อสัตย์ ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง หมายถึง ความละเอียดและกระตือรือร้นต่อตนเองในอันที่จะกระทำ ความผิด ให้ได้ชื่อว่าไม่สุจริต แม้ว่าการกระทำนั้นจะไม่มีใครรู้เห็น สามารถที่จะบังคับยับยั้งตนเองได้ เมื่อมีสิ่งยวนใจที่ทำให้เกิดการทุจริต

2. ความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูงและหมู่คณะ หมายถึง การไม่ทรยศ ไม่โกง หรือเอาเปรียบเพื่อนฝูงและหมู่คณะ ต้องมีความรัก ความหวังดี ความสงสาร ความซื่อตรง และความปรารถนาดีต่อเพื่อนฝูงและหมู่คณะ

3. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน หมายถึง ความซื่อตรงเที่ยงธรรมไม่เอาเปรียบไม่แสวงหาผลประโยชน์ใส่ตนเองในงานที่มีขอบ อันจะทำความเสียหายมาให้แก่งาน หรืออาชีพที่ตนทำ

4. ความซื่อสัตย์ต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ จารีตประเพณี กฎหมาย วัฒนธรรม หมายถึง ความซื่อตรง เที่ยงธรรมต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ จารีตประเพณี กฎหมาย และวัฒนธรรม ซึ่งยึดถือและปฏิบัติกันมาว่าเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง ประพฤติสิ่งที่ดีงามอย่างไร ก็ประพฤติจริงอย่างนั้นให้เป็นอธยาศัยดีงามอยู่เสมอ

5. ความซื่อสัตย์ต่อชุมชน หมายถึง การไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่เอาเปรียบกันแก่งแย่ง หรือคดโกงผู้อื่น หรือส่วนรวม ยึดหลักปฏิบัติของสังคมและชุมชนเป็นเกณฑ์ในการประพฤติทางกาย วาจา ใจ ไม่กระทำความผิดกฎเกณฑ์ของสังคม เพื่อประโยชน์ส่วนตนบางประการ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์

2.3.1 งานวิจัยในประเทศ

สุดาวดี ไยพิมล. (2533: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือ และการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี โรงเรียนพิมลวิทย์ จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือ และการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ มีความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และเด็กปฐมวัย ที่ได้ฟังการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ มีความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ไม่สูงกว่าการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือประกอบ

ธีรนุช สุนทร. (2548: บทคัดย่อ) ได้สร้างคู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กปฐมวัยอายุ 4-6 ปี ที่ศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 1 และอนุบาล 2 จำนวน 38 คน พบว่า ความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังใช้คู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปวีณา ทิมทอง. (2544: บทคัดย่อ). ได้สร้างโปรแกรมการจัดประสบการณ์ตรงพัฒนาพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของเด็กปัญญาอ่อนระดับเรียนได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นเด็กปัญญาอ่อนระดับเรียนได้ตามการระบุของโรงเรียนกาวิละอนุกุล อายุ 11 ปีขึ้นไป ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนกาวิละอนุกุล จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปัญญาอ่อนระดับเรียนได้ที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการจัดประสบการณ์ตรงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีคะแนนพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเด็กปัญญาอ่อนระดับเรียนได้ที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการจัดประสบการณ์ตรงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีคะแนนพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่าเด็กปัญญาอ่อนระดับเรียนได้ที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการจัดประสบการณ์ตรงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ซูลซ์ (สุดาวดี ไยพิมล. อ้างอิงจาก Schulze. 1987: 43-44) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและวิธีสอนที่มีต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับอนุบาล และนักเรียนเกรด 2 โรงเรียนในเมืองเบนติมอร์ โดยมีนักเรียนกลุ่มละ 60 คน รวม 120 คน โดยใช้วิธีการศึกษา 4 วิธีคือ วิธีที่ 1 ให้เพื่อนเป็นตัวแบบและครูอธิบายตามตัวแบบ วิธีที่ 2 ใช้หุ่นเชิดเป็นตัวแบบและครูอธิบายตามตัวแบบ วิธีที่ 3 ให้เพื่อนแสดงแบบและครูสอนโดยตรง วิธีที่ 4 ใช้หุ่นเชิด เป็นแบบและครูสอนโดยตรง พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ครูสอนโดยตรงมีความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ครูอธิบายตามตัวแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนกลุ่มที่ใช้หุ่นเชิดมีความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ให้เพื่อนแสดงแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า การส่งเสริมและพัฒนาความซื่อสัตย์ในเด็กปฐมวัยนั้นมีด้วยกันหลายวิธีที่สอดคล้องกับพัฒนาการและความสนใจของเด็ก เช่น การเล่านิทานประกอบหุ่นมือ การแสดงบทบาทสมมติ การให้เพื่อนหรือครูเป็นต้นแบบ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทาน

3.1 ความหมายของนิทาน

นิทานเป็นเรื่องราวที่มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน น่าสนใจและน่าติดตาม ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของนิทานไว้หลายท่าน ดังนี้

กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ (2535: 8) ให้ความหมายของนิทานว่าหมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นการผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน แฝงคำสอนจรรยาในชีวิต เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องของผู้เล่าให้คนรุ่นใหม่ฟัง

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 8) ได้ให้ความหมายของนิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่โบราณเป็นการผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ตลอดจนแทรกแนวคิดเพื่อให้เด็กนำไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

ครูรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2540: 45) กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสืบทอดประสบการณ์ ความรู้ความคิด หรือค่านิยมบางอย่างให้ผู้ฟัง พร้อมทั้งสอดแทรกความสนุกสนานเพลิดเพลินไปพร้อมๆ กัน

วันเนาว์ ยูเด็น (2542: คำนำ) ให้ความหมายไว้ว่า นิทานคือชีวิต เรื่องราวในนิทานที่แท้จริงเป็นเรื่องราวของชีวิต นิทานไม่ใช่เรื่องสำหรับเพียงเพื่อ ฟัง อ่าน เพื่อสนุกหรือรับคำสอนที่แทรกอยู่เท่านั้น

สันหัตถ์ อรุณธารี (2542: 2) ให้ความหมายว่า นิทานคือเรื่องที่มีผู้แต่งขึ้นใหม่โดยยึดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็นการผูกเรื่องให้เข้ากับสภาพการณ์ในเวลานั้น ๆ ซึ่งสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม คติสอนใจที่พึงประสงค์ให้ผู้ฟังนำไปใช้ในชีวิตจากเนื้อหาของนิทาน เพื่อใช้เป็นสื่อในการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็ก

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2542: 138) ได้กล่าวว่านิทานและการเล่าเรื่องหมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานาน เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้ เพื่อให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติหรือคุณธรรมเพื่อสอนใจลงไปด้วย ในระหว่างการเล่าเรื่องให้เด็กฟังอาจมีการสนทนาโต้ตอบ อภิปราย ชักถาม แสดงข้อคิดเห็นและแสดงท่าทางประกอบเรื่องราวก็ได้ ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน

สมศักดิ์ บริบูรณ์ (2542: 48) สรุปความหมายของนิทานไว้ดังนี้

1. เป็นเรื่องที่ผูกขึ้น
2. เป็นเรื่องที่เล่าใช้วาจาเป็นสื่อถ่ายทอดหรือเขียนทำนองการเล่าด้วยปากเปล่า
3. เป็นบทประพันธ์ที่มีลีลาการเล่าแบบเป็นกันเองทำนองการเล่าด้วยวาจา
4. เป็นเรื่องเล่าที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อความบันเทิงใจและมีสิ่งสอนใจเป็นจุดประสงค์รอง

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า นิทานหมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือแต่งขึ้นใหม่ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน และสามารถสอดแทรกแนวคิดเพื่อให้เด็กนำไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

3.2 ความหมายของการเล่านิทาน

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 8) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นการผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานตลอดจนแทรกแนวคิดเพื่อให้เด็กนำไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

พัชร ไซยะสนธิ (2535: 80) ได้กล่าวว่าการเล่านิทานหมายถึง การเล่าเรื่องให้เด็กฟัง และสนทนาโต้ตอบ อภิปรายชักถาม แสดงความคิดเห็น และแสดงท่าทางประกอบเรื่องราว หรือประสบการณ์รอบตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเล่า

ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2533: 101) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานานแล้วแต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเริ่มเมื่อใดการเล่านิทานก็เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้ เพื่อเป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกเพื่อสอนใจไปด้วย

เนื่อน้อง สันบุญ (2541: 35) การเล่านิทานหมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราวของนิทานให้เด็กเข้าใจ ด้วยการเล่าโดยใช้น้ำเสียง ท่าทาง สื่อวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการประกอบการเล่าและยังครอบคลุมถึง การส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเป็นผู้เล่าด้วยตนเอง

ดังนั้นสรุปได้ว่า การเล่านิทานหมายถึง การเล่าเรื่องหรือถ่ายทอดเรื่องราวของนิทานให้เด็กเข้าใจ ด้วยน้ำเสียง ท่าทาง สีหน้าและวัสดุอุปกรณ์ที่ทำให้การเล่านิทานนั้นน่าสนใจสนุกสนานยิ่งขึ้น

3.3 คุณค่าของนิทาน

วรรณิ ศิริสุนทร (2532: 21) กล่าวว่านิทานที่เด็กได้รับฟังแม้จะเป็นเรื่องเล็กๆน้อยๆ แต่ก็เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ช่วยเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ให้แก่เด็กได้ ดังนี้

1. ฝึกให้เด็กเป็นผู้รู้จักฟัง มีสมาธิ รู้จักรวบรวมอิริยาบถของตนเอง
2. ทำให้เด็กได้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเพิ่มพูนความรู้จากการฟัง
3. ช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางภาษา เด็กรู้จักคำมากขึ้น รู้จักเก็บใจความและเนื้อเรื่อง
4. ช่วยให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น มีที่พึ่งทางใจ รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
5. ทำให้เด็กเกิดจินตนาการจากเรื่องราวที่ได้ฟัง เช่น เรื่องเกี่ยวกับนางฟ้า เรื่องสัตว์ต่างๆ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติต่างๆ
6. ช่วยให้เด็กรู้จักโลกจากแง่มุมเล็กๆน้อยๆจากนิทานที่ได้ฟัง ทำให้สามารถตัดสินใจในด้านการแสดงออกและสนองตอบต่อเหตุการณ์ต่างๆได้ถูกต้อง

ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2533: 125-126) ได้กล่าวว่า นิทานมีอิทธิพลต่อเด็กมากในระดับปฐมวัย การที่ผู้ใหญ่และครูได้ใกล้ชิดกับเด็กโดยการเล่านิทานจะเป็นเครื่องช่วยให้เข้าใจเด็กมากยิ่งขึ้น การเล่านิทานมีคุณค่าดังนี้

1. ช่วยขัดเซยประสบการณ์แก่เด็กให้เท่าเทียมกับเด็กในเมือง
2. ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการให้กับเด็ก
3. ช่วยฝึกให้เด็กเป็นนักฟังที่ดี เข้าใจวิธีการปฏิบัติตัวขณะฟังนิทาน และสามารถเก็บใจความตามเรื่องราวที่ฟังคนอื่นเล่าได้ตามสมควรแก่วัย
4. ช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินมีความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิดกับผู้เล่า
5. ช่วยปลูกฝังความรู้สึกชอบฟังนิทานและความรู้สึกชื่นชอบในหนังสือนิทานก่อนที่จะอ่านได้อย่างเข้าใจ
6. ปลูกฝังให้เด็กเป็นคนใจกว้างยอมรับความจริงในชีวิตประจำวัน
7. ช่วยให้ครูและผู้ใหญ่ ทราบถึงความรู้สึกที่อยู่ในตัวของเด็กจากการสนทนาซักถามในขณะที่ฟังนิทาน

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542: 59-62) กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้วิธีหนึ่ง ที่ทำให้เด็กสนใจในการเรียนรู้ สามารถจดจำ กล้าแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา นอกนั้นยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมพันธ์ ผล ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าวจะช่วยให้เด็กสมความปรารถนาและมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นิทานมีความสำคัญและประโยชน์ต่อเด็ก ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงผู้เรียนให้คล้อยตาม เป็นตัวกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวผู้เรียน เป็นตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออกอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน

2. เป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมด้านต่างๆ และตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กด้วย

3. เป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

นอกจากนี้แล้วนิทานมีประโยชน์และคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก นิทานช่วยเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย และยังช่วยปลูกแต่งบุคลิกภาพ แก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามตัวแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชื่นชอบ รวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการให้กว้างไกลและมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลรอบข้าง และการแสดงออกอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า นิทานมีคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก นิทานช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ฝึกให้เด็กมีความกล้าที่จะแสดงออก เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีสมาธิเป็นผู้รู้จักฟัง มีสัมพันธอันดีกับบุคคลรอบข้าง เป็นตัวกระตุ้นนำให้เด็กมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม มีพฤติกรรมและเป็นที่ยอมรับอันจะนำมาซึ่งความสุขในการดำเนินชีวิต

3.4 ประเภทของนิทาน

วรรณิ ศิริสุนทร (2532: 13 – 19) ได้แบ่งนิทานสำหรับเด็กออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. นิทานพื้นบ้าน (Folk tales) เป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน ภายหลังมีการเขียนขึ้นตามเค้าเดิมบ้าง จดจำเรื่องราวมาเขียนขึ้นบ้าง ไม่ปรากฏว่าผู้แต่งดั้งเดิมเป็นใครมักจะกล่าวอ้างว่าเป็นของเก่าแล้วเอามาเล่าใหม่ ซึ่งแบ่งออกเป็นชนิดใหญ่ๆ ดังนี้

1.1 นิทานเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ (Talking – Best tale) มีตัวละครเป็นสัตว์พูดได้ตอบกัน บางครั้งสัตว์ก็พูดได้ตอบกับคนด้วย เช่น เรื่องแม่ไก่สีแดง ปลาบู่ทอง ลูกเสือกกับลูกวัว เป็นต้น

1.2 นิทานไม่รู้จบ (Cumulative tales) เป็นนิทานเรื่องธรรมดาพื้นๆ แต่เนื้อเรื่องจะซ้ำ ๆ กัน ไปเรื่อย ๆ เช่น เรื่องตากับยาย เรื่องลูกไก่ตื่นตูม

1.3 นิทานตลกขบขัน (The Droll หรือ Humorous tales) เนื้อเรื่องส่วนใหญ่เป็นทำนองไร้สาระหรือโง่เขลาหรือแปลกประหลาดชวนให้หัวเราะเป็นเรื่อง ตลกขบขัน บางครั้งก็เป็นเรื่องใช้ปฏิกิริยาไหวพริบ เช่น เรื่องศรีธนญชัย เป็นต้น

1.4 นิทานอธิบายเหตุ (Pourquoi stories หรือ Tales that tell why) ส่วนใหญ่นิทานพื้นบ้านชนิดนี้มีเนื้อเรื่องอธิบายหรือตอบคำถามของเด็กๆ ว่า “ทำไม...?” ส่วนใหญ่อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของสัตว์ หรือขนบธรรมเนียมประเพณีของคนในชาติต่างๆ บางครั้งก็เกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น เรื่องทำไมกระต่ายจึงหางสั้น เสือทำไมจึงมีลาย น้ำทะเลทำไมจึงเค็ม

1.5 เทพนิยาย (Fairy tales) เป็นนิทานเกี่ยวกับเวทมนต์คาถา (Tales of magic) มีลักษณะที่เห็นเด่นชัดคือ เนื้อเรื่องยาว ซับซ้อน ตัวละครมีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์สามารถบันดาลสิ่งที่ต้องการหรือสิ่งที่ชั่วร้ายได้ ผู้วิเศษสามารถทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ได้โดยมีคนธรรมดาไม่สามารถทำได้ เป็นนิทานพื้นบ้านที่ครองใจเด็กมาเป็นเวลาช้านาน มักจะนิยมขึ้นต้นว่า “กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว” หรือ “ในกาลครั้งหนึ่ง” เช่น เรื่องสังข์ทอง พระรถเมรี เจ้าหญิงนิทรา

2. นิทานสอนคติธรรม (Fables) เป็นนิทานสั้น ๆ ตัวละครมีทั้งคนและสัตว์มีบทบาทเหมือนคน มีแกนเรื่องแกนเดียว มีโครงเรื่องง่ายและสั้น และต้องให้บทเรียนที่สอนใจเป็นข้อสรุปที่ชัดเจน นิทาน คติธรรมของต่างประเทศที่รู้จักกันดีได้แก่ นิทานอีสป (Aesop's fables) ผู้เขียน คือ อีสป (Aesop) ซึ่งเข้าใจกันว่าเป็นทาสชาวกรีก มีชีวิตอยู่ระหว่าง 520 – 560 ปีก่อนคริสตกาล เนื่องจากเขาถูกจำคุก เสรีภาพในการพูด และการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองจึงพยายามหาทางออกด้วยการแสดงความคิดเห็นออกมาในรูปของนิทานคติธรรม ตัวอย่างได้แก่เรื่อง หมาป่ากับลูกแกะ ราชสีห์กับหนู นิทานสอนคติธรรม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 นิทานเทียบสุภาษิต เป็นนิทานที่ยกสุภาษิตตั้งเป็นโคลง 1 บท แล้วมีนิทานเปรียบเทียบได้กับโคลงนั้น

2.2 นิทานชาดก เป็นนิทานสอนคติธรรมของอินเดีย คำว่า ชาดก มาจากภาษาสันสกฤต แปลว่าเกิดแล้วหมายถึงเรื่องราวของพระพุทธเจ้าและพระสาวกที่เกิดขึ้นมาแล้วในชาติก่อนๆ และแต่ละชาติได้บำเพ็ญบารมี คือทำความดียิ่งขึ้นจนชาติสุดท้ายได้สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า

3. นิทานปกรณัม (Myth) เป็นเรื่องที่แสดงเหตุการณ์และเรื่องราวในบรรพกาลเกี่ยวกับพื้นโลกท้องฟ้า และพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์มีเทพเจ้าเป็นผู้ควบคุมปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ มีพลังอำนาจเวทมนต์คาถาและอิทธิปาฏิหาริย์ เช่น เรื่อง The Heroes โดย Charles Kingsley และเทพดาพระเวท โดย อุดม รุ่งเรืองศรี

4. महाकाव्यและนิทานวีรบุรุษ (Epic and hero tales) มีลักษณะคล้ายกับเทพปกรณัมต่างกันแต่ว่าตัวละครของนิทานประเภทนี้เป็นมนุษย์ไม่ใช่เทพมีการกระทำที่กล้าหาญฝ่าอุปสรรคและประสบผลสำเร็จในที่สุด ได้แก่เรื่อง King Arthur and Knights of the Round (กษัตริย์อาเธอร์และอัศวินโต๊ะกลม) Robin Hood (โรบินฮูด) Ramayana (รามเกียรติ์) และเรื่องราววีรบุรุษประจำท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น ท้าวแสนปมต้นราชวงศ์อุทอง และไกรทอง วีรบุรุษแห่งเมืองพิจิตร

5. หนังสือภาพที่อ่านเล่นเป็นเรื่องสมัยใหม่สำหรับเด็กที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ (Animal stories) นิทานสมัยเก่าที่มีตัวละครเป็นสัตว์จะพบมากในบทกลอนกล่อมเด็ก นิทานพื้นบ้านและนิทานสอนศีลธรรมปัจจุบันนี้มีผู้แต่งนิทานสำหรับเด็กที่มีตัวละครเป็นสัตว์ โดยแบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่ สัตว์ที่มีบทบาทการกระทำอย่างคน สัตว์ที่มีความเป็นอยู่อย่างสัตว์แต่พูดได้อย่างคน และสัตว์ที่มีความเป็นอยู่ และมีความนึกคิดตามธรรมชาติสัตว์ เรื่องอ่านเล่นสมัยใหม่สำหรับเด็กเล็กเป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ หรือที่มีตัวละครเป็นสัตว์ มีทั้งที่แต่งเป็นเรื่องๆ ไป และแต่งออกมาเป็นหนังสือชุด ตัวเอกส่วนใหญ่มีบทบาทค่อนข้างซุกซน แต่เด็กๆ ชอบมากและส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นหนังสือภาพ เช่น The Ugly Duckling (ลูกเป็ดขี้เหร่) เขียนโดย ฮันส์ คริสเตียน แอนเดอร์เซน

ไพพรรณ อินทนิล (2534: 27-28) ได้แบ่งนิทานตามรูปแบบได้ดังนี้

1. นิทานปรัมปราหรือนิทานเทพนิยาย มักกำหนดสถานที่เลือนลอยไม่แน่ชัด เช่น ในกาลครั้งหนึ่งมีเมือง ๆ หนึ่ง ตัวละครมีฤทธิ์เดชมาก ถ้าเป็นชายยากจนจะได้แต่งงานกับหญิงสูงศักดิ์ เช่น สังข์ทอง ปลาบู่ทอง สโนว์ไวท์ ซินเดอเรลล่า

2. นิทานท้องถิ่น หรือเรียกว่า ตำนาน มักเป็นเรื่องขนาดสั้นเกี่ยวกับ ความเชื่อขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นเรื่องพิสดารแต่เชื่อว่าเกิดขึ้นจริง เช่น เรื่อง พระยาทรงพระยาพาน พระร่วงเมขลา-รามสูร

3. เทพปกรณัม ตัวบุคคลในเรื่องมักจะเกี่ยวกับความเชื่อ เช่น เรื่องพระอินทร์ ท้าว महाสงคราม

4. นิทานเรื่องสัตว์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์แต่มักมีความประพจน์เช่นเดียวกับคน แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

4.1 นิทานประเภทสอนศีลธรรม คล้ายนิทานคติสอนใจ คือ ตัวเอกต้องเป็นสัตว์ แต่มีคติสอนใจ

4.2 นิทานประเภทเล่าซ้ำ ๆ หรือเล่าไม่รู้จบ เช่น เรื่องยายกะตา มีวิธีเล่าแบบจำเพาะ

5. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องสั้น ๆ จุดสำคัญอยู่ที่เรื่องไม่น่าจะเป็นไปได้ อาจจะเป็นเรื่อง การแก้แค้นแก้ล่า การแสดงปฏิภาณไหวพริบ เป็นการแสดงออกทางด้านอารมณ์ของมนุษย์ที่ต้องการ หลุดพ้นจากกรอบของวัฒนธรรม ประเพณี และกิจวัตร ฉะนั้น นิทานประเภทนี้จึงรวมไปถึงนิทาน เหลือเชื่อ ซึ่งทั้งผู้ฟังและผู้เล่า ไม่ติดใจในความไม่สมจริงเหล่านี้

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 20-22) กล่าวถึง การแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบของนิทานแบ่ง ออกเป็นประเภทต่าง ๆ 8 ประเภท คือ

1. เทพนิยายหรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือนิยายที่เกินเลยความเป็นจริงของมนุษย์ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอกหรือตัวละครเด่น ๆ จะมีอภินิหารหรือเวทมนต์ฤทธิ์เดช ฉากหรือสถานที่ในเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษหรือถูกกำหนดขึ้นมา เช่น สรวงสวรรค์หรือเมืองบาดาล มีพระเอกเป็นเจ้าชาย มีนางเอกเป็นเจ้าหญิง มีนางฟ้า มีเทวดา มียักษ์ เป็นต้น

2. นิทานประจำท้องถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดต่อเนื่องกัน มาเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ เรื่องราวของโบราณวัตถุที่มีเหตุแห่งที่มาของการสร้าง การคิด ฯลฯ

3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เรียบเรียงเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกัน ในสังคมให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ให้พึงพิถีพิถันละเอียดรอบคอบและไม่ประมาท ช่วยเหลือหรือเมตตาต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ อดอาจ กล้าหาญ มักเป็นเรื่องราวถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลสำคัญ ๆ ไว้มักสร้างฉากหรือสถานการณ์ที่น่าตื่นเต้นเกิดความเป็นจริงเพื่อให้เรื่องราวสนุกสนานทำให้เกิดความรู้สึกลอยตามบุคคลที่เป็นบรรพบุรุษนั้นมีความสามารถ และน่าสนใจจริง ๆ

5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องราวของเหตุที่มาจากสิ่งหนึ่งสิ่งใดและอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้น ๆ ด้วย เช่น กระต่ายในดวงจันทร์ ทำให้น้ำทะเลจึงเค็ม นกยูงกับกา เป็นต้น

6. เทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวกับความเชื่อ โดยเฉพาะตัวบุคคลที่มีอภินิหารเหนือความเป็นจริง ลึกลับ ได้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น

7. นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอก เปรียบเทียบเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรม แฝงแง่คิดและแนวทางแก้ไข บางครั้งสอนแบบทางอ้อมผู้อ่านหรือผู้ฟังจะต้องพิจารณาเองเป็นเรื่องบันเทิงคดีที่สนุกสนาน

8. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่ แต่มีมุขที่ตลกขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เนื้อเรื่องเกี่ยวกับไหวพริบ เรื่องราวแปลกๆ เรื่องเกินความจริง เป็นต้น

นิทานมีหลายประเภทด้วยกัน การแยกประเภทนิทานขึ้นอยู่กับลักษณะของเรื่องและที่มาของ นิทานเป็นสำคัญ ซึ่งจะขอแบ่งประเภทของนิทานออกเป็น 8 ประเภท (สันหัตถ์พัฒน อรุณธาริ. 2542: 17) ตามสภาพการณ์ปัจจุบัน ดังนี้

1. นิทานปรัมปรา
2. นิทานท้องถิ่น
3. นิทานเทพนิยาย
4. นิทานตลกขบขัน
5. นิทานสร้างเสริมคุณธรรม
6. นิทานเรื่องเกี่ยวกับสัตว์
7. นิทานที่ให้ความรู้เฉพาะเรื่อง เช่น เรื่องยาเสพติด เรื่องสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
8. นิทานส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

สรุปว่า นิทานมีหลายประเภทซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นหมวดใหญ่ๆ ได้ 2 หมวดด้วยกัน คือ นิทานสมัยเก่า มีเนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อต่างๆ ส่งเสริมคุณธรรม เช่น ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม และ อภินิหาร เป็นต้น นิทานสมัยใหม่ มีเนื้อหาเป็นปัจจุบันส่งเสริมความรู้ เช่น ยาเสพติด สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3.5 จุดประสงค์ของการเล่านิทาน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547: 226) การเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นความคิด เป็นความรู้ เด็กปฐมวัยไม่ต้องการเรื่องตลกขบขัน แต่เด็กต้องการความน่าสนใจของเรื่อง นิทานที่จูงใจเด็กปฐมวัย ไม่ใช่ นิทานที่น่ากลัว นิทานหวาดเสียว หรือนิทานผี แต่นิทานที่ดีที่สุดสำหรับเด็กคือนิทานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ในความสนใจของเด็ก เช่น สิ่งแวดล้อม สัตว์ ต้นไม้ และปรากฏการณ์รอบตัว จุดประสงค์ของการเล่านิทานมี 3 ประการคือ

1. ต้องการให้เด็กได้พัฒนาภาษาและความคิด การเล่านิทานจึงไม่ควรให้ครูเป็นผู้เล่าคนเดียว ควรให้เด็กเป็นผู้เล่านิทานเองหรือเล่าร่วมกับครู การให้เด็กเล่านิทานเองช่วยให้เด็กได้แสดงออกถึงความรู้สึก ได้ขยายความคิดของตนให้กระจ่างและพัฒนาทางภาษา การเริ่มต้นให้เด็กเล่านิทานอาจเป็นคำถามนำ ให้ภาพหรือเริ่มต้นเรื่องให้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นนิทานที่ครูเล่าเองควรมีการถามตอบโต้ให้เด็กคิดระหว่างการเล่านิทานด้วย

2. สร้างความรักการอ่านและหนังสือให้กับเด็ก เวลาเล่านิทานเป็นเวลาที่สร้างความสนใจในการอ่านและหนังสือให้กับเด็กมาก ครูควรเตรียมให้พร้อมโดยการอ่านนิทานเล่มที่เล่าให้เข้าใจจำได้ เวลาอ่านให้เปิดหน้าหนังสือเสมอตาเด็ก ตาครูจับที่เด็กคอยสังเกตเวลาเล่านิทาน ควรจัดเป็นกลุ่มเล็ก 4-5 คน ถ้าทำไม่ได้ก็ให้เด็กนั่งเป็นวงเห็นหน้าครูชัดเจน และครูเห็นเด็กทุกคน ถ้าเด็กรู้สึกเพลิดเพลินกับนิทานจากหนังสือที่ครูเล่า เด็กจะชอบและสนใจที่จะหาอ่านด้วยตนเอง สิ่งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างนิสัยการอ่านและความรักหนังสือที่ดี

3. สร้างการเรียนรู้อย่างมีจุดประสงค์ ดังกล่าวแล้วว่าเนื้อหานิทานและเรื่องราวต่างๆ ของนิทาน ครูสามารถบูรณาการข้อความรู้ลงไปนิทานเพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้ เช่น การสอนคณิตศาสตร์ด้วยนิทาน (ขวัญนุช บุญอยู่ยง. 2546)

สรุปได้ว่าจุดประสงค์ของการเล่านิทานเพื่อต้องการให้เด็กได้พัฒนาภาษา และความคิด สร้างความรักการอ่านและหนังสือให้กับเด็ก และสร้างการเรียนรู้อย่างมีจุดประสงค์สามารถบูรณาการทั้งข้อความรู้เพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้ พร้อมทั้งสอดแทรกคุณธรรม-จริยธรรม ที่ต้องการปลูกฝังให้ซึมซาบเข้าไปในจิตใจของเด็กได้โดยไม่รู้ตัว

3.6 รูปแบบการเล่านิทาน

สมใจ บุญอุรพิภิญโญ (2531: 9-10) กล่าวถึงรูปแบบของการเล่านิทานไว้ดังนี้

1. การเล่านิทานปากเปล่า ผู้เล่าจะใช้คำพูดถ่ายทอดเรื่องราวด้วยเสียงธรรมชาติของตนเอง ผู้เล่าบางคนมีความสามารถพิเศษในการทำเสียงเลียนเสียงต่างๆ ช่วยให้นิทานน่าสนใจมากขึ้น
2. การเล่านิทานประกอบภาพวาด ในสมัยโบราณมีการเล่านิทานประกอบภาพวาดลงบนพื้นดิน พื้นทราย ฝาผนังของถ้ำ แผ่นหนัง ต่อมาเริ่มวาดลงกระดาษและผ้า
3. การเล่านิทานประกอบภาพวาด ผู้เล่าจะเตรียมหนังสือนิทานที่มีภาพประกอบสวยๆ ให้ผู้ฟังได้ชมในขณะที่ฟังนิทาน หนังสือบางเล่มอาจมีเฉพาะภาพแต่ไม่มีตัวอักษร ผู้เล่าต้องเตรียมเนื้อเรื่องให้สัมพันธ์กับภาพ
4. การเล่านิทานประกอบเส้นเชือก ผู้เล่าจะเตรียมเชือกนำปลายทั้ง 2 ข้างมาผูกติดกันใช้นิ้วมือทั้ง 10 นิ้วทำเป็นเส้นเชือกรูปร่างต่าง ๆ หรืออาจใช้เส้นเชือกวางเป็นรูปร่างต่าง ๆ บนกระดาษหรือแผ่นโปร่งใส
5. การเล่านิทานประกอบหุ่นประดิษฐ์ ผู้เล่าจะเตรียมหุ่นให้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ขณะเล่านิทานจะนำหุ่นออกมาแสดงประกอบ หุ่นที่ใช้มีลักษณะเช่น หุ่นมือ หุ่นถุงกระดาษ หุ่นกระบอก หุ่นหนังตะลุง หุ่นผ้า หุ่นฟองน้ำ หุ่นถุงเท้า เป็นต้น

6. การเล่านิทานประกอบหุ่นปะ ผู้เล่าเตรียมกระดาน ผ้าสำลี กระดานแม่เหล็ก หรือเวทีจำลอง และเตรียมตัวละครที่ทำจากกระดาษด้านหลังติดกระดาษทราย สำหรับติดบนกระดาษผ้าสำลี จะทำให้นิทานสนุกสนานยิ่งขึ้น

7. การเล่านิทานประกอบการพับผ้าเช็ดหน้าหรือการพับกระดาษ ผู้เล่าต้องเตรียมกระดาษเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส หรือสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขณะเล่านิทานครูจะสาธิตการพับผ้าหรือกระดาษเป็นรูปสัตว์ รูปดอกไม้ สิ่งของต่าง ๆ เด็กจะสนุกสนานและฝึกทักษะการใช้กล้ามเนื้อมือและสายตาไปด้วย

8. การเล่านิทานประกอบการร้องเพลง ผู้เล่าอาจนำนิทานมาเขียนใหม่เป็นบทเพลงและใส่ทำนองกระตุ้นให้เกิดเกิดสนใจในเพลง คนไทยสมัยก่อนมักนำเนื้อหาของนิทานมาขับร้อง ทำให้เกิดความไพเราะในการใช้ภาษา เช่น ตำนานดาวลูกไก่

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 36-55) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการเล่านิทานดังนี้

1. การเล่านิทานปากเปล่า เป็นนิทานที่ผู้เล่าเรื่องจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม ตั้งแต่การเลือกเรื่องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟัง นิทานปากเปล่าเป็นนิทานที่ดึงดูด และสร้างความสนใจของผู้ฟังด้วย น้ำเสียง แววดา ลีลาและท่าทางประกอบการเล่าของผู้เล่าที่สง่างามและพอเหมาะพอดี

2. นิทานวาดไปเล่าไป เป็นการเล่านิทานที่ผู้เล่าต้องมีประสบการณ์การเล่านิทานแบบปากเปล่าอยู่พอสมควร แต่จะต้องเพิ่มการวาดรูปในขณะที่เล่าเรื่องราว รูปที่วาดขณะเล่าเรื่องนี้ ภาพที่วาดออกมาอาจสอดคล้องกับเรื่องที่เล่า หรือบางครั้งเมื่อเล่าจบ รูปที่วาดจะไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เล่าเลยก็ได้ คือจะได้ภาพใหม่เกิดขึ้น

3. นิทานที่เล่าโดยใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบขณะเล่า เป็นนิทานที่ผู้เล่าจะต้องใช้สื่อที่จัดเตรียมหรือหามาเพื่อใช้ประกอบการเล่า เช่น การเล่าโดยใช้หนังสือ นิทานหุ่นนิ้ว นิทานเช็ดนิทานเชือก เป็นต้น ขณะเล่าอาจมีดนตรีประกอบหรือเครื่องดนตรีประกอบจังหวะเพื่อประกอบการเล่าให้สนุกสนานยิ่งขึ้น

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547: 227-228) ได้กล่าวถึงวิธีการเล่านิทานดังต่อไปนี้

1. การเล่านิทานปากเปล่า เป็นการเล่านิทานที่อาศัยเพียงคำพูดและน้ำเสียงของผู้เล่า ไม่มีการใช้สื่อประกอบการเล่า นอกจากน้ำเสียงและจังหวะการพูดที่สูงต่ำเร้าใจ ผู้ฟังตามเนื้อเรื่องที่นำเสนอ การเล่านิทานวิธีนี้ต้องใช้ศิลปะการพูดและการเล่าที่จูงใจมาก ส่วนใหญ่มักใช้เป็นการเล่านิทานก่อนนอน เด็กจะฟังแต่น้ำเสียงและเรื่องราวซึ่งเป็นลักษณะของการฟังแบบรับที่จูงใจให้หลับเป็นหลัก การเล่าตามรูปแบบนี้อาจใช้กับการเล่าที่ต้องการจูงใจให้เด็กทำกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพได้ เช่น การเล่านิทานขณะที่ให้เด็กฝึกคิดเลข หรือทำสิ่งที่เด็กเบื่อหน่ายเพื่อให้เกิดความ

ผลิตเพลินไปทำไป เป็นต้น การเล่านิทานปากเปล่าอาจให้เด็กเล่าเอง ผู้ใหญ่เล่าบ้าง หรือช่วยกันเล่า การเล่านิทานปากเปล่าไม่ควรเล่านิทานนานเกิน 15 นาที เด็กจะไม่สนุกนักถ้าต้องนั่งฟังนาน ๆ นอนฟังจะดีกว่าเพราะถ้าเบื่อก็สามารถหลับได้เลย

2. การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่านิทานแบบนี้เป็นการเล่าที่มีชีวิตชีวามากกว่าการเล่าปากเปล่า เพราะเด็กสามารถติดตามเรื่องที่เล่าได้และจินตนาการเป็นรูปธรรมมากขึ้นตามท่าทางของผู้เล่า และสนุกมากขึ้นเพราะเห็นภาพพจน์ของเรื่องที่เล่าท่าทางที่ใช้ประกอบการเล่านิทานอาจเป็นท่าทางของผู้เล่า ท่าทางแสดงร่วมของเด็กได้แก่ การทำหน้าตา การแสดงท่าทางกาย หรือการเล่นนิ้วมือประกอบการเล่า

3. การเล่านิทานประกอบภาพ ภาพที่ใช้ประกอบการเล่านิทานมีหลายชนิด มีทั้งภาพถ่าย ภาพโปสเตอร์ ภาพจากหนังสือ ภาพวาด ภาพสไลด์ ภาพเคลื่อนไหว หรือภาพยนตร์ การมีภาพสวยๆ มาประกอบการเล่านิทานจะดึงดูดใจเด็กและสร้างเสริมจินตนาการอันบรรเจิดให้กับเด็กมากโดยเฉพาะภาพการ์ตูนที่เคลื่อนไหวไปมาแต่จะลำดับภาพจะดึงดูดใจ ทำให้เด็กติดตามเรื่องราวด้วยความอยากรู้ เด็กจะสนุกมากขึ้นถ้าในขณะที่ฟังเรื่องและดูภาพนั้นผู้เล่ากระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น และร่วมสร้างจินตนาการให้กับนิทานที่เล่า

4. การเล่านิทานประกอบเสียง ได้แก่ เสียงเพลง เสียงดนตรี แอ่บบันทึกเสียงต่างๆ สามารถนำมาประกอบการเล่านิทานได้ จุดประสงค์เพื่อสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นให้เกิดความตื่นตัว อยากรู้อยากติดตาม การนำเสียงมาประกอบการเล่านิทานจะมีลักษณะเช่นเดียวกับละครวิทยุที่ใช้เสียงประกอบเพื่อให้เกิดการฟังที่มีจินตนาการและอารมณ์ นอกจากเสียงเพลง เสียงดนตรีในการเล่านิทานเราอาจใช้เสียงเด็กมาประกอบการเล่าได้ ตัวอย่างเช่น เมื่อเล่าถึงรถไฟวิ่งผู้เล่าอาจชักชวนให้เด็กที่ฟังร่วมทำเสียงรถไฟวิ่ง ฉึกฉัก บู๊นๆ ประกอบการเล่า ซึ่งจะทำให้บรรยากาศการฟังนิทานสนุกไปอีกแบบหนึ่ง

5. การเล่านิทานประกอบอุปกรณ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ที่มีอยู่ หรือผู้เล่าจัดทำขึ้น เช่น หน้ากาก ตัวแสดงในนิทาน หุ่นมือ หุ่นชัก หุ่นเชิด ตุ๊กตา เป็นต้น ล้วนแล้วแต่เป็นสื่อประกอบการเล่านิทานที่สำคัญ อุปกรณ์สามารถทำให้เด็กสนุกและตื่นตาไปกับนิทานที่เล่าได้เป็นอย่างดี สร้างความสนใจในการฟังนิทานให้แก่เด็กมากกว่ารูปแบบอื่นๆ

6. การเล่านิทานประกอบการวาดภาพ บางครั้งนิทานไม่จำเป็นต้องอาศัยภาพหนึ่ง การสร้างบรรยากาศที่น่าสนใจให้กับเด็กเพื่อให้เด็กติดตามและคิดคือการเล่านิทานประกอบ ภาพวาด ผู้เล่าต้องสามารถวาดภาพได้ ซึ่งไม่จำเป็นต้องสวยแต่ต้องสื่อได้เข้าใจ มีจินตนาการเล่าจะเป็นการเล่าไปวาดไป สนทนาไป เด็กจะสนุกมาก และจินตนาการตามมือของผู้เล่า เช่น นกตัวหนึ่ง ผู้เล่าวาดภาพ

นกเกาะอยู่บนต้นไม้ ผู้เล่าวาดภาพต้นไม้ขณะวาดก็สนทนากับเด็กว่าจะวาดต้นไม้ไหน ทำไมต้องวาดต้นไม้เพราะอะไร ข้อมูลสนทนาที่ให้นี้คือองค์ความรู้ที่เด็กจะได้รับไปพร้อมกันด้วย

7. การเล่านิทานไม่จบเรื่อง เป็นการเล่าที่เจตนาให้เด็กคิดแล้วผูกเรื่องต่อโยงมาเล่าต่อจากครู ซึ่งนอกจากพัฒนาภาษายังพัฒนาความคิดให้กับเด็กเช่นกันกับการเล่าต่อเรื่องราว อาจเล่าต่อจากครู ครูเล่าต่อจากเด็กหรือเพื่อน ๆ เล่าต่อกัน

สรุปได้ว่า รูปแบบการเล่านิทานนั้นมีมากมาย เช่น การเล่านิทานปากเปล่า การเล่านิทานประกอบท่าทาง นิทานวาดไปเล่าไป การเล่านิทานประกอบอุปกรณ์ การเล่านิทานประกอบภาพ ฯลฯ การเล่านิทานให้มีคุณภาพนั้น ผู้เล่านิทานจะต้องเลือกลักษณะการเล่านิทานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกของผู้เล่าเองด้วย

3.7 การเลือกนิทานสำหรับเด็ก

การเลือกนิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยนั้น มุ่งเน้นไปที่เรื่องนิทานจะต้องเป็นเรื่องที่ง่าย ๆ แต่มีความสมบูรณ์ เป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก ตัวละครไม่มากนักแต่มีลักษณะเด่นที่เด็กเห็นและจำได้ง่าย การดำเนินเรื่องควรเน้นที่บทสนทนามากกว่าเขียน

ไพพรรณ อินทนิล (2534: 70-73) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการเลือกนิทานดังนี้

1. เลือกให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็กแต่ละวัย เด็กเล็กสนใจสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว เพราะประสบการณ์ยังน้อย เช่น เรื่องพ่อแม่ เพื่อน ครู และเรื่องของสัตว์เลี้ยง ควรเลือกเรื่องที่เข้าใจง่าย ตัวละครน้อย พอเริ่มโตขึ้น ความสนใจขยายกว้างขึ้น ใกล้ตัวออกไป จึงชอบเรื่องเกี่ยวกับทเวดา นางฟ้า เรื่องตื่นเต้น ผจญภัย

2. เลือกเรื่องที่คุณเล่าอยากเล่า เรื่องที่คุณเล่าชอบ พอใจที่จะเล่าทำให้เล่าได้ดี เล่าได้สนุกสนานมีชีวิตชีวา

3. เลือกเรื่องที่เหมาะสมกับวิธีการเล่า และสื่อประกอบการเล่า เทคนิค และวิธีการเล่านิทานที่มีมากมาย นิทานแต่ละเรื่องก็เหมาะสมกับวิธีการเล่าและสื่อที่แตกต่างกัน การเลือกนิทานที่จะเล่าจึงต้องพิจารณาความสามารถและความถนัด ตลอดจนวิธีการเล่าของผู้เล่าและสื่อที่จะประกอบการเล่า

4. เลือกเรื่องที่มีสาระข้อคิด ที่จะช่วยปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรม และค่านิยมที่ดี งามให้กับเด็ก ผู้เล่าต้องตระหนักทุกครั้งทีเล่านิทานให้เด็กฟังว่า เรื่องที่นำมาเล่าต้องมีคติ และข้อคิด ปลูกฝังความดีงามให้เกิดขึ้นในจิตใจเด็กทุกครั้ง ทั้งนี้ผู้เล่าต้องมีกลยุทธ์ที่แยบยลในการเล่าที่จะไม่ให้เขารู้สึกว่าถูกสอนในเรื่อง ศีลธรรมจรรยา

5. เลือกเรื่องที่ให้ความสนุกสนาน เรื่องซ้ำกันเป็นนิทานที่ผู้ฟังชอบ แต่ไม่ใช่ทุกครั้งหรือทุกเรื่องที่เล่าจะต้องเป็นนิทานซ้ำกัน เพราะเด็กมีความสนใจและต้องการฟังนิทานหลายประเภท

6. เลือกเรื่องที่มีความเคลื่อนไหวอยู่ในเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องที่เล่าควรจะมีคำกริยา ซึ่งจะต้องตอบ คำถามว่า ใคร ทำอะไร ได้มากที่สุด เด็กทุกคนอยากรู้ว่า เมื่อเกิดเรื่องเช่นนี้แล้วจะเป็นอย่างไรต่อไปตัวสำคัญของเรื่อง พระเอก ผู้ร้ายทำอะไร ทำแล้วเป็นอย่างไร

7. ควรเลือกนิทานที่มีเนื้อเรื่องเร้าใจ ทำให้เกิดความตื่นเต้นอยากฟังไปจนจบ การผูกเรื่องต้องแนบเนียนและมีเรื่องปลุกย่อยที่น่าออกนอกทางให้น้อยที่สุด เลือกนิทานที่จบในตัวของมันเอง

8. เลือกเรื่องคำซ้ำๆข้อความซ้ำๆและคล้องจองกันสำหรับเด็ก เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กติดใจและสนุกสนานมาก

9. ควรเลือกเรื่องที่ให้ความรู้สึกสะเทือนใจ เช่น รัก โกรธ สอดแทรกอยู่ด้วย ผู้ฟังนิทานไม่ชอบเรื่องจืดชืด ควรมีตอนที่ตื่นเต้น เศร้าโศก สอดแทรกลงไป

10. นิทานเรื่องผี เด็กมักรู้สึกอยากฟัง ทั้งกลัว ผู้เล่าควรเลือกเรื่องผีที่น่ารักน่าเอ็นดู ไม่น่ากลัว ที่คอยช่วยเหลือคนดี หรือเรื่องผีที่กลัวผีด้วยกัน

11. นิทานพื้นเมือง ตำนาน เป็นนิทานที่อธิบายที่มาของชื่อและสิ่งต่างๆ ตำนานเกี่ยวกับสถานที่ เรื่องราววีรบุรุษควรนำมาเล่าให้เด็กฟัง

12. เทพนิยายและเทพปกรณัม เด็กๆชอบฟังมาก เพราะมีเรื่องผจญภัย ตื่นเต้น เร้าใจ

13. ควรเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับเพศของผู้ฟังในกรณีที่ผู้ฟังนิทานทั้งกลุ่มเป็นเพศเดียวกัน หากผู้ฟังมีทั้งสองเพศควรเลือกเรื่องที่เป็นที่สนใจของทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย

14. ควรเลือกเรื่องที่แสดงออกถึงความฉลาดเฉลียวในการแก้ปัญหาหรือการใช้ปฏิภาณไหวพริบเด็กจะติดใจความสามารถของตัวละคร ประทับใจ ฟังนิทานเหล่านี้ไปนานหรือจนกระทั่งเติบโต

สมใจ บุญอุรุพิบูลย์ (2531: 7-8) กล่าวว่า การเลือกนิทานที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟังนั้นควรคำนึงถึงอายุและความสนใจของผู้ฟัง เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 4-6 ปี จะสนใจตนเองน้อยลง เริ่มสนใจภายนอกมากขึ้น มีอารมณ์รักสนุก ชอบฟังนิทานประเภทต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องที่มีสัตว์พูดได้นิทานสำหรับเด็กปฐมวัยฟังนั้นมีหลายประเภท เช่น นิทานที่เล่นคำ เล่นเสียงจังหวะคำ นิทานที่มีคำคล้องจอง มีคำซ้ำๆกันที่น่าฟัง นิทานที่กระตุ้นจินตนาการ และตอบสนองให้เด็กได้แสดงท่าทางนิทานที่รับรู้และเข้าใจความรู้สึกของเด็ก และให้ความเห็นอกเห็นใจ หนังสือที่นำมาเล่านี้ควรมีภาพประกอบชัดเจน สีสันสวยงามและเสนอภาพที่สะท้อนความคิดเด็กในทางที่ดีงาม ระยะเวลาในการเล่าในระยะแรกควรใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 57-59) ได้กล่าวถึงการเลือกนิทานที่จะเล่าให้เด็กปฐมวัยฟังนั้นผู้เล่า นิทานจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจประสบการณ์และความสามารถที่จะแยกแยะ เลือกนิทานให้ เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของเด็ก เด็กวัยระหว่าง 4-6 ปี จะให้ความสนใจกับตัวเอง น้อยลงหันมาสนใจสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวมากขึ้น แต่ความสนใจของเด็กวัยนี้ยังเป็นระยะสั้นเท่านั้น คำ กลอนที่มีความคล้องจอง เช่น เพลงกล่อมเด็ก คำทายที่ประลองปัญญา นิทานที่เป็นคำประพันธ์สัมผัส คล้องจองเด็กๆจะชอบมาก เช่น หนูมีกับหนูมา หนุมากับหนูมี หนูมีมีตุ๊กตาหมา หนุมามีตุ๊กตาหมี เป็นต้น นอกจากนี้เด็กวัยนี้ยังชอบนิทานที่มีตัวเดินเรื่องหรือตัวเอกเป็นสัตว์พูดได้ เช่น หมาป่าพูดได้คุยกับ หนูน้อยหมวกแดง เป็นต้น นิทานที่เหมาะสมและควรเล่าให้เด็กฟังนั้นควรเป็นนิทานที่เปี่ยมด้วยคุณค่า ทางเนื้อหา ได้อรรถรส รูปแบบการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา ความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมคุณภาพ ยกระดับสติปัญญาและจิตใจในทางที่ดี นิทานที่เล่าให้เด็กฟัง

นอกจากปัจจัยข้างต้นแล้วผู้เล่ามีส่วนอย่างมากในการนำเสนอให้นิทานเรื่องนั้นมีความ สนุกสนานเหมาะสมกับวัยของเด็ก มีแง่มุม มีชั้นเชิง และเห็นรายละเอียดที่จะเล่าให้เด็กฟัง ไม่ว่าจะเป็น การเล่านิทานปากเปล่า นิทานวาดไปเล่าไป และลีลาการเล่านิทานจะต้องส่งผลให้ผู้ฟังหรือเด็กๆ เห็นภาพพจน์และเกิดความสนุกสนานประทับใจ

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 66) กล่าวว่า เรื่องและนิทานที่ไม่เหมาะที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟังหรือเป็น นิทานที่เด็กอ่านเอง ได้แก่

1. เป็นนิทานที่มีคำสับสนมากเกินไป
2. เป็นนิทานที่มีคำและประโยคไม่เหมาะสมกับเด็ก
3. เป็นนิทานที่มีเรื่องยืดเยื้อและรายละเอียดมากมาย
4. เป็นนิทานที่มีเรื่องราวทารุณโหดร้าย ซึ่งอาจเป็นตัวอย่างที่ผิดๆ
5. เป็นนิทานที่ส่งเสริมค่านิยมผิดๆ
6. เป็นนิทานที่ผิดต่อศีลธรรมของคนที่อยู่ร่วมกันในสังคม
7. เป็นนิทานที่ไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

สัณห์พัฒน์ อรุณธารี (2542: 23) เรื่องและนิทานต่อไปนี้ไม่ควรนำมาเล่าให้เด็กฟัง

1. เป็นเรื่องที่หวาดเสียว น่ากลัวอย่างไม่มีเหตุผล เช่น เรื่องเกี่ยวกับภูติผีปีศาจ
2. เรื่องเกี่ยวกับการรักใคร่ การหนีตามกันของหนุ่มสาว
3. เรื่องเกี่ยวกับการพลัดพรากจากพ่อแม่ และการถูกทอดทิ้ง

4. เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความโหดร้ายทารุณ มีการลงโทษอย่างรุนแรงเกินไป ควรมีการให้อภัยซึ่งกันและกัน

5. เรื่องที่ผู้เล่าไม่ถนัดที่จะเล่าจะทำให้เด็กมีเจตคติที่ไม่ดีได้

6. เรื่องที่สอดแทรกศีลธรรมมากเกินไปจนเกินไปจนเด็กเบื่อ ดังนั้นการเลือกนิทานให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยนั้นการเลือกควรคำนึงถึงวัยของเด็กเป็นสำคัญ ตลอดจนเนื้อเรื่องและลักษณะของหนังสือนิทานจะทำให้ได้นิทานที่เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจและพัฒนาการตามวัยของเด็กได้เป็นอย่างดี ส่วนนิทานที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กไม่ควรนำมาเล่าให้เด็กฟังเป็นอย่างยิ่ง

สรุปได้ว่า การเลือกเรื่องผู้เล่านิทานจะต้องเป็นผู้ใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการพิจารณาเรื่องให้เหมาะสมกับเด็ก และนำเรื่องที่เลือกสรรแล้วมาปรุงแต่งด้วยเทคนิคกระบวนการและสร้างสรรค์ให้เรื่องนิทานที่เลือกนั้นมีเสน่ห์น่าสนใจ เราความสนใจและเหมาะสมสำหรับเด็กตามแต่ละโอกาส

3.8 สื่อที่ใช้ในการเล่านิทาน

วรรณิ ศิริสุนทร (2532: 83-95) ในการเล่านิทานผู้เล่าสามารถเลือกใช้สื่อต่างๆ ประกอบการเล่าได้ เพราะจะช่วยเพิ่มความสนใจและความสนุกสนานให้แก่เด็กๆ สื่อมีหลายอย่าง ได้แก่

1. กระดานชอล์ก
2. ภาพแผ่นและภาพพลิก
3. ภาพกระดาษกระดก
4. โพรทส์นั้จำลอง
5. ตุ๊กตาหลอดด้าย
6. ตัวสัตว์ขำไม้หนีบ
7. หุ่นนิ้วเจาะรู
8. หุ่นนิ้วผ้า
9. หุ่นนิ้วกระดาษ
10. หุ่นถุงมือ
11. หุ่นจำลอง
12. หุ่นถุงกระดาษ
13. หุ่นเงา
14. หน้ากากแบบคาดเป็นกระบังหน้า
15. ลูกบาศก์ภาพนิทาน
16. ภาพตัดต่อ
17. กระดาษทรายเพื่อเล่านิทาน
18. กระดานผ้าสำลี

ไพพรรณ อินทนิล (2534: 113-148) อุปกรณ์ประกอบการเล่นิทานช่วยกระตุ้นผู้ฟังให้เกิดความสนใจในนิทานมากยิ่งขึ้น สื่อที่ใช้ในการเล่นิทานสามารถแยกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1. รูปภาพ

- 1.1 ภาพประกอบจากหนังสือสำหรับเด็ก
- 1.2 ภาพวาด
- 1.3 ภาพแปะ
- 1.4 การใช้ภาพวาดติดกระดุม
- 1.5 การใช้ภาพจากโฆษณา

2. หุ่นต่าง ๆ ได้แก่

- 2.1 หุ่นเงา
- 2.2 หุ่นมือ
- 2.3 หุ่นถุงมือ
- 2.4 หุ่นถุงกระดาษ
- 2.5 หุ่นนิ้วมือ
- 2.6 หุ่นหน้ากากหรือหุ่นใส่ตัวคน
- 2.7 หุ่นมือเงา
- 2.8 หุ่นเชิด หรือหุ่นกระบอก
- 2.9 หุ่นชัก

3. ดนตรีประกอบการเล่นิทาน

4. เชือกและสิ่งของต่าง ๆ ประกอบการเล่นิทาน

5. การแสดงท่าทางประกอบการเล่นิทาน

6. การใช้นิ้วมือประดิษฐ์เป็นตัวละคร

7. กระดาษพับเป็นรูปต่าง ๆ

8. การเล่นิทานโดยใช้สื่อที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน อาทิเช่น ตะกร้า ตุ๊กตา ไข่ไม้

เสื้อผ้า ฯลฯ

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 92-93) สื่อที่ใช้ในการเล่นิทานมีหลากหลาย ซึ่งพอจะกล่าวได้ ดังนี้

1. การเล่นิทานด้วยหนังสือ
2. การเล่นิทานประกอบหุ่นกระดาษ
3. นิทานหุ่นนิ้ว และนิทานหุ่นนิ้วเจาะรู
4. นิทานหุ่นมือ

5. นิทานหุ่นเชิด
6. นิทานหุ่นชัก
7. นิทานหุ่นเงา
8. นิทานเชือก
9. นิทานพับกระดาษ
10. นิทานตัดกระดาษหรือฉีกกระดาษ
11. นิทานประกอบการปั้น
12. นิทานผ้าเช็ดหน้า
13. นิทานแผ่นป้ายคำดี
14. นิทานหน้ากาก ฯลฯ

สรุปได้ว่า สื่อหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเล่านิทานคือวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ผู้เล่านิทานสร้างขึ้นหรือเลือกมาใช้ประกอบการเล่านิทานให้เหมาะสมตามโอกาสเฉพาะของนิทานแต่ละเรื่องหรือสัมพันธ์กับเนื้อหาของนิทานเรื่องนั้นๆ ที่ผู้เล่านิทานนำเอามาประกอบการเล่า สื่อหรืออุปกรณ์ที่ผู้เล่านิทานนำเอามาใช้ประกอบการเล่านิทานนี้มีผลช่วยให้ผู้ฟังหรือเด็กๆ ตื่นเต้นสนุกสนานเพลิดเพลินได้รับความสนใจ และสร้างความเข้าใจในเนื้อเรื่องของนิทานให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนยิ่งขึ้น

3.9 วิธีการและเทคนิคในการเล่านิทาน

วรรณิ ศิริสุนทร (2532: 37) นิทานที่สามารถเล่าได้ดีและมีคุณค่าต้องประกอบด้วยกลวิธีการทางละครหรือการประพันธ์ เพื่อความสนุกสนาน ประกอบทั้งความสามารถของผู้เล่านิทาน ซึ่งต้องใช้ภาษาที่สละสลวยเหมาะสมและคงไว้ซึ่งศิลปะในการเล่า อาจแบ่งขั้นตอนการเล่านิทานได้ 4 อย่าง ได้แก่

1. การเลือกเรื่องที่จะเล่า
2. การดัดแปลงเนื้อเรื่อง
3. การเตรียมตัว
4. สถานที่เล่านิทาน

ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2533: 104) กล่าวว่า การเล่านิทานให้ได้ดีนั้นเป็นเรื่องยากพอสมควร ผู้เล่าต้องใช้เทคนิคในการเล่าอย่างมาก เพื่อจะทำให้เด็กสนใจ ผู้เล่าต้องมีศิลปะในการเล่า นอกจากนี้ต้องให้ความรัก ความอดทน ความใกล้ชิดสนิทสนมกับเด็ก บุคลิกภาพและท่าทางของผู้เล่าก็สำคัญ การเล่านิทานให้ประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์นั้นจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจกับนิทานเรื่องที่จะเล่าเสียก่อน
 2. เลือกคำที่ง่าย ๆ
 3. ใช้บทสนทนาจะทำให้เด็กตื่นเต้น
 4. หลีกเลี่ยงการบรรยายและคำอธิบายที่ไม่จำเป็น
 5. ใช้เสียงแบบสนทนากัน คือ ช้า ชัดเจน มีหนักเบา
 6. จับเวลาให้ดี เว้นตามจังหวะตามอารมณ์ของเรื่อง
 7. เวลาเล่าให้เป็นกันเอง ให้ความรักความสนทนอมอย่างจริงใจ
 8. นิทานที่นำมาเล่าให้ยาวพอๆ กับระยะความสนใจของเด็ก ประมาณ 15 - 20 นาที
 9. มีรูปภาพประกอบอาจเป็นหนังสือภาพ หุ่น จะช่วยให้เด็กสนใจยิ่งขึ้น
 10. เวลาเล่าอย่าเล่าเรื่องให้สั้นจนขาดความสนุกไป
 11. จัดบรรยากาศในห้องให้เหมาะสม
 12. อย่าแสดงท่าทางประกอบการเล่ามากเกินไป
 13. ขณะเล่าอาจให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทานด้วยก็ได้ เช่น แสดงท่าทางตาม เนื้อเรื่อง แต่ไม่ควรให้บ่อยนัก
 14. สายตาของผู้เล่าจะต้องกวาดมองเด็กทุกคน
 15. หากมีเด็กพูดหรือถามขัดจังหวะควรบอกให้เด็กรอจนกว่าจะจบเรื่อง
 16. หลังจากเล่านิทานจบอาจให้เด็กช่วยกันตั้งชื่อเรื่องก็ได้
 17. หลังจากเล่านิทานจบควรเปิดโอกาสถามและวิพากษ์วิจารณ์
 18. ถ้านิทานเรื่องยาวผู้เล่าอาจเล่าเป็นตอน ๆ ก็ได้
- ไพพรรณ อินทนิล (2534: 103-106) ผู้เล่านิทานที่มีความสามารถเล่าได้เก่งจะทำให้ให้นิทานเรื่องที่น่าสนใจมีชีวิตชีวาสนุกสนานเป็นที่หลงใหลติดอกติดใจของเด็ก ๆ ได้ มีวิธีการดังต่อไปนี้
1. ผู้เล่าควรเล่าตามลำดับเหตุการณ์ไม่กระโดดข้ามไปมา
 2. มีเทคนิคประกอบการเล่า
 - 2.1 ใช้น้ำเสียงประกอบการเล่า
 - 2.2 ใช้ท่าทางประกอบการเล่า
 - 2.3 ใช้สีหน้าและแววตาประกอบการเล่า
 - 2.4 ใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่า
 3. สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
 - 3.1 บรรยากาศเงียบสงบ
 - 3.2 ผู้ฟังไม่อยู่ในภาวะหิว ร้อน อยากเข้าห้องน้ำ หรือง่วงนอน

3.3 สถานที่สบายสะดวก

3.4 ความยาวของนิทานเหมาะสมกับช่วงความสนใจของผู้ฟังแต่ละวัย

4. ควรมีการประเมินผลการเล่านิทาน เพื่อทราบข้อดีข้อบกพร่องของตัวเองเพื่อทำให้การเล่านิทานครั้งต่อไปสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สิ่งที่น่ามาประเมินคือ

- 4.1 ผู้ฟังติดตามเรื่องตลอดไหม
- 4.2 ผู้ฟังแสดงอาการเบื่อหน่ายหรือสนใจเรื่องอื่นมากกว่าหรือไม่
- 4.3 ผู้ฟังมีปฏิกิริยาตอบสนองมีส่วนร่วมหรือไม่
- 4.4 เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานและสาระหรือไม่
- 4.5 ผู้ฟังเข้าใจภาษาที่ผู้เล่าใช้หรือไม่
- 4.6 การใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่านิทานเป็นไปโดยราบรื่นตามเนื้อเรื่องหรือไม่

ครุรักษ์ ภิรมธักษ์ (2540: 45–46) กล่าวว่าในการเล่านิทาน สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งคือการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง จุดเริ่มต้นอยู่ที่การเตรียมให้พร้อมซ่อมให้ดีของผู้เล่า ผู้ที่เล่าจะต้องหาจุดสำคัญของเรื่องให้พบ และสรุปจบให้จับใจดังนี้

ประโยคแรกที่จะใช้ในการเริ่มเรื่อง ควรคัดสรรถ้อยคำที่ฟังดูแล้วน่าตื่นเต้น จูงใจให้ติดตามเรื่องต่อไป คอยสังเกตว่าผู้ฟังยังจับใจองให้ความสนใจกับบทบาทลีลาการเล่า และเรื่องราวที่เล่าอยู่หรือไม่ ถ้ารู้สึกว่าการดึงดูดเสียความสนใจ ควรเปลี่ยนบรรยากาศด้วยการหยุดพักถามปัญหาอะไรอย่างปัญหาเขาวัวหรือปัญหาสนุกๆ

การจบเรื่องประโยคสุดท้าย ที่จะปิดเรื่องมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าประโยคแรกที่เริ่มใช้เริ่มเรื่อง ผู้เล่าต้องคิดและเตรียมไว้ว่า จะปิดเรื่องด้วยประโยคใด จึงจะเป็นการสรุปจบที่จับใจผู้ฟัง โดยทั่วไปมักปิดการเล่านิทานด้วยถ้อยคำที่กินใจ ให้ข้อคิด หรือทิ้งท้ายไว้ให้คิด

กิจกรรมภายหลังการเล่านิทานเป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย หลังจากเล่านิทานจบ ควรมีคำถามเกี่ยวกับนิทานที่นำมาเล่า ให้นักเรียนตอบ ซึ่งอาจเป็นคำถามที่เกี่ยวกับชื่อตัวละครที่สำคัญเหตุการณ์ที่สำคัญและข้อคิดที่ได้ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 78–79) ได้เสนอวิธีการเล่านิทานที่ครู ควรทราบดังนี้

1. เนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับวัยใช้เรื่องที่มีความดีชนะความชั่วเสมอไป และผู้เล่าต้องจำเนื้อเรื่องได้ดีทุกตอน
2. เสียง ผู้เล่าจะต้องให้เด็กทั้งหมดได้ยินเสียงผู้เล่าอย่างชัดเจน ระดับเสียงและจังหวะพูดถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ใส่ความรู้สึกลงไปให้น่าเสียง ถ้าผู้เล่าสามารถทำเสียงสูงต่ำ ทำเป็นเสียงเด็ก เสียงคนแก่ หรือทำเสียงตามลักษณะของตัวละครได้ เด็กจะยิ่งสนใจมากยิ่งขึ้น

3. ทำทางถ้ามีภาพประกอบผู้เล่าไม่ต้องใช้ทำทางมากแต่เน้นที่ภาพ หากไม่มีภาพประกอบก็ควรใช้ทำทางประกอบบ้างตามโอกาส แต่อย่าใช้มากเกินไป พึงระวังให้เป็นไปตามธรรมชาติ
4. จังหวะ จังหวะในการพูดเป็นสิ่งที่ช่วยให้นิทานน่าสนใจ
5. อารมณ์ ในขณะที่เล่าควรเล่าให้เด็กเห็นถึงความรู้สึก และอารมณ์ของผู้เล่า เช่น อารมณ์รื่นเริง ความรู้สึกตื่นเต้น หรืออารมณ์เศร้า ฯลฯ
6. ข้อตกลงก่อนฟังนิทานควรมีข้อตกลงกันว่าผู้ฟังจะต้องไม่พูดแซง ในขณะที่ฟังนิทาน
7. เวลาในการเล่า เด็กอายุ 4-5 ขวบ หรือ 5-6 ขวบ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 16-17) กล่าวถึงการเล่านิทานมีขั้นตอนการดำเนินการเป็นลำดับแต่ละขั้นตอนของการเล่า ต้องมีการจัดเตรียมให้เหมาะสม จึงจะทำให้การเล่านิทานมีความหมายประทับใจผู้ฟัง แม้วนิทานจะเป็นสิ่งที่เด็กชอบ และพร้อมที่จะฟังอยู่เสมอก็ตามนิทานทุกเรื่องกับการเล่าทุกครั้งไม่สามารถตรึงใจให้เด็กอยู่กับที่ได้ตั้งแต่ต้นจนจบ เว้นแต่กระบวนการเล่านั้นจะมีขั้นตอนการเตรียมการที่นอกจาก จะทำให้นิทานดำเนินไปสู่จุดประสงค์ของผู้เล่าที่ต้องการแล้ว ต้องทำให้เด็กเพลิดเพลินกับการเล่านิทานด้วย ในการเตรียมการเพื่อการเล่านิทานที่ครูเป็นผู้เล่า ครูควรจัดเตรียมเนื้อหา ก่อน ถ้าเป็นนิทานที่มาจากหนังสือนิทาน ครูควรต้องอ่านให้เข้าใจ จำเนื้อเรื่องให้ได้ เมื่อนำไปเล่าประกอบภาพในหนังสือจะได้พูดความต่อเนื่องเป็นเรื่องราว มีหยุดพัก ถามตอบจะทำให้เข้าใจง่ายขึ้น

การเตรียมเด็กสำหรับฟังนิทาน ที่นั่งของเด็กควรต้องใกล้ชิดกัน ครูอาจนั่งสูงกว่าเด็กเล็กน้อย เพื่อให้สามารถแสดงภาพในหนังสือ หรือภาพอื่น ๆ บนตักในระดับสายตาเด็ก ขณะเล่าควรจัดเด็กเป็นกลุ่มเล็กๆ ถ้าเป็นกลุ่มใหญ่ให้นั่งล้อมวงครู แล้วครูเริ่มกิจกรรมเตรียมเด็กด้วยการให้เด็กร้องเพลง ดูภาพ หรือ กล่าวคำจูงใจ เพื่อให้เด็กมีอารมณ์พร้อมที่จะฟัง เมื่อพร้อมแล้วจึงเริ่มต้นด้วยการเล่านิทาน หากมีจุดประสงค์ของการฟังต้องบอกเด็กด้วย

การดำเนินเรื่อง อาจเป็นการนำเสนอด้วยภาษาพูดอย่างเดียว หรือใช้ภาษาท่าทาง หรือใช้สื่อประกอบต่างๆ ทั้งแถบบันทึกเสียงและภาพประกอบ ผู้เล่าต้องใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจง่าย ถูกหลักไวยากรณ์ บทสนทนาอาจใช้ภาษาถิ่นหรือใช้คำคุ้นที่เด็กเคยชิน จะช่วยให้การเล่านิทานมีประสิทธิภาพ และมีความหมายตรงกับจุดประสงค์ของผู้เล่ามากขึ้น

สรุปได้ว่า การเล่านิทานให้ดีขึ้น ผู้เล่าจำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่องที่จะใช้เล่าให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟัง สื่อ และรูปแบบเทคนิคเฉพาะของผู้เล่า สถานที่และเวลา นอกจากนั้นยังต้องมีการติดตามผลการเล่านิทาน สังเกตความพึงพอใจของผู้ฟังว่าสนใจมากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการเล่านิทานในครั้งต่อไป

3.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นนิทาน

3.10.1 งานวิจัยในประเทศ

อริสา ไสคำภา. (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ซึ่งได้มา โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 15 คน พบว่า เด็กปฐมวัยก่อนจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ในแต่ละช่วงสัปดาห์มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

บุษนิย์ สมญาประเสริฐ. (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการเล่นเกมที่มีผลต่อการรักการอ่านของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนจิตตเมตต์ (ปฐมวัย) จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 25 คน ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมทั้งก่อน และหลังการจัดกิจกรรมในแต่ละช่วงสัปดาห์นี้มีการพัฒนานิสัยรักการอ่านโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

อิงอร รอดน้อย. (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการฝึกปฏิบัติจริงในช่วงเวลาการทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กชาย - หญิง อายุระหว่าง 4 - 5 ปี ชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนวัดทองเพลงจำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่าหลังการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการฝึกปฏิบัติจริง เด็กปฐมวัยมีคะแนนพฤติกรรมการแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์โดยรวม เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตลอดทุกช่วงสัปดาห์อย่างชัดเจนและรายด้านทุกด้าน คือ มารยาทด้านการทำความเคารพ มารยาทด้านวาจา และมารยาทด้านการแสดงอิริยาบถเพิ่มขึ้นตลอดทุกช่วงสัปดาห์อย่างชัดเจนเช่นกัน ยกเว้นมารยาทด้านการแสดงอิริยาบถในช่วงสัปดาห์ที่ 5 เท่านั้นที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย แสดงว่ากิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการฝึกปฏิบัติจริงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น

นิศารัตน์ อิศระมนโรส. (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่นนิทานแบบไม่จบเรื่องที่มีต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของเด็กวัยอนุบาล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคั้งนี้ คือ เด็กชาย-หญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 60 คน ของโรงเรียนที่ปทุมธานีพัฒนา (วัดโบสถ์) ในพระราชูปถัมภ์ ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลอง เด็กที่ได้รับการใช้กิจกรรมการ

เล่านิทานแบบไม่จบเรื่อง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมทางจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.10.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ดิกสัน จอห์นสัน และซอลส์ (บุษนิย์ สมญาประเสริฐ.2551; อ้างอิงจาก Dixon; John; & Salfs. 1977: 367-379) ได้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องการจัดกิจกรรมการเล่านิทานให้กับเด็กอนุบาล อายุ 3-4 ปี ที่เมืองดีทรอยต์ จำนวน 46 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เล่านิทานให้เด็กฟังแล้วให้เด็กแสดงบทบาทประกอบตามเนื้อเรื่อง กลุ่มที่ 2 เล่านิทานให้ฟังพร้อมกับพาไปดูของจริงนอกสถานที่ เช่น ไปสวนสัตว์ ไปซื้อของ กลุ่มที่ 3 เล่านิทานและสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องที่เล่าให้ฟัง และกลุ่มที่ 4 กลุ่มควบคุม ผลพบว่า กลุ่มเด็กที่ได้แสดงบทบาทประกอบตามเรื่องได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเรื่องไปด้วยจะพัฒนาจิตลักษณะต่างๆได้ดีที่สุด แสดงว่าเมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วเกิดความต้องการที่เลียนแบบตัวละครที่ชอบหรือตัวละครที่ได้รับความสำเร็จจากพฤติกรรมนั้นและเนื้อหาในนิทานถ้าเป็นเรื่องที่ใกล้เคียงความจริง เช่น เทพนิยายแล้วจะให้ผลดีต่อจิตลักษณะของเด็กได้ดีกว่านิทานที่มีเนื้อหาใกล้ชีวิตของเด็ก

มอร์โรว์ (อริสา ไสคำภา.2551; อ้างอิงจาก Morrow. 1986) ได้ทำการวิจัยผลของการเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำโดยไม่มีการชี้แนะในระดับเด็กวัยอนุบาล อายุเฉลี่ย 5 ปี 7 เดือน ผู้วิจัยและผู้ช่วยแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเล่านิทานเรื่องเดียวกันให้เด็กฟังในช่วงเวลาเล่านิทานปกติหลังเล่านิทานให้กลุ่มควบคุมวาดภาพจากเรื่องที่ฟัง และกลุ่มทดลองเล่าเรื่องซ้ำให้ครูฟังเป็นรายบุคคลโดยไม่มีระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน สามารถสรุปได้ว่า นิทานเป็นสิ่งที่เด็กชื่นชอบ ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ จึงมีการศึกษาการนำนิทานมาเป็นสื่อ เพื่อใช้ในการส่งเสริมลักษณะที่พึงประสงค์ต่างๆให้กับเด็ก เช่น พฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ ความซื่อสัตย์ พฤติกรรมความช่วยเหลือ ความเชื่อมั่นในตนเอง และการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหุ่น

4.1 ความหมายของหุ่น

อรชุนา ยุททวงศ์ (2527: 568) ได้กล่าวว่า หุ่นเป็นวัตถุที่คนสร้างขึ้นแล้วนำมาทำให้เคลื่อนไหวเพื่อสื่อความหมายกับผู้อื่น หุ่นเป็นตัวแทนในการสื่อสารถึงความรู้สึกนึกคิด อารมณ์แรงบันดาลใจและความใฝ่ฝัน

กองพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน (2532: 16) ได้กล่าวว่า หุ่น คือ รูปจำลองทุกประเภทที่สามารถเคลื่อนไหวไปมาได้ด้วยการกระทำของมนุษย์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการแสดงละครเป็น

มหรสพสำหรับให้ความบันเทิง ให้การศึกษาตลอดจนใช้เล่นเรื่องราวทางศาสนาซึ่งลักษณะของหุ่นที่สร้างขึ้นจะแตกต่างกันออกไปตามจินตนาการของผู้สร้าง

สรุปได้ว่า หุ่นคือวัสดุที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความรู้สึกนึกคิด หรือเพื่อประกอบการแสดงต่าง ๆ

4.2 ประเภทของหุ่น

จิตรภรณ์ เตมียกุล (2531: 24) ได้กล่าวถึงการใช้หุ่นเพื่อการศึกษา และเพื่อพัฒนาเด็กได้แบ่งหุ่นออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. หุ่นเงาหรือหุ่นหนังตะลุง (Shadow puppet) เป็นหุ่นที่ทำมาจากแผ่นหนังหรือกระดาษแข็ง มีไม้เสียบหรือสายใยต่อเข้าส่วนร่างกายใช้เคลื่อนไหวประกอบเรื่องที่แสดง การเล่นหุ่นเงา อาจจะเล่นเป็นภาพเงาดำล้น หรือภาพสีต่างๆ ได้โดยใช้แสงไฟ

2. หุ่นมือ (Hand puppet) เป็นหุ่นเชิดโดยใช้นิ้วมือและมือสอดเพื่อขยับให้มือหัวและปากของหุ่นเคลื่อนไหวได้ตามต้องการหุ่นมือมีหลายแบบ เช่น หุ่นมือถูงกระดาษ หุ่นมือถูงมือถูงเท้าและหุ่นนิ้วมือ

3. หุ่นเชิด (Rod puppet) เป็นหุ่นเชิดด้วยไม้หรือสายเชือกจากข้างล่างของตัวหุ่น ให้เคลื่อนไหวตามต้องการ ทำได้หลายวิธี สามารถประดิษฐ์ตัวหุ่นได้ขนาดต่างๆ

4. หุ่นชัก (Marionette) เป็นหุ่นที่ใช้สายโยงเป็นเส้นด้ายหรือลวดติดกับตัวหุ่น เวลาชักก็โยกไม้ข้างบน พร้อมกับเชือกตามต้องการที่จะให้อวัยวะส่วนใดเคลื่อนไหวได้หุ่นประเภทนี้ต้องหัดให้ชำนาญในการชักตัวหุ่น

กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน (2531 : 5-7) ได้กล่าวว่า รูปแบบของหุ่นที่นำมาเล่นกันพอจะแบ่งได้ 5 ประเภท คือ

1. หุ่นเงา (Shadow Puppet) มีลักษณะแบน ๆ ทำด้วยหนัง กระดาษ หรือ พลาสติกมีไม้เสียบตรงกลางหุ่นสำหรับถือ และมีไม้โยงจากอวัยวะส่วนที่ต้องการให้เคลื่อนไหวการแสดงจะต้องใช้จอซึ่ง การเชิดต้องเชิดจากหลังจอ โดยมีไฟส่องหลังตัวหุ่น การเคลื่อนไหวของหุ่นจะปรากฏเป็นเงาที่าบลงบนจอ

2. หุ่นมือ (Hand Puppet) เป็นหุ่นที่ทำได้ง่ายที่สุดในบรรดาหุ่นทั้งหลาย อาจใช้กระดาษหรือถูงเท้ามาทำ เวลาเชิดก็เอามือสอดเข้าไป หุ่นจะเคลื่อนไหวไปตามลีลาของการขยับข้อมือและนิ้วมือ หุ่นประเภทนี้มักมีแต่หัวและแขน บางครั้งอาจจะมีทั้งตัวก็ได้

3. หุ่นเชิด (Rod Puppet) บางครั้งเรียกว่า หุ่นกระบอกเป็นหุ่นที่เชิดด้วยไม้หรือลวดจากมือทั้งสองข้างและที่แกนกลางของตัวหุ่น หุ่นเชิดจึงตัวใหญ่กว่าหุ่นมือ บางทีการเชิดอาจจะใช้คนเชิดถึง 3 คน

4. หุ่นสายชัก (String Puppet) เป็นหุ่นทั้งตัวมีลักษณะสำคัญคือมีสายโยงจากมือเท้าและอวัยวะส่วนต่างๆ ของหุ่นผูกโยงขึ้นไปผูกกับไม้ถือรูปกากบาท เวลาเชิดก็อาศัยการขยับไม้หรือขยับเฉพาะสายโยงแต่ละเส้น ตัวหุ่นอาจทำอย่างง่ายหรือวิจิตรพิสดารก็ได้การที่จะให้หุ่นเคลื่อนไหวได้มากเพียงใดขึ้นอยู่กับรายละเอียดของตัวหุ่น และเชือกที่ใช้บังคับ

5. หุ่นสร้างสรรค์ (Apply Puppet) หุ่นชนิดนี้แตกต่างออกไปจากหุ่นที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมด คือเป็นหุ่นที่ไม่มีข้อจำกัดในรูปแบบและวิธีเชิด หุ่นจะรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร จะเชิดอย่างไร ขึ้นอยู่กับจินตนาการของผู้สร้าง เช่น หุ่นที่ทำจากกระต๊อข้าวเหนียว ท่อน้ำพลาสติก ผ้าฟองน้ำ กระดาษ แกลลอนน้ำมัน ลูกบอลพลาสติก ฯลฯ

กองพัฒนาศึกษาและนวัตกรรม (2532:19-27) ได้กล่าวว่า การแบ่งประเภทของหุ่นนั้น โดยทั่วไปจะจำแนกประเภทของหุ่นตามวิธีการเชิด และลักษณะเฉพาะของหุ่น ซึ่งพอจะจำแนกได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ โดยในแต่ละประเภทจะประกอบด้วยหุ่นชนิดต่างๆ ตั้งแต่โครงการ ที่ง่ายที่สุดไปจนถึงโครงสร้างที่ซับซ้อนที่สุด หุ่นทั้ง 4 ประเภท ได้แก่

1. หุ่นมือ (Hand Puppet) เป็นหุ่นเชิดโดยใช้มือสอดเข้าไปในตัวหุ่นเหมือนใส่ถุงมือ การเคลื่อนไหวของหุ่นเกิดจากการขยับนิ้วและมือของผู้เชิด วิธีการเชิดแยกนิ้วได้หลายแบบ แต่คนไทยนิยมใช้นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลางเท่านั้น โดยใช้นิ้วชี้สอดไว้ที่ตัวหุ่น ส่วนนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วกลางสอดไว้ส่วนที่เป็นแขน หุ่นมือนี้ยังแบ่งย่อยออกเป็น ๓ ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

- 1.1 หุ่นนิ้วมือ (Finger Puppet)
- 1.2 หุ่นมือแบบใช้ปาก (Mouth Puppet)
- 1.3 หุ่นมือแบบ 3 นิ้วเชิด (Glove Puppet)

ลักษณะสำคัญของหุ่นมือ จะประกอบด้วย หัว ลำตัว และแขน หัวหุ่นอาจทำจากวัสดุหลายชนิด เช่น กระดาษ ผ้า ไม้ โฟม พลาสติก ดินเผา ปูนพลาสเตอร์ ยาง ฟองน้ำ หรือวัสดุในท้องถิ่นอื่นๆ ส่วนลำตัวอาจทำจากผ้า ดินเผา แกนหลอดด้าย กระดาษ กล่องกระดาษหรือวัสดุอื่นที่สามารถนำมาทำให้มีลักษณะเป็นลำตัวหุ่นได้ เลื้อยผ้าหุ่นควรมีความยาวลงมาเกือบถึงข้อศอกคนเชิด มีขนาดและรูปร่างเหมาะสมที่จะให้มือและนิ้วทั้งห้าเคลื่อนไหวได้สะดวก อาจใส่ลวดที่ขอบชายเลื้อยหุ่นเพื่อให้สอดมือเข้าไปเชิดได้สะดวกรวดเร็ว ส่วนแขนของหุ่นนั้นควรมีระยะกว้างเท่ากับความกว้างเมื่อกางนิ้วหัวแม่มือและนิ้วกลางออกห่างกัน มือหุ่นมีความสำคัญมากเพราะจะช่วยเน้นกริยาท่าทางเวลาเชิด หุ่นมือเหมาะกับละครที่ต้องใช้หุ่นเคลื่อนไหวมากๆ หุ่นพวกนี้มีบุคลิกลักษณะเด่น บอกนิสัยได้ชัดเจนดี

ดั่งอารมณ์คนดูได้ดี หยิบจับของได้ง่าย แต่เนื่องจากมีรูปร่างเป็นไปตามมือคนจึงทำท่าทางได้จำกัด เรื่องที่เหมาะสมกับหุ่นประเภทนี้ คือ เทพนิยาย นิทานพื้นบ้าน นิทานที่มีสัตว์มากมาย เรื่องที่เล่นควรเป็นเรื่องง่ายๆ ไม่ใช่เรื่องที่เน้นความไพเราะของภาษา หรือมีการบรรยายมากเกินไป

2. หุ่นเชิด (Rod Puppet) หุ่นชนิดนี้บางครั้งอาจจะเรียกว่าหุ่นไม้ค้ำหรือหุ่นกระบอก เป็นหุ่นที่เชิดโดยใช้ทั้งสองมือ มือหนึ่งใช้จับไม้แกนกลางเพื่อเชิดส่วนตัวหุ่นหรือใช้สำหรับเชิดปากหุ่น ถ้าหุ่นอ้าปากได้ อีกมือหนึ่งเชิดไม้ค้ำที่ติดอยู่กับแขนทั้งสองข้างของหุ่น ระหว่างเชิดอาจปล่อยให้แขนหุ่นห้อยอยู่ข้างหนึ่งหรือสองข้างก็ได้ หุ่นชนิดนี้ประกอบด้วยส่วนที่สำคัญคือ ส่วนหัวแกนกลาง แขนและมือ ส่วนหัวจะต่อกับลำตัวที่ทำเป็นแกนยาวสำหรับจับเชิดให้หมุนส่วนหัวไปมาได้ บางครั้งใช้ลวดสปริงหุ้มพองน้ำตรงข้อต่อที่คอเพื่อให้หุ่นผกหัวได้ แขนของหุ่นมักจะยาวและมีข้อต่อตรงป่าและข้อศอกทำให้เคลื่อนไหวได้หลายอิริยาบถ ปลายมือจะมีไม้ค้ำห้อยอยู่ใต้ฝ่ามือลงไปไว้สำหรับเชิดมือที่ช่วยเน้นบุคลิกและกริยาอาการต่างๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ไม้ค้ำคอทำจากไม้ลวด หรือไม้ชนิดักใหม่พรมก็ได้ ถ้าจะปิดไม่ให้เห็นไม้ค้ำที่เสียบตรงปลายมือก็สามารถออกแบบเสื้อให้คลุมไม้ค้ำก็ได้ แต่ส่วนใหญ่แล้วเวลาเชิดมักจะมองเห็นไม้ค้ำเพราะถือเป็นส่วนหนึ่งของตัวหุ่น หุ่นกระบอกไทยก็จัดอยู่ในหุ่นประเภทนี้เช่นกัน วัสดุที่ใช้ทำหุ่นชนิดนี้ก็เหมือนกับที่ใช้ทำหุ่นมือ คือ ทำจากผ้า กระดาษ ไม้ และวัสดุอื่น หุ่นเชิดเป็นหุ่นที่ทำงานง่าย เชิดง่าย การเคลื่อนไหวชัดเจน สื่อความหมายได้ดี ตาและปากหุ่นสามารถสร้างให้เคลื่อนไหวได้ ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องขนาดและรูปร่าง จึงเป็นหุ่นที่นิยมกันอย่างกว้างขวาง ในบางครั้งอาจดัดแปลงตรงมือหุ่นให้ใช้มือและแขนของคนจริงๆ เชิดทั้งสองข้าง โดยเจาะตรงข้อศอกของเสื้อแขนยาวของหุ่น แล้วโผล่แขนและมือของคนเชิดออกมา หุ่นแบบนี้ต้องใช้คนเชิดสองคน คนหนึ่งเชิดปาก อีกคนหนึ่งเชิดมือทั้งสองข้าง การเคลื่อนไหวจึงจะดูสมจริงมากขึ้นสามารถหยิบจับสิ่งของได้เหมือนคนจริงๆ บางทีเรียกหุ่นประเภทนี้ว่า Human Hand and Arm Puppet

3. หุ่นสายหรือหุ่นชัก (String Puppet or Marionette) เป็นหุ่นที่ใช้สายเชือกเป็นแกนหลักในการรับน้ำหนัก และชักจากข้างบนของตัวหุ่นโดยมีเชือกหรือลวดเส้นเล็ก ๆ ห้อยระยียงระยางตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น จากมือ เท้า ลำตัว และหัวหุ่น สายที่โยงตามส่วนต่างๆ เหล่านี้จะโยงไปผูกไว้กับแผ่นไม้ เวลาฝึกจะขยับไม้ทั้งแผ่นหรือบางส่วนเฉพาะที่ต้องการให้ส่วนนั้นเคลื่อนไหว ส่วนประกอบที่สำคัญของหุ่นชนิดนี้คือหัวหุ่น สายหุ่นและที่ควบคุมการเชิดหรือแผ่นไม้หุ่นประเภทนี้สามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ได้หลายส่วนและใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ผู้ชักหุ่นประเภทนี้ต้องฝึกทักษะมากจึงจะชักหุ่นได้เป็นธรรมชาติหุ่นชักมีข้อเสียที่ต้องเสียเวลาในการสร้างและหัดชักนาน ค่าใช้จ่ายในการสร้างสูง ต้องมีอุปกรณ์ประกอบฉากเหมือนการเล่นละครโรงใหญ่ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงไม่เหมาะที่จะใช้ในการเรียนการสอน นอกเสียจากว่าได้ดัดแปลงให้ง่ายขึ้นสำหรับวัสดุที่ใช้ทำหุ่น

ประเภทนี้ใช้ได้หลายอย่างแล้วแต่จินตนาการของแต่ละบุคคล แต่จะต้องคำนึงถึงความยาวของแขนขา และน้ำหนักของหุ่นด้วย

4. หุ่นเงา (Shadow Puppet) เป็นหุ่นที่มีลักษณะแขนที่ทำจากหนัง กระดาษแข็ง กระดาษ ใส พลาสติก ไม้ โลหะ แล้วอาจจะลายฉลุหรือระบายสีก็ได้ การเชิดหุ่นจะเชิดจากด้านหลังจอผู้ชม อาจจะเห็นเงาของหุ่นด้านหน้าจอที่เกิดจากแสงไฟที่ส่องอยู่ด้านหลังตัวหุ่นหรือเหนือศีรษะคนเชิด โดยไม่เห็นตัวหุ่นจริง ตัวหุ่นจะมีแกนไม้เสียบไว้ตรงกลางมีไม้โยงจากมือข้างหนึ่งหรือสองข้างก็ได้ ตัวหุ่นจะมีข้อต่ออยู่ที่ปา ข้อศอก ข้อมือ เอว และหัวเข่า ถ้าหุ่นขยับปากได้ก็จะมีข้อต่อที่ขากรรไกร มียางยืดต่อระหว่างปากบนและปากล่าง หนังตะลุงและหนังใหญ่ของไทย ก็จัดอยู่ในหุ่นประเภทนี้ด้วย แต่หนังใหญ่จะมีวิธีเชิดหนังตะลุงคือ ผู้เชิดจะถือหุ่นร่ายรำอยู่ด้านหน้าจอ แต่หนังตะลุงผู้เชิดจะอยู่ด้านหลังจอ ส่วนจอหุ่นเงา (Shadow Screen) นั้นอาจทำด้วยผ้าหรือวัสดุแผ่นเรียบที่โปร่งแสง (Translucent) ซึ่งตั้งเพื่อให้เงาตกกระทบจากประเภทของหุ่นที่กล่าวมานี้ จะเห็นว่าหุ่นมีหลายชนิดเหมาะต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษา ทั้งนี้เพราะหุ่นมีข้อดีที่ไม่สิ้นเปลืองหาได้ง่ายในท้องถิ่น และสามารถที่จะเลือกหุ่นชนิดต่างๆ มาประกอบการสอนหรือการเล่านิทานให้เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวละครในนิทานนั้นๆ

4.3 คุณค่าและประโยชน์ของหุ่น

อรชุนา ยุทธวงศ์ (2527: 579-580) กล่าวถึงหุ่นว่า หุ่นมีประโยชน์หลายด้านด้วยกัน ดังนี้

1. ประโยชน์ด้านความบันเทิง มีการใช้หุ่นแสดงในรายการบนเวที รายการโทรทัศน์และการแสดงละครหุ่นทั้งเรื่องหรือร่วมกับการแสดงประเภทอื่นๆ เป็นที่ดึงดูดความสนใจสำหรับผู้ใหญ่และเด็กตลอดมา เช่น รายการเพลงบัลเลต์ เล่นกล ฯลฯ และบางครั้งก็ใช้หุ่นประชาสัมพันธ์หรือโฆษณาเป็นการนำผู้ชมไปสู่โลกของความฝันและความสนุกในวัยเด็ก หุ่นช่วยสอนให้กับเด็กนักเรียนที่เรียนช้าให้เรียนทัดเทียมกับเด็กเรียนดีหรือเรียนปกติ เป็นวิธีที่นำเอาหุ่นมือแสดงให้เด็กเรียนด้วยความสนุกสนาน

2. ประโยชน์ในการเรียนรู้ นิยมใช้หุ่นเพื่อการเรียนรู้ และปลูกฝังแนวความคิดต่างๆ ให้กับเด็ก เช่น

2.1 สอนทำหุ่นในการเรียนวิชาศิลปะ โดยเน้นการแสดงออก ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ

2.2 ใช้หุ่นเป็นสื่อการสอนวิชาต่าง ๆ เช่น วรรณคดี ดนตรี สังคม วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา ฯลฯ เพราะเป็นการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน ช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน

2.3 หุ่นช่วยให้เด็กๆ ได้รับการชี้แนะแนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติค่านิยมต่างๆ เช่น การรักษาความสะอาด การเสียสละ ฯลฯ รวมทั้งการใช้หุ่นเพื่อเผยแพร่แนวความคิด เช่น ในเรื่องความรู้เรื่องประชาธิปไตย สาธารณสุข

2.4 การแสดงละครหุ่นช่วยให้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.5 หุ่นช่วยแก้ปัญหาเฉพาะของแต่ละคนได้ เช่น เด็กที่ขี้อาย ติดอ่าง ก้าวร้าวหรือมีปัญหาในด้านการสื่อสารโดยเด็กจะสื่อสารกับผู้อื่นผ่านตัวหุ่น จะง่ายกว่าการสื่อสารด้วยตัวเองโดยตรง

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2532: 17-18) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของหุ่นไว้ดังนี้แม้ว่าคนจะนำหุ่นไปใช้ประโยชน์ในด้านการให้ความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ แต่โดยแท้จริงแล้วสามารถใช้สอดแทรกเนื้อหาสาระ ความรู้เจตคติด้านต่างๆ ในการแสดงได้หุ่นจึงเป็นสื่อการสอนและสื่อการเรียนอย่างหนึ่งที่เราสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี หากจะเปรียบเทียบละครหุ่นกับสื่อการสอนประเภทอื่นๆ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน อาทิ เช่น โปสเตอร์ ภาพพลิกสไลด์ ภาพยนตร์ ฯลฯ จะเห็นว่าละครหุ่นมีข้อดีหลายประการ คือ

1. ทำได้ง่าย ไม่จำเป็นต้องมีความรู้พิเศษ สามารถใช้วัสดุในท้องถิ่นหรือวัสดุที่เหลือใช้มาทำได้
2. ราคาถูกเมื่อเทียบกับสไลด์หรือภาพยนตร์
3. ได้รับความสนใจได้ดี เพราะสนุกสนาน มีลักษณะเป็นเรื่องราวแบบละคร
4. สามารถยืดหยุ่นได้เป็นอย่างดีทั้งในด้านสถานที่ เวลา กลุ่มผู้ชมและวัยของผู้ชม
5. สามารถเปลี่ยนแปลงเรื่องราวที่จะเล่นได้บ่อยๆ ตามแต่สถานการณ์โดยใช้หุ่น ตัวเดิมเพียงแต่อาจเปลี่ยนบางส่วนของตัวหุ่นเพียงเล็กน้อยเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
6. สะดวกต่อการใช้ สามารถแสดงได้ทั้งในห้อง และกลางแจ้ง
7. ผู้ชมสามารถมีส่วนร่วมกับการแสดงได้ โดยพูดคุยโต้ตอบกับตัวหุ่นหรืออาจให้ผู้ชมจัดการแสดงกันเอง ฯลฯ

8. สามารถนำไปใช้ได้โดยไม่จำกัดกลุ่มผู้ชม ทั้งกลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่และทุกเพศ ทุกวัย หุ่นมือเป็นหุ่นที่หาง่ายและมีหลายชนิด เหมาะต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา

สรุปได้ว่า หุ่นเป็นสื่อที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะใช้วัสดุที่ไม่สิ้นเปลือง ผลิตได้ง่าย และสามารถเลือกหุ่นชนิดต่างๆ มาทำการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาได้อย่างหลากหลาย

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเล่นนิทานประกอบหุ่น

จิตรภรณ์ เตมียกุล (2531: 54) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพในการฟังนิทานของเด็กปฐมวัย โดยใช้รูปภาพและหุ่นมือประกอบของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการสอนฟังนิทานโดยการใช้อุปกรณ์ประกอบ และกลุ่มที่ได้รับการสอนฟังนิทาน โดยใช้หุ่นมือประกอบมีสมรรถภาพในการฟังสูงกว่ากลุ่มที่ใช้อุปกรณ์ประกอบ

สุดาวดี ไยพิมล (2533: 62) ได้ศึกษาความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือ การเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบของนักเรียนอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 30 คน กลุ่มควบคุมใช้วิธีการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือประกอบ กลุ่มทดลองใช้วิธีการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ พบว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และกลุ่มทดลองมีความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ไม่สูงกว่าการเล่านิทาน โดยใช้หุ่นมือประกอบ

จิราพร บันทอง. (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองโดยเฉลี่ยรวมและแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ การกล้าแสดงออกเป็นตัวของตัวเอง การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ความภาคภูมิใจในตนเอง ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการเชิดหุ่นมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนเซนต์ไมเกิ้ล โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงจำนวน 19 คน พบว่าเด็กปฐมวัยก่อนจัดประสบการณ์และระหว่างการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการเชิดหุ่นมือในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีความเชื่อมั่นในตนเองโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลงานวิจัยข้างต้น จะเห็นว่าหุ่นเป็นตัวแบบที่ดีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในหลายด้าน กระตุ้นให้เกิดความสนใจเรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ดีขึ้น มีความสนุกสนาน พร้อมทั้งยังเป็นการนำไปสู่การเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิดกล้าแสดงออกเมื่อเด็กได้มีโอกาสจับต้องสัมผัส และเชิดหุ่นมือด้วยตนเอง เพราะหุ่นมือสามารถเคลื่อนไหวได้ เลียนแบบทั้งอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครในนิทานผ่านหุ่นที่คล้ายกับมีชีวิตจริง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนบ้านเหล่าทองหลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 2 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 42 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนบ้านเหล่าทองหลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 12 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. เลือกห้องเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มา 1 ห้องเรียนจากจำนวน 2 ห้องเรียน
2. จากห้องเรียนที่สุ่มได้ สุ่มนักเรียนจำนวน 12 คน จากจำนวน 23 คน โดยการจับสลากเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น
2. แบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดประสบการณ์การเล่นตามเรื่องประกอบหุ่น

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการจัดประสบการณ์การเล่นตามเรื่องประกอบหุ่น ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทานและการเล่นตามเรื่องประกอบหุ่นของกุลยา ตันติผลาชีวะ (2541) อรชมา ยุทธวงศ์ (2527) เกริก ยุ้นพันธ์ (2539) กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ (2535) และสมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแผนการจัดประสบการณ์การเล่นตามเรื่องประกอบหุ่น

2. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

4. ศึกษาวิธีการเลือกนิทานสำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี ของฉวีวรรณ กิณวงศ์ (2533) พรจันทร์ จันทร์วิมล (2529) วรรณิ ศิริสุนทร (2532) และเกริก ยุ้นพันธ์ (2539) เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาเลือกนิทานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก

5. คัดเลือกนิทานที่มีเนื้อหาช่วยพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

1. มีเนื้อหาปลูกฝังจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
2. ความยาวของเรื่องเหมาะสมกับวัยและช่วงความสนใจของเด็ก
3. มีตัวละคร 2-4 ตัว

ผู้วิจัยคัดเลือกมาได้ 12 เรื่อง ดังนี้

1) ด้านการพูดความจริง จำนวน 4 เรื่อง คือ

- ทำผิดกลัวขอโทษนะแพนด้า ผู้แต่ง ปิติพร วทาทิยาภรณ์ สำนักพิมพ์ แก้วแต้ม
- ลิงน้อยขอโทษ ผู้แต่ง ปิติพร วทาทิยาภรณ์ สำนักพิมพ์แฮปปี้คิดส์
- เด็กเลี้ยงแกะ ผู้แต่ง อีสป สำนักพิมพ์โลกหนังสือ
- เต่าทองจอมปด ผู้แต่ง มนฤดี ทองกลอย สำนักพิมพ์แฮปปี้คิดส์

2) ด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน จำนวน 4 เรื่อง คือ

- ตักแตนผู้ซื่อสัตย์ ผู้แต่ง มนฤดี ทองกลอย สำนักพิมพ์แฮปปี้คิดส์
- สตางค์ของใครครับ ผู้แต่ง สุรศักดิ์ พุ่มรัก สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์
- แหวนแห่งความซื่อสัตย์ ดัดแปลงเรื่องจาก Story Telling ใน Change Lesson on Honesty จากหนังสือ โตไปไม่โกง
- ดอกไม้แห่งความซื่อสัตย์ ผู้แต่ง อรพรรณ วงศ์กว้าง สำนักพิมพ์เวิลด์คิดส์

3) ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา จำนวน 4 เรื่อง คือ

- เกี่ยวข้องกับสุนัขจิ้งจอก ผู้แต่ง อีสป สำนักพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ
- หญิงชรา กับ แมว ผู้แต่ง อีสป สำนักพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ
- อ้าอ้า ผลไม้หวานฉ่ำ ผู้แต่ง สิริลักษณ์ รัตนสุวัจน์ สำนักพิมพ์ พาสแอทคิดส์
- กระต่ายน้อยกับแครอททองคำ ผู้แต่ง พนิดา อนันต์รัตนสุข สำนักพิมพ์ คุณป้าใจดี

6. สร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามเนื้อหาต่อเนื่องประกอบหุ่นจำนวน 24 แผน โดยกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ประกอบด้วย ชื่อเนื้อหา จุดประสงค์ ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม สื่อ และการประเมินผล

7. นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามเนื้อหาต่อเนื่องประกอบหุ่นเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเพื่อหาความสอดคล้องของจุดประสงค์และเนื้อหา การดำเนินกิจกรรม สื่อ และการประเมินผล จำนวน 3 ท่าน คือ

7.1 อาจารย์ ดร. ธัญญา พิทยชาติพิทักษ์ อาจารย์ประจำสาขาวรรณกรรมสำหรับเด็ก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

7.2 อาจารย์อุไรวรรณ โชติสุขณะ อาจารย์ฝ่ายวิชาการปฐมวัย โรงเรียนสาธิตอนุบาล ละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

7.3 อาจารย์มินตรา โคตรสุโน ครูผู้สอนระดับอนุบาล โรงเรียนบ้านถ้ำเจริญ อ.โพธิ์ชัย จ.บึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

8. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามเนื้อหาต่อเนื่องประกอบหุ่นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์ความเห็นตรงกัน 2 ใน 3 คน ดังนี้

8.1 เพลงหรือคำคล้องจองในขั้นนำ ควรมีเนื้อหาสอดคล้องกับประเด็นความซื่อสัตย์

8.2 ในขั้นดำเนินกิจกรรม ในช่วงสนทนาควรระบุสิ่งที่สนทนาเป็นลำดับเพื่อให้มีความชัดเจนในกระบวนการใช้คำถามกระตุ้นเพื่อให้เด็กเข้าใจเรื่อง

8.3 ควรเขียนนิยามศัพท์เฉพาะเรียงตามกิจกรรมที่ปรากฏในแผนการจัดประสบการณ์

9. นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามเนื้อหาต่อเนื่องประกอบหุ่นที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

10. จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามเนื้อหาต่อเนื่องประกอบหุ่นฉบับสมบูรณ์พร้อมคู่มือเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และหลักการต่างๆจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์

2. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2522) สุภาวดี ไยพิมล (2533) อธิพร กุลนันทน์ (2544) อธิรุช สุนทร (2548) ปราณี ปริยวาที (2551) นิศารัตน์ อิศระมโนรส (2552)

3. สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย

4. นำแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของสถานการณ์และนิยามความซื่อสัตย์แต่ละด้านจำนวน 3 ท่าน ดังนี้

4.1 อาจารย์ ดร. ธัญยา พิทยาพิทักษ์ อาจารย์ประจำสาขาวรรณกรรมสำหรับเด็ก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.2 อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดผลและวิจัย การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.3 อาจารย์มินตรา โคตรสุโน ครูผู้สอนระดับอนุบาล โรงเรียนบ้านถ้ำเจริญ อ.โซ่พิสัย จ.บึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความสอดคล้อง ดังนี้

มีความเห็นว่า	สอดคล้องกัน	กำหนดคะแนนเป็น	+1
มีความเห็นว่า	ไม่แน่ใจ	กำหนดคะแนนเป็น	0
มีความเห็นว่า	ไม่สอดคล้องกัน	กำหนดคะแนนเป็น	-1

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คือให้ปรับเกณฑ์การให้คะแนนจาก

ให้ 3 คะแนน	เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ทันที
ให้ 2 คะแนน	เมื่อเด็กลังเลแล้วแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
ให้ 1 คะแนน	เมื่อเด็กลังเลแล้วไม่แสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
ให้ 0 คะแนน	เมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ทันที แก้ไขเป็น
ให้ 2 คะแนน	เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ทันที
ให้ 1 คะแนน	เมื่อเด็กลังเลแล้วแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

ให้ 0 คะแนน เมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

6. นำแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์กับนิยามความซื่อสัตย์แต่ละด้าน โดยคัดเลือกสถานการณ์ที่ค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

7. นำแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเหล่าทองหลาง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 10 คน

8. จัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลองและวิธีการดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest Design (ลิ้น ส่ายยศ และอังคณา ส่ายยศ. 2538: 249) ตามตารางดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มทดลอง	สอบก่อน(Pretest)	ทดลอง	สอบหลัง(Posttest)
	T_1	X	T_2

เมื่อ	T_1	แทน	การสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ก่อนการทดลอง
	X	แทน	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องประกอบหุ่น
	T_2	แทน	การสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์หลังการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง โดยมีแผนการทดลองดังนี้

1. สังเกตกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง (Pretest) โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลา 1 วัน ในช่วงเวลา 10.00 น. – 11.00 น. มีผู้ประเมิน 2 คน คือ ผู้วิจัย 1 คน กับ ผู้ช่วยวิจัย 1 คน โดยผู้วิจัยมีหน้าที่ปล่อยเด็กเข้าไปยังห้องที่มีการเตรียมสถานการณ์จำลองไว้ ส่วนผู้ช่วยวิจัยยืนแอบอยู่ภายนอกและบันทึกพฤติกรรมของเด็กลงในแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย เมื่อเด็กทำกิจกรรมครบทุกคน ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมความซื่อสัตย์ด้านการพูดความจริงมาถามเด็กแต่ละคนและบันทึกคำตอบไว้

2. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยจัดประสบการณ์การเล่นตามสื่อประกอบหุ่น เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง โดยจัดกิจกรรมในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

3. เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยสังเกตกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลา 1 วัน ในช่วงเวลา 10.00 น. – 11.00 น. มีผู้ประเมิน 2 คน คือ ผู้วิจัย 1 คน กับ ผู้ช่วยวิจัย 1 คน โดยผู้วิจัยมีหน้าที่ปล่อยเด็กเข้าไปยังห้องที่มีการเตรียมสถานการณ์จำลองไว้ ส่วนผู้ช่วยวิจัยยืนแอบอยู่ภายนอกและบันทึกพฤติกรรมของเด็กลงในแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย เมื่อเด็กทำกิจกรรมครบทุกคน ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมความซื่อสัตย์ด้านการพูดความจริงมาถามเด็กแต่ละคนและบันทึกคำตอบไว้

4. นำคะแนนที่ได้จากการสังเกตก่อนและหลังการทดลองไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือและข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาคะแนนเฉลี่ย mean โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2521: 36) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2521: 55) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2521: 89)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสังเกตพฤติกรรมกับนิยามความซื่อสัตย์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สูตร t - test for Dependent Samples

(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538: 104)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{(N \sum D^2 - (\sum D)^2)}{N-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนคู่ของคะแนนหรือจำนวนนักเรียน
	$\sum D$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนรวมก่อนและหลังการทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองและการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
$\bar{D}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่าง
$S_{\bar{D}}$	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลต่าง
p	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่นตามเงื่อนไขประกอบหุ่น ในภาพรวม โดยใช้การทดสอบทางสถิติ t-test for Dependent Samples

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่นตามเงื่อนไขประกอบหุ่น รายด้าน โดยใช้การทดสอบทางสถิติ t-test for Dependent Samples

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่น ในภาพรวม โดยใช้การทดสอบทางสถิติ t-test for Dependent Samples

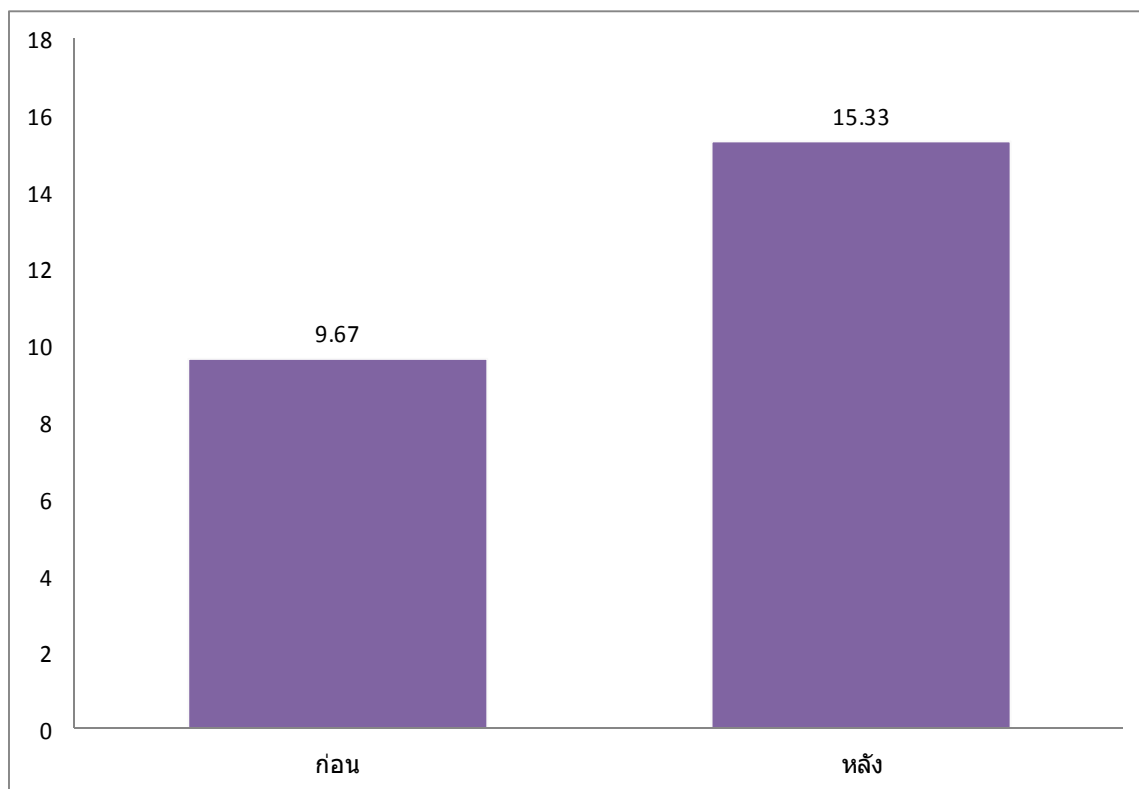
ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่นในภาพรวม

จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์	การทดลอง	$\bar{X}$	SD	$\bar{D}$	S_D	t	p
รวมทุกด้าน	ก่อนการทดลอง	9.67	1.97	-5.67	1.61	-12.160**	.000
	หลังการทดลอง	15.33	0.65				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 2 ปรากฏว่า หลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่น เด็กมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์รวมทุกด้าน มีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.67 ซึ่งสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลัง
ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อเนื่องประกอบหุ่นในภาพรวม

ภาพประกอบ 1 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย
ในภาพรวม ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย
ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อเนื่องประกอบหุ่น รายด้าน โดยใช้การทดสอบทาง
สถิติ t-test for Dependent Samples

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยก่อน
และหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อเนื่องประกอบหุ่นจำลองรายด้าน

จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง				<i>t</i>	<i>p</i>
		$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{D}$	<i>S_D</i>		
ด้านการพูดความจริง	12	4.08	1.24	7.50	0.52	-3.42	1.16	-10.164**	.000
ด้านการไม่เอาของ ผู้อื่นมาเป็นของตน	12	1.50	0.52	1.92	0.29	-0.42	0.15	-2.803**	.017
ด้านการปฏิบัติตาม ข้อตกลงหรือสัญญา	12	4.08	1.00	5.92	0.29	-1.84	0.27	-6.775**	.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

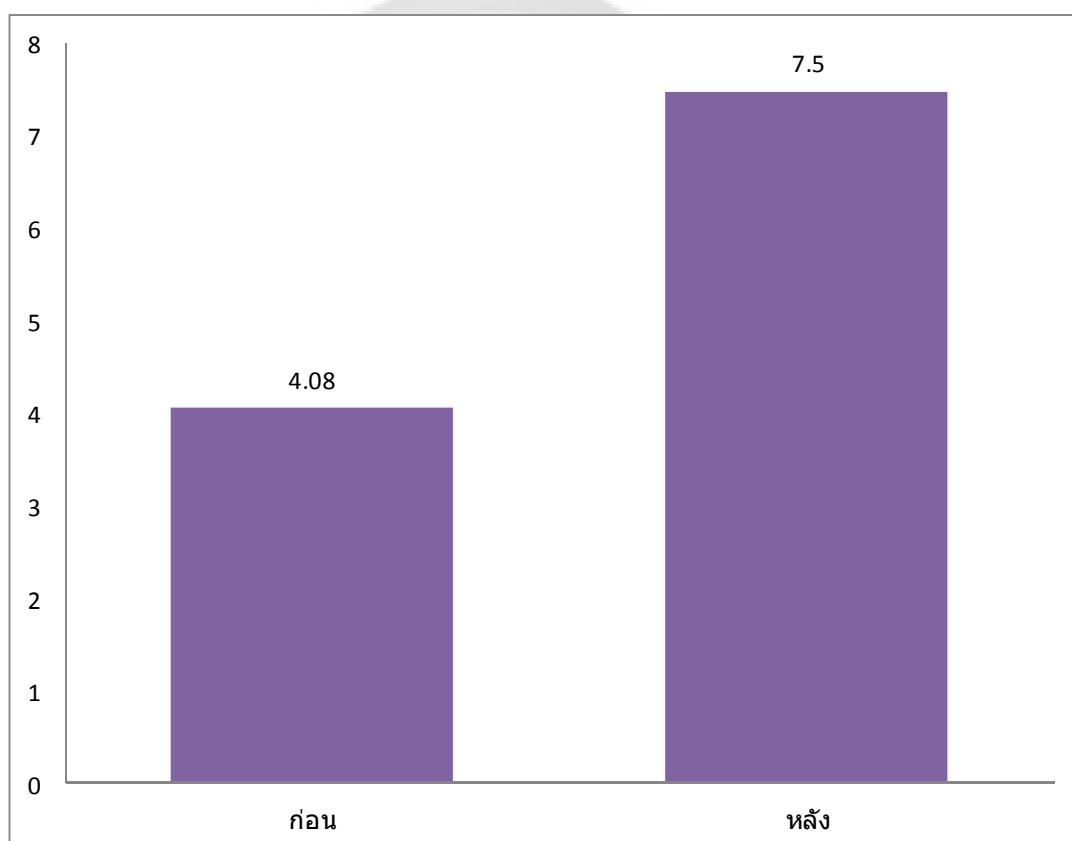
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 3 พบว่า จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยทั้ง 3 ด้านหลังการทดลอง สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการพูดความจริง ก่อนการทดลอง เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 หลังการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.50 มีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 แสดงว่าหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อเนื่องประกอบหุ่น เด็กมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ด้านการพูดความจริง สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

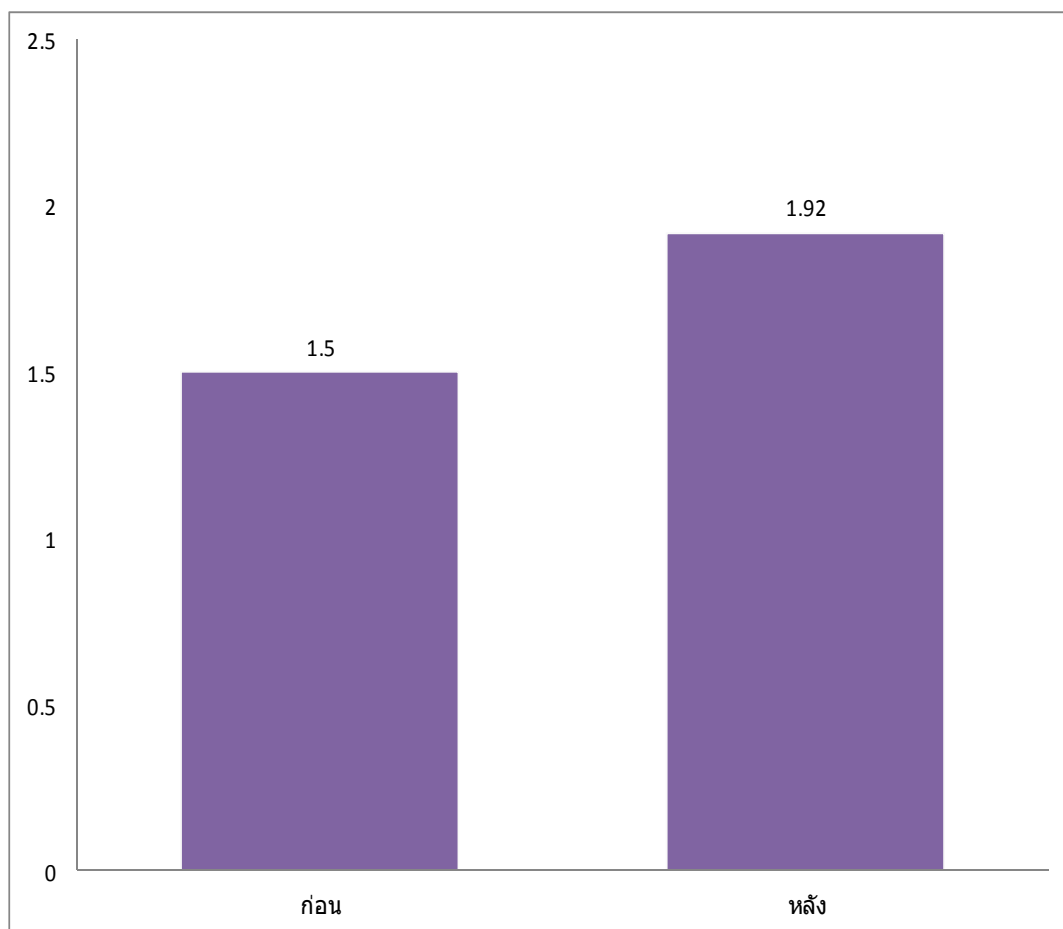
ด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน ก่อนการทดลอง เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.92 มีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.42 แสดงว่าหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อเนื่องประกอบหุ่น เด็กมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา ก่อนการทดลอง เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.92 มีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.84 แสดงว่าหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามเงื่อนไขประกอบหุ่น เด็กมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

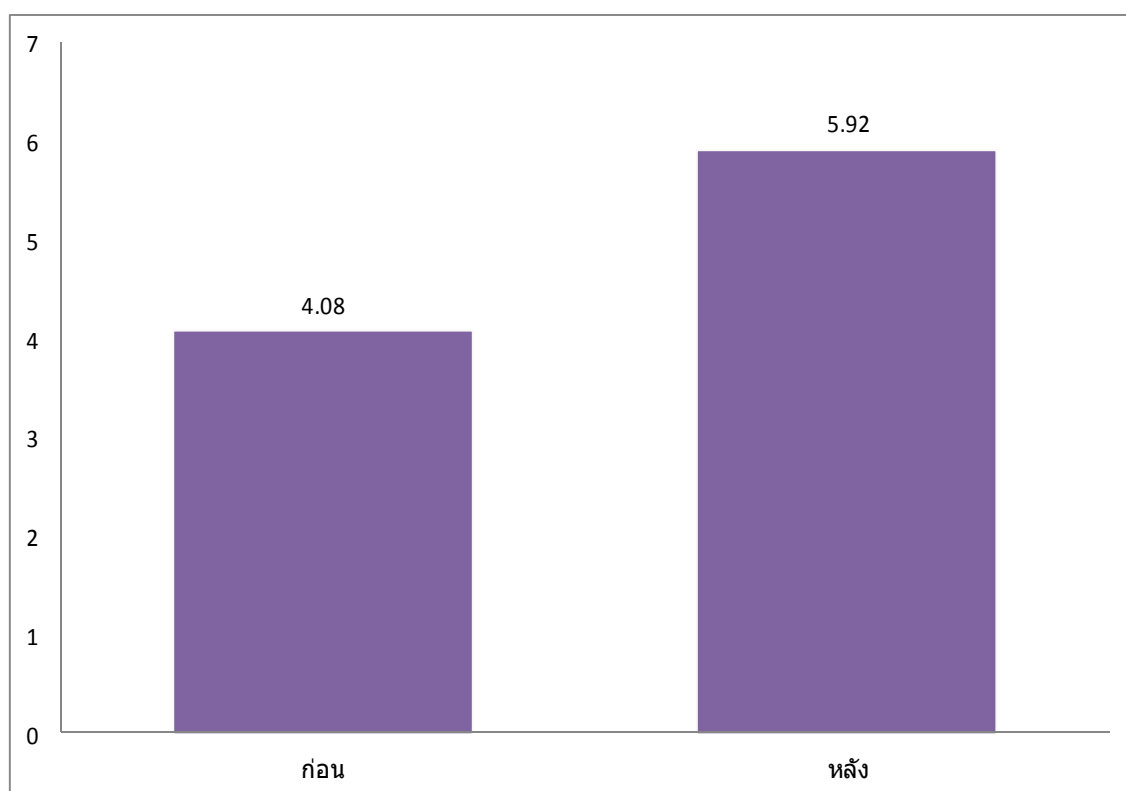
การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามเงื่อนไขประกอบหุ่น ด้านการพูดความจริง แสดงดังภาพประกอบ 2 ด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน แสดงดังภาพประกอบ 3 และด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา แสดงดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 2 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย
ด้านการพูดความจริง ก่อนและหลังการทดลอง

ภาพประกอบ 3 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนาด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน ก่อนและหลังการทดลอง

ภาพประกอบ 4 แสดงการเปรียบเทียบการพัฒนารายการด้านความเชื่อสตัยของเด็กปฐมวัย
ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา ก่อนและหลังการทดลอง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามโครงข่ายห่วงโซ่คุณค่า ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ในการพิจารณาเลือกกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม ซึ่งมีลำดับขั้นตอนของการวิจัยและผลของการวิจัยโดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามโครงข่ายห่วงโซ่คุณค่า

สมมุติฐานในการวิจัย

เด็กปฐมวัยมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงขึ้น หลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตามโครงข่ายห่วงโซ่คุณค่า

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนบ้านเหล่าทองหลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 2 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 42 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนบ้านเหล่าทองหลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 12 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. เลือกห้องเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มา 1 ห้องเรียนจากจำนวน 2 ห้องเรียน
2. สุ่มนักเรียนจำนวน 12 คน จากจำนวน 23 คน โดยการจับสลากเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์การเล่นითต่อเนื่องประกอบหุ่น
2. แบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง โดยมีแผนการทดลองดังนี้

1. สังเกตกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง (Pretest) โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลา 1 วัน ในช่วงเวลา 10.00 น. – 11.00 น. มีผู้ประเมิน 2 คน คือ ผู้วิจัย 1 คน กับ ผู้ช่วยวิจัย 1 คน โดยผู้วิจัยมีหน้าที่ปล่อยเด็กเข้าไปยังห้องที่มีการเตรียมสถานการณ์จำลองไว้ ส่วนผู้ช่วยวิจัยยืนแอบอยู่ภายนอกและบันทึกพฤติกรรมของเด็กลงในแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย เมื่อเด็กทำกิจกรรมครบทุกคน ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมความซื่อสัตย์ด้านการพูดความจริงมาถามเด็กแต่ละคนและบันทึกคำตอบไว้

2. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยจัดประสบการณ์การเล่นითต่อเนื่องประกอบหุ่น เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง โดยจัดกิจกรรมในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

3. เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยสังเกตกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลา 1 วัน ในช่วงเวลา 10.00 น. – 11.00 น. มีผู้ประเมิน 2 คน คือ ผู้วิจัย 1 คน กับ ผู้ช่วยวิจัย 1 คน โดยผู้วิจัยมีหน้าที่ปล่อยเด็กเข้าไปยังห้องที่มีการเตรียมสถานการณ์จำลองไว้ ส่วนผู้ช่วยวิจัยยืนแอบอยู่ภายนอกและบันทึกพฤติกรรมของเด็กลงในแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย เมื่อเด็กทำกิจกรรมครบทุกคน ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมความซื่อสัตย์ด้านการพูดความจริงมาถามเด็กแต่ละคนและบันทึกคำตอบไว้

4. นำคะแนนที่ได้จากการสังเกตก่อนและหลังการทดลองไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่นითต่อเนื่องประกอบหุ่น ในภาพรวม โดยใช้การทดสอบทางสถิติ t-test for Dependent Samples

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่นทานต่อเนื่องประกอบหุ่น รายด้าน โดยใช้การทดสอบทางสถิติ t-test for Dependent Samples

สรุปผลการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นทานต่อเนื่องประกอบหุ่น มีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์โดยรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านการพูดความจริง ด้านการไม่เอาของผู้อื่นเป็นของตน และด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นทานต่อเนื่องประกอบหุ่น ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นทานต่อเนื่องประกอบหุ่นมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์โดยรวมสูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ 9.67 และคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดประสบการณ์ 15.33 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า เด็กปฐมวัยมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงขึ้นหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นทานต่อเนื่องประกอบหุ่น ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดประสบการณ์การเล่นทานต่อเนื่องประกอบหุ่น เป็นกิจกรรมที่มีการเน้นย้ำประเด็นความซื่อสัตย์ให้แก่เด็กปฐมวัย 3 ขั้นตอนต่อเนื่องกันเป็นเวลา 3 วัน กล่าวคือ วันที่ 1 เมื่อครูเล่นทานประกอบหุ่นที่มีเนื้อหาเรื่องความซื่อสัตย์จบ ครูพาเด็กประดิษฐ์หุ่นเป็นตัวละครในนิทาน เพื่อสร้างภาพจำของตัวละครที่มีพฤติกรรมเป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับ อรุมา ยุทธวงศ์ (2537: 579-580) ที่กล่าวว่า หุ่นช่วยให้เด็ก ได้รับการชี้แนะแนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติ ค่านิยมต่าง ๆ เช่น การรักษาความสะอาด การเสียสละ ฯลฯ และสอดคล้องกับ จิราพร บันทอง (2550: 61) ที่กล่าวว่า หุ่นมือเป็นตัวแบบที่ดีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในหลายด้าน ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจสิ่งที่เขื่อนามธรรมได้ดีขึ้น วันที่ 2 ครูทบทวนนิทานโดยเปิดหนังสือนิทานให้เด็กดู จากนั้นแบ่งกลุ่มให้เด็กช่วยกันแต่งนิทานที่มีกรอบแนวคิดเรื่องความซื่อสัตย์ขึ้นใหม่ พร้อมวาดภาพบันทึกเรื่องที่แต่ง ในขั้นนี้เป็นการย้ำทวนประเด็นความซื่อสัตย์ ด้วยการให้เด็กสรุปแนวคิดเรื่องความซื่อสัตย์ที่ได้จากนิทาน แล้วสะท้อนออกมาในผลงานของตนเอง การที่เด็กได้บันทึกเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้หลังจากการทำกิจกรรมในแต่ละครั้งลงในกระดานบันทึกการเรียนรู้ เป็นการทบทวนหรือย้ำทวน

อีกครั้ง ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่สอดคล้องกับองค์ประกอบของกระบวนการเรียนรู้ คือ สิ่งเร้า การรับรู้ การถ่ายโยงความรู้ และการจำ (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2547: 37) การบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ หลังจากการทำกิจกรรมจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ จดจำได้ และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น วันที่ 3 ครูถามคำถามเกี่ยวกับนิทานเชื่อมโยงกับตัวเด็ก และให้เด็กออกมาเล่นหุ่นตามนิทานที่ได้ช่วยกันแต่งขึ้น การถามคำถามเป็นวิธีการสำคัญที่ช่วยให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเรื่องความซื่อสัตย์ ทำให้เด็กได้มีโอกาสไตร่ตรองคิดทบทวน และช่วยให้เกิดการจดจำได้ดี ดังที่ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 17) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนสุดท้ายของการเล่นนิทานทุกครั้ง ควรมีการสรุปเรื่องด้วยคำถามเกี่ยวกับประเด็นสาระสำคัญของเรื่องลักษณะตัวละคร ตัวแสดงในเรื่อง ความรู้ และคำสอนที่ได้จากเรื่อง เพื่อให้เด็กได้ติดตามทบทวนและเก็บข้อมูลความรู้จากนิทาน เป็นการย้ำเตือนทำให้เด็กจดจำได้ดี ส่วนการให้เด็กออกมาแสดงหุ่น เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมความซื่อสัตย์เลียนแบบตัวละครในนิทาน ซึ่งช่วยให้เด็กเกิดการจดจำพฤติกรรมความซื่อสัตย์ที่ควรปฏิบัติได้ยั่งยืนขึ้น เพราะการแสดงหุ่นเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ทำให้เด็กซึมซับพฤติกรรมความซื่อสัตย์โดยไม่รู้ตัว สอดคล้องกับทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget) ที่กล่าวถึงพื้นฐานการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน ว่าต้องเน้นการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning) และการเรียนรู้ดังกล่าว จะต้องจัดให้เด็กได้จัดกระทำกับวัตถุ ได้มีปฏิสัมพันธ์ กับบุคคล ความคิดและเหตุการณ์ จนกระทั่งสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (พัชรี ผลโยธิน. 2543: 8; อ้างอิงจาก Hohmann; & Weikart 1995) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สิริพรรณ ศรีพหล (2551) ที่กล่าวว่า การใช้ตัวแบบเป็นกระบวนการที่เสนอตัวแบบเพื่อให้บุคคลสังเกตและลอกเลียนพฤติกรรมของตัวแบบนั้น ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการที่เป็นธรรมชาติที่สุด ตัวแบบมีด้วยกัน 2 ชนิด คือ ตัวแบบที่เป็นบุคคลจริง ๆ และตัวแบบที่เป็นการ์ตูนในนิทาน การที่จะพัฒนาพฤติกรรมที่มีจริยธรรมของบุคคลในสังคมให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายนั้น ตัวแบบนี้เป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก การเล่านิทานที่มีตัวแบบที่ดี โดยมีจุดมุ่งหมาย ให้เด็กได้เลียนแบบพฤติกรรมของตัวละครนั้น ๆ เป็นวิธีการที่เด็กเกิดการเรียนรู้ทางสังคมที่ดี เพื่อปลูกฝังจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับตัวเด็ก โดยการเลียนแบบจากตัวละครที่ดี (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2522: 45)

2. เมื่อพิจารณาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์จำแนกรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ด้านการพูดความจริงเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานต่อเนื่องประกอบ หุ่น มีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ด้านการพูดความจริง สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สาเหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะนิทานเป็นสิ่งที่เด็กปฐมวัยชอบ ครูสามารถสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้ซึมซาบเข้าไปในจิตใจโดยไม่รู้ตัว ตัวละครในนิทานสามารถสร้างความสนใจของเด็กและมีพลังโน้มน้าวทัศนคติ ตลอดจนเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ของแบนดูรา (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2527: 228-229; อ้างอิงจาก Bandura.

1977: 10-29) ได้อธิบาย แนวความคิดที่สำคัญในการเรียนรู้ทางสังคมว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจาก ปะทะสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนจะเลียนแบบ การเลียนแบบนี้จะเป็นการที่ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมของต้นแบบ พฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์เป็นผล มาจากการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์และผลที่เกิดขึ้น การเรียนรู้จากแม่แบบ ดังเช่นในนิทานเรื่อง “ทำผิดกล้าขอโทษนะ แพนด้า” ที่ตัวละครแพนด้าไม่กล้า พุดความจริงเมื่อทำความผิด แต่ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นกล้าพูดความจริงเพราะเพื่อนๆ คอยให้กำลังใจ แพนด้าจึงได้รู้ว่าการพูดความจริงนั้นไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คิด

2.2 ด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่า นิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น มีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ เมื่อเด็กเห็นตัวแบบจากในนิทานแล้ว เด็กได้มีโอกาสแสดงหุ่นที่ตนเองประดิษฐ์ขึ้นเลียนแบบพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของตัวละครในนิทาน เมื่อเด็กได้แสดงหุ่นเอง รวมถึงได้ดูการแสดงหุ่นของเพื่อน เด็กจึงเกิดการเรียนรู้และจดจำ ส่งผลให้มี การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาษิต (2539: 757-758) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมสร้างเสริมลักษณะนิสัยด้านจริยธรรมให้เด็กปฐมวัยเป็นสิ่งจำเป็นอย่าง ยิ่ง ซึ่งเด็กวัยนี้ยังมีข้อจำกัดในเรื่องวุฒิภาวะ คือความสามารถทางสติปัญญาและทางภาษายังอยู่ใน วงจำกัด ดังนั้นในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัยจึงควรต้องจัดให้แตกต่างกับเด็กวัยอื่น ๆ คือต้อง เน้นการฝึกปฏิบัติให้มาก ตรงกับความเชื่อของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ที่กล่าวว่า เด็กเรียนรู้จาก การกระทำ คือการให้เด็กได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเองจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดี (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2543: 61)

2.3 ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การ เล่านิทานต่อเนื่องประกอบ หุ่น มีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สาเหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะ การจัดประสบการณ์ การเล่านิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น มีกิจกรรมที่เป็นการเน้นย้ำประเด็นความซื่อสัตย์อย่างต่อเนื่อง มีการเปิดโอกาสให้เด็กทำหุ่น แต่งเรื่อง วาดภาพ และแสดงหุ่น โดยกิจกรรมทั้งหมดอยู่ภายใต้แนวคิด เรื่องความซื่อสัตย์ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thondike) ที่เชื่อว่าการกระทำซ้ำจะ ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ คือเมื่อเรียนรู้เรื่องใดแล้วได้ทบทวนและฝึกฝน จะทำให้เกิดความเข้าใจและ สามารถจดจำได้ดี (พัชรี สนวนแก้ว. 2545: 56-57)

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

1. ในระยะเวลาแรกของการจัดประสบการณ์การเล่นตามต่อเนืองประกอบหุ่น เด็กไม่ค่อยกล้าพูด ไม่กล้าเล่นตาม และไม่กล้าขีดหุ่นมือ แต่เมื่อครูคอยกระตุ้นและให้แรงเสริมโดยการพูด ยิ้มเพื่อให้กำลังใจ เด็กก็กล้าลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเองด้วยความสนุกสนาน
2. สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเล่นตามจะต้องมีความหลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของเด็ก
3. ผู้เล่นตามต้องจดจำเนื้อเรื่องให้ได้ทั้งหมด ผูกการพูดและการใช้คำถามระหว่างการเล่นตาม เพื่อให้การเล่นตามไม่เกิดการสะดุดทำให้เสียบรรยากาศในการเล่น
4. ในการเล่นตามครูต้องเน้นการใช้หุ่นมาประกอบการเล่า โดยเน้นจุดประสงค์การพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ เพื่อเป็นการย้ำให้เด็กจำและเข้าใจชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ในการจัดประสบการณ์การเล่นตามประกอบหุ่น ครูควรจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมให้เด็กได้นั่งอย่างสบายและสามารถมองเห็นหุ่นได้ชัดเจน เพื่อให้เด็กมีสมาธิในการฟังตลอดกิจกรรม
2. หุ่นที่ใช้ประกอบการเล่าควรมีความหลากหลาย น่าสนใจและมีขนาดพอเหมาะ เพื่อให้สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กไว้ได้จนจบกิจกรรม และทำให้เด็กเกิดการรับรู้ประเด็นความซื่อสัตย์ที่ผู้เล่าต้องการนำเสนอได้อย่างครบถ้วน
3. การแบ่งกลุ่มเพื่อให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน ครูอาจต้องเข้าไปมีส่วนในการปรับเปลี่ยนสมาชิกบางคนในกลุ่ม ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่าบางกลุ่มที่มีแต่เด็กเก่งหรืออ่อนทั้งหมด เพื่อให้การทำงานของทุกกลุ่มสำเร็จลุล่วงด้วยดี แต่ทั้งนี้ก็ต้องทำด้วยวิธีการที่เหมาะสมไม่ทำให้เด็กรู้สึกโกรธหรือเสียใจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดประสบการณ์การเล่นตามต่อเนืองประกอบหุ่นที่พัฒนาจริยธรรมด้านอื่น ๆ ให้แก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้ครอบคลุมจริยธรรมทุกด้าน
2. ควรมีการศึกษาการพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาการจัดประสบการณ์การเล่นตามต่อเนืองประกอบหุ่นเปรียบเทียบกับการจัดประสบการณ์รูปแบบอื่น

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2523). *แนวทางการพิจารณาจริยธรรม:การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย*.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.

กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน. (2531). *ละครหุ่นเพื่อชุมชน เอกสารวิชาการ*. กรุงเทพฯ:

กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

_____. (2532). *ละครหุ่น*. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

กัลยา นิมจิตต์. (2545). *การศึกษารูปแบบการเล่านิทานของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัด*

นางนอง กรุงเทพฯ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2541). การเล่านิทาน. *การศึกษาปฐมวัย* 2 (2) : 10 - 19.

_____. (2542). *การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3 - 5 ขวบ*. กรุงเทพฯ: ไซติสุข.

_____. (2543). *การสอนแบบจิตปัญญา : แนวการใช้ในการสร้างแผนการสอนระดับอนุบาลศึกษา*.

กรุงเทพฯ: เอดิสัน เพรส โปรดักส์.

_____. (2547). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์.

กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์. (2535). *เทคนิคนำผู้ควรคู่แก่เด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร.

เกริก ยืนพันธุ์. (2539). *การเล่านิทาน*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น

เกศินี โชติกเสถียร. (2524). *แนวการจัดโรงเรียนอนุบาล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการ

ประถมศึกษาแห่งชาติ. เอกสารฉบับ12/2525 ครุสภา.

ขวัญนุช บุญอยู่สง. (2546). *การส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทาน*

คณิต. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2540, กรกฎาคม – กันยายน). *นักเล่านิทานสร้างนักอ่าน. สารพัฒนาลัทธิ*.

16 (130): 44 – 47.

จันทร์เพ็ญ ศุภผล. (2535) *การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรี*

และนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมช่วยเหลือ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จิตรภรณ์ เตมียกุล. (2531). การศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพในการฟังนิทานของเด็กปฐมวัย

โดยการใช้รูปภาพและหุ่นมือประกอบ. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จิราพร ปั่นทอง. (2550). ความมั่นใจของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นตาม
ประกอบการ

เชิดหุ่นมือ. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฉวีวรรณ กินวงศ์. (2533). การศึกษาเด็ก. โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิทยาเขตพิษณุโลก : พิมพ์.

ณัฐวดี ศิลภรณ์. (2556). ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นตาม

ประกอบหุ่น. กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2522). พฤติกรรมศาสตร์เล่ม 2 : จิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

_____. 2538. ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทวี บุญยเกต. (2515). พ่อสอนลูก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เพื่องอักษร.

ธีระ ชัยยุทธยรรยง. (2539). ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพกับกิจกรรมการพิจารณาสร้างเสริม

ค่านิยมที่มีต่อระดับพัฒนาค่านิยมและเจตคติเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์. กรุงเทพฯ:

กรมวิชาการ.

ธีรนาถ สุนทร. (2548). คู่มือพัฒนาความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย. สารนิพนธ์ กศ.ม.

(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธีราพร กลุณานันท์. (2544). การพัฒนาทักษะนิสัยทางจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 2

นครสวรรค์: โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.

นฤมล จิวแพ. (2549). ผลการเล่นตามประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย.

ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ.

- นิศารัตน์ อิศระมโนรส. (2552). ผลของการใช้กิจกรรมการเล่นิทานแบบไม่จับเรื่องที่มีต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนื่อน้อง สนับบุญ. (2541). ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่นิทาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเชิด ภิญโญนันทพงษ์. (2521). การวัดและประเมินผลการศึกษา: ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2521). เอกสารประกอบการสอนสถิติการศึกษา วัดผล 302. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุษนิย์ สมญาประเสริฐ. (2551). ผลของการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบการเล่นเกมที่มีผลต่อการรักการอ่านของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภชาติ (2539:) การเตรียมความพร้อมด้านลักษณะนิสัย เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้อง หน่วยที่ 11-15 . กรุงเทพฯ: แสงจันทร์การพิมพ์.
- ประกาศรี สีนอำไพ. (2535). พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี ปรีวาที. (2551). การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการเล่นิทานและติดตามผล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยะพร ทองสิงห์. (2552). ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่องที่มีต่อพฤติกรรมพื้นฐานความสามัคคีในเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2546, ตุลาคม-ธันวาคม). การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของสังคมไทย. วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท ธ.ก.ส. หน้า 82-95.
- พัชรีย์ ไชยะสนิต. (2535). เอกสารประกอบการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

พัชรี ผลโยธิน และคณะ. (2543). *การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทยตามแนวคิดไฮสโคป*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์
พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

พัชรี สอนแก้ว. (2545). *จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.

พรจันทร์ จันทิมล. (2529, มิถุนายน). การเล่านิทานสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. *รักลูก*. 103-105.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2547). *ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ไพพรรณ อินทนิล. (2534). *เทคนิคการเล่านิทาน*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ภาวิณี มณีนพรัตน์. (2551). *การวิเคราะห์เนื้อหาโฆษณาทางโทรทัศน์ด้านจริยธรรมเด็กปฐมวัย*.

ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2545). *เอกสารการสอนชุดวิชา การสร้างเสริมประสบการณ์*

ชีวิตระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 8 – 15 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:

ห้างหุ้นส่วนจำกัด แสงจันทร์การพิมพ์.

มาลีรัตน์ บุญอนันตบุตร. (2547, เมษายน). การปลูกฝังจริยธรรมเด็กปฐมวัย. *วารสารการศึกษา*
ปฐมวัย. 8(2): 9 – 13.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542*. พิมพ์ครั้งที่ 6.

กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์

ราศี ทองสวัสดิ์. (2539). *เอกสารอบรมเชิงปฏิบัติการ “กลยุทธ์การสอนอนุบาล”*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ.

เรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป. (2548, มิถุนายน). นิทานกระบวนการสำคัญในการพัฒนาเด็ก. *หนังสือเพื่อเด็ก*.

2(3): 27 – 29.

ล้วน สายยศ. และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:

ศูนย์ส่งเสริมทางวิชาการ.

วรรณิ ศิริสุนทร. (2532). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการเล่านิทาน*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์

วันเนาว์ ยูเด็น. (2542). *นิทานคือชีวิต*. กรุงเทพฯ: องค์การคำคุณุสสา.

วราภรณ์ รักวิจัย. (2529). *การอบรมเลี้ยงเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วาริ นิยมธรรม. (2536). ผลการใช้เทคนิคแม่แบบจากนิทานชาดกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมใน

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2542). รายงานการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย.

สกลนคร: โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.

สมใจ บุญอุรุพิทยัญ. (2531, ตุลาคม). "นิทานสำหรับเด็กหนู," การศึกษา กทม.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2527). "ทฤษฎีการเรียนรู้ระดับปฐมวัย," พฤติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา

เอกสารการสอนชุดวิชา หน่วยที่ 8 – 15. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สมศักดิ์ ปรีบูรณ์. (2542). "นิทานความสำคัญและประโยชน์," สถาบันราชภัฏจันทรเกษม 2 : 47-4.

สมศรี ปาณะโตชะ. (2551). ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการ

ประดิษฐ์ร่วมกับผู้ปกครองอาสา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สันทพัฒน์ อรุณธำรี. (2542). นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย. โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยภูเก็ต :

คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.

สาโรช บัวศรี. (2527). จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). คู่มือการอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับก่อน

ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

สิริวรรณ ศรีพล. (2551, มิถุนายน). "การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน"

ใน วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2(5): 88-105.

สิวลี ศิริไล. (2544). จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์. (2550). สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. การศึกษาปฐมวัย

ร้อยดวงใจถวายในหลวง: เอกสารประกอบการจัดโครงการประชุมสัมมนาปฏิบัติการพัฒนา

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. หน้า 1-31. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุภาวดี ไยพิมล. (2533). ความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยได้ฟัง

การเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือ และการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ. ปรินญาณินพนธ์

กศ.ม.. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุมน อมรวิวัฒน์ ; ทิศนา แชนนี. (2527). *กลวิธีสอนจริยศึกษาและการสอนแทรกคุณธรรมในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2525). *รายงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมของครูโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษาด้านการปลูกฝังจริยธรรมในห้องเรียน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อรชума ยุทธวงศ์. (2537). “การแต่งหุ่นสำหรับเด็กปฐมวัย,” *วรรณกรรมและลีลาคดีระดับปฐมวัยศึกษาเอกสารการสอนชุดวิชา หน่วยที่ 8 – 15*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อริสา โสคำภา. (2551). *พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อิงอร รอดน้อย. (2551). *พฤติกรรมการแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการฝึกปฏิบัติจริง*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรรค์. (2540). *เอกสารประกอบการสอนวิชาประถม 461 การละครสำหรับครูประถม*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร(ฝ่ายประถม).
- Champlin, Connie. (1985). *Storytelling With Puppets*. American Library Association.
- Dixon and others. (1977, June). “Training Disadvantage Preschoolers on Various Fantasy Activities Effects on Cognitive Functioning and Impulse Control,” in *Child development*. Wayne State University, 2 : 367 – 379.
- Morrow, A.H. (1986). *Motivation and Personality*. new york : Harper.
- Sandra M. Reidmiller. (2008). *The Benefits of Puppet Use as a Strategy for Teaching Vocabulary at the Secondary School Level with Students Who Have Mixed Learning Disabilities*.
- Schneebeli-Morrell, Deborah. (1994). *Puppet-Making*. Secaucus, New Jersey: Chartwell Books.
- Zuljevic, Vida. (2005 ,January) “Puppets-A Great Addition to Everyday Teaching.” *Thinking Classroom*.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่น
- ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่น

คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเล่นითานต่อเนื่องประกอบหุ่น

หลักการและเหตุผล

ความซื่อสัตย์เป็นจริยธรรมที่ควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่ในเด็กระดับปฐมวัย เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ เช่น ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี ความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยเหตุที่การส่งเสริมและพัฒนาความซื่อสัตย์ในเด็กปฐมวัย มิได้เป็นเพียงการทำให้เด็กรู้จักและเข้าใจความหมายของคำว่าความซื่อสัตย์เท่านั้น แต่ต้องทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดี เพื่อนำไปสู่พฤติกรรมความซื่อสัตย์อย่างถาวรทั้งต่อตนเองและผู้อื่น กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาความซื่อสัตย์แก่เด็กปฐมวัยจึงต้องเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำด้วยตนเอง รวมถึงทำให้เกิดความรู้สึกสนุกสนานและพึงพอใจในกิจกรรมนั้นๆ ด้วย

การเล่นითานต่อเนื่องประกอบหุ่นเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมความซื่อสัตย์แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม เพราะนิทานจะทำให้เด็กรู้สึกสนุกสนานและเกิดทัศนคติที่ดีต่อความซื่อสัตย์ หุ่นมือจะเป็นแม่แบบให้เด็กเลียนแบบพฤติกรรม และเมื่อเด็กได้ประดิษฐ์และเล่นหุ่นของตนเอง เด็กก็จะจดจำพฤติกรรมความซื่อสัตย์จากประสบการณ์ตรงของตนเอง ซึ่งคงทนและยั่งยืนกว่าการจดจำจากคำสอนหรือคำบอกเล่าแต่เพียงอย่างเดียว

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การพูดความจริง
2. การไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน
3. การปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา

เนื้อหา

กิจกรรมการเล่นითานต่อเนื่องประกอบหุ่นที่ส่งเสริมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การพูดความจริง การไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน และการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา จำนวน 24 กิจกรรม

หลักการจัดกิจกรรม

1. จัดประสบการณ์การเล่นนิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันละ 30 นาที ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์
2. นิทานที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 8 เรื่อง มีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้
 - 2.1 มีเนื้อหาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์
 - 2.2 ความยาวของเรื่องเหมาะสมกับช่วงความสนใจของเด็กวัย 5-6 ปี
 - 2.3 เป็นเรื่องที่เหมาะสมกับวิธีการเล่าประกอบหุ่น
 - 2.4 เหตุการณ์ในเรื่องใกล้ตัวเด็กหรือเป็นเรื่องที่เด็กสนใจ
3. กิจกรรมที่จัดเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมและลงมือทำด้วยตนเอง ได้แก่ การฟังนิทาน การออกมาเล่นนิทานโดยใช้หุ่นประกอบ การประดิษฐ์หุ่นแบบต่าง ๆ การสนทนาแสดงความคิดเห็น และตอบคำถาม

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (3-5 นาที)

ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมตามความเหมาะสม โดยเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ดังนี้ การร้องเพลง การท่องคำคล้องจอง การเล่นปริศนาคำทาย

ขั้นดำเนินกิจกรรม (15-20 นาที)

1. ครูกล่าวทักทายเด็ก ๆ แนะนำนิทานและหุ่นที่จะนำมาใช้ในการเล่า
2. ครูและเด็กร่วมกันสร้างข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรม
3. ครูและเด็กดำเนินกิจกรรมในแต่ละวัน ดังนี้
 - 3.1 วันอังคาร ครูเล่านิทานประกอบหุ่นให้เด็กฟังและร่วมกันทำหุ่นเป็นตัวละครในนิทาน
 - 3.2 วันพุธ ครูและเด็กร่วมกันทบทวนนิทาน โดยครูเปิดหนังสือนิทานให้เด็กดูไปพร้อมกันด้วย จากนั้นแบ่งเด็กเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ให้ช่วยกันแต่งนิทานขึ้นใหม่ พร้อมวาดภาพบันทึกเรื่องราวในนิทาน
 - 3.3 วันพฤหัสบดี ครูถามคำถามเกี่ยวกับนิทานโดยเชื่อมโยงกับตัวเด็ก และให้เด็กออกมาเล่นหุ่นตามนิทานที่เด็กช่วยกันแต่งขึ้น

ขั้นสรุป (5 นาที)

เด็กและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ในนิทานและพฤติกรรมของตัวละคร

การประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม และการสนทนาระหว่างการทำกิจกรรม
2. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
3. สังเกตพฤติกรรมความซื่อสัตย์

บทบาทครู

1. ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานต่อเนื่องประกอบหุ่นให้เข้าใจ
2. จัดเตรียมหุ่นและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำกิจกรรมให้เพียงพอและเหมาะสม
3. เปิดโอกาสให้เด็กสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรมร่วมกัน
4. อธิบายขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมให้เด็กเข้าใจ
5. จัดกิจกรรมเล่านิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น
6. ถามคำถามเพื่อตรวจสอบการรับรู้และเข้าใจประเด็นความซื่อสัตย์ในนิทาน
7. สังเกตพฤติกรรมของเด็กและให้ความสำคัญกับเด็กทุกคนเท่าเทียมกัน

บทบาทเด็ก

1. ร่วมสร้างข้อตกลงในการฟังนิทาน
2. ร่วมเล่านิทานและแสดงหุ่นประกอบ
3. ประดิษฐ์หุ่นเป็นตัวละครในนิทาน
4. ร่วมสนทนาและตอบคำถาม
5. ช่วยเก็บสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ให้เรียบร้อย

ตารางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

สัปดาห์ ที่	วัน	กิจกรรม	จริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์ ด้านที่พัฒนา
1	อังคาร	ครูเล่านิทานประกอบหุ่น เรื่อง ทำผิดกล้าขอโทษนะ แพนด้า และร่วมกันทำหุ่นเป็นตัวละครในนิทาน	การพูด ความจริง
	พุธ	ครูและเด็กร่วมกันทบทวนนิทาน แบ่งกลุ่มเด็กให้ช่วยกันแต่ง นิทานขึ้นใหม่ พร้อมวาดภาพบันทึกเรื่องราวในนิทาน	
	พฤหัสบดี	ครูให้เด็กออกมาเล่นหุ่นตามนิทานที่ช่วยกันแต่งขึ้น	
2	อังคาร	ครูเล่านิทานประกอบหุ่น เรื่อง หญิงชรา กับแมว และร่วมกันทำหุ่นเป็นตัวละครในนิทาน	การปฏิบัติตาม ข้อตกลงหรือ สัญญา
	พุธ	ครูและเด็กร่วมกันทบทวนนิทาน แบ่งกลุ่มเด็กให้ช่วยกันแต่ง นิทานขึ้นใหม่ พร้อมวาดภาพบันทึกเรื่องราวในนิทาน	
	พฤหัสบดี	ครูให้เด็กออกมาเล่นหุ่นตามนิทานที่ช่วยกันแต่งขึ้น	
3	อังคาร	ครูเล่านิทานประกอบหุ่น เรื่อง ตักแตนผู้ซื่อสัตย์ และร่วมกันทำหุ่นเป็นตัวละครในนิทาน	การไม่เอาของ ผู้อื่นมาเป็นของ ตน
	พุธ	ครูและเด็กร่วมกันทบทวนนิทาน แบ่งกลุ่มเด็กให้ช่วยกันแต่ง นิทานขึ้นใหม่ พร้อมวาดภาพบันทึกเรื่องราวในนิทาน	
	พฤหัสบดี	ครูให้เด็กออกมาเล่นหุ่นตามนิทานที่ช่วยกันแต่งขึ้น	

สัปดาห์ ที่	วัน	กิจกรรม	จริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์ ด้านที่พัฒนา
4	อังคาร	ครูเล่านิทานประกอบหุ่น เรื่อง ลิงน้อยขอโทษ และร่วมกันทำหุ่นเป็นตัวละครในนิทาน	การพูด ความจริง
	พุธ	ครูและเด็กร่วมกันทบทวนนิทาน แบ่งกลุ่มเด็กให้ช่วยกันแต่ง นิทานขึ้นใหม่ พร้อมวาดภาพบันทึกเรื่องราวในนิทาน	
	พฤหัสบดี	ครูให้เด็กออกมาเล่นหุ่นตามนิทานที่ช่วยกันแต่งขึ้น	
5	อังคาร	ครูเล่านิทานประกอบหุ่น เรื่อง อ้าอำผลไม้หวานฉ่ำ และร่วมกันทำหุ่นเป็นตัวละครในนิทาน	การปฏิบัติตาม ข้อตกลงหรือ สัญญา
	พุธ	ครูและเด็กร่วมกันทบทวนนิทาน แบ่งกลุ่มเด็กให้ช่วยกันแต่ง นิทานขึ้นใหม่ พร้อมวาดภาพบันทึกเรื่องราวในนิทาน	
	พฤหัสบดี	ครูให้เด็กออกมาเล่นหุ่นตามนิทานที่ช่วยกันแต่งขึ้น	
6	อังคาร	ครูเล่านิทานประกอบหุ่น เรื่อง ดอกไม้แห่งความซื่อสัตย์ และร่วมกันทำหุ่นเป็นตัวละครในนิทาน	การไม่เอาของ ผู้อื่นมาเป็นของ ตน
	พุธ	ครูและเด็กร่วมกันทบทวนนิทาน แบ่งกลุ่มเด็กให้ช่วยกันแต่ง นิทานขึ้นใหม่ พร้อมวาดภาพบันทึกเรื่องราวในนิทาน	
	พฤหัสบดี	ครูให้เด็กออกมาเล่นหุ่นตามนิทานที่ช่วยกันแต่งขึ้น	

สัปดาห์ ที่	วัน	กิจกรรม	จริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์ ด้านที่พัฒนา
7	อังคาร	ครูเล่านิทานประกอบหุ่น เรื่อง เต่าทองจอมปด และร่วมกันทำหุ่นเป็นตัวละครในนิทาน	การพูด ความจริง
	พุธ	ครูและเด็กร่วมกันทบทวนนิทาน แบ่งกลุ่มเด็กให้ช่วยกันแต่ง นิทานขึ้นใหม่ พร้อมวาดภาพบันทึกเรื่องราวในนิทาน	
	พฤหัสบดี	ครูให้เด็กออกมาเล่นหุ่นตามนิทานที่เด็กช่วยกันแต่งขึ้น	
8	อังคาร	ครูเล่านิทานประกอบหุ่น เรื่อง กระต่ายน้อยกับแครอท ทองคำ และร่วมกันทำหุ่นเป็นตัวละครในนิทาน	การปฏิบัติตาม ข้อตกลงหรือ สัญญา
	พุธ	ครูและเด็กร่วมกันทบทวนนิทาน แบ่งกลุ่มเด็กให้ช่วยกันแต่ง นิทานขึ้นใหม่ พร้อมวาดภาพบันทึกเรื่องราวในนิทาน	
	พฤหัสบดี	ครูให้เด็กออกมาเล่นหุ่นตามนิทานที่ช่วยกันแต่งขึ้น	

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น

สัปดาห์ที่ 1

นิทานเรื่อง ทำผิดกล้าขอโทษนะ แพนด้า

ครั้งที่ 1 วันอังคาร

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยด้านการพูดความจริง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

เด็กและครูร่วมกันท่องคำคล้องจอง “ผิดแล้วขอโทษ”

คำคล้องจอง ผิดแล้วขอโทษ

ครูแต่งเอง

ผิดแล้วขอโทษ

อย่าโกรธเลยหนา

ขอสัญญาว่า

ต่อไปไม่ทำ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “ทำผิดกล้าขอโทษนะ แพนด้า” ให้เด็กฟัง โดยใช้หุ่นมือประกอบ

การเล่า

2. ครูชวนเด็กสนทนา โดยถามเด็กว่า “เด็ก ๆ คะ นิทานที่ครูเล่าเมื่อกี้เรื่องราวเป็นอย่างไรบ้าง” เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าเด็กสามารถเข้าใจประเด็นความซื่อสัตย์ที่ปรากฏในนิทานได้หรือไม่ จากนั้นครูถามเด็กต่อไปอีกว่า “เด็ก ๆ คิดว่าแพนด้าเป็นอย่างไร” ระหว่างนี้ครูคอยกระตุ้นให้เด็กทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น

3. ครูบอกเด็กว่าวันนี้เราจะมาประดิษฐ์หุ่นจากชิ้นพลาสติก โดยให้เด็กแต่ละคนเลือกตัวละครจากนิทานเรื่องทำผิดกล้าขอโทษนะ แพนด้ามานั่งตัวเพื่อทำหุ่น

4. ครูสาธิตวิธีทำหุ่นและอธิบายวิธีการใช้อุปกรณ์ให้เด็กฟัง

5. ครูดูแลให้เด็กเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ให้เรียบร้อยเมื่อเสร็จกิจกรรม

ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปเนื้อหาของนิทาน ครูสรุปว่าเมื่อเราทำผิดก็ต้องยอมรับผิดและกล่าวคำขอโทษ และต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดความผิดพลาดในเรื่องเดิมอีก

สื่อ

1. นิทานเรื่อง“ทำผิดกล้าขอโทษนะ แพนด้า”
2. หุ่นมือหมีแพนด้า ดึง กระจ่าย หมู และหมี
3. ช้อนพลาสติก
4. กระดาษสี
5. กาว
6. สีเมจิก
7. กรรไกร

การประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามและการสนทนาระหว่างการทำกิจกรรม
2. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น

สัปดาห์ที่ 1

นิทานเรื่อง ทำผัดกั๊กขอโทษนะ แพนด้า

ครั้งที่ 2 วันพุธ

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยด้านการพูดความจริง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ดีกัน”

เพลงดีกัน

ไม่ทราบบุ๊แต่่ง

ดีกันนะจะมาดีกัน

โกรธซึ่งดั่งดันไม่มีวันจะเข้าใจ

หันหน้ามาหากันหน่อย (ซ้า)

ยื่นมือหน่อย หน่อย ก้อยชูออกไป

หัวแม่มือหลบเข้าข้างใน (ซ้า)

อย่าให้ยื่นออกไปเราจะได้ไม่โกรธกัน

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้เด็กช่วยกันเล่นนิทานเรื่องทำผัดกั๊กขอโทษนะ แพนด้า โดยครูเปิดหนังสือนิทานให้ดูในขณะที่ช่วยกันทบทวนนิทาน

2. ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจกลุ่มละ 4-5 คน

3. ครูถามคำถามชวนให้เด็กช่วยกันคิดว่า ถ้าเด็ก ๆ เป็นแพนด้า เด็ก ๆ จะทำอย่างไรเมื่อทำกระถางดอกไม้ของแม่แตก หรือเด็กจะทำอย่างไรถ้าทำแจกันดอกไม้ของคุณครูแตก

4. จากนั้นครูให้เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันวาดภาพบันทึกเรื่องราวตามคำตอบของกลุ่มตนเอง

5. เมื่อเด็กทำกิจกรรมเสร็จ ครูดูแลให้เด็กเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการพูดความจริง การยอมรับผิด และการระมัดระวังไม่ให้ทำผิดซ้ำในเรื่องเดิม

สื่อ

1. หนังสือนิทานเรื่อง“ทำผิดกล้าขอโทษนะ แพนด้า”
2. กระดาษร้อยปอนด์
3. สีเทียน
4. สีไม้

การประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามและการสนทนาระหว่างการทำกิจกรรม
2. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น

สัปดาห์ที่ 1

นิทานเรื่อง ทำผิดกล้าขอโทษนะ แพนด้า

ครั้งที่ 3 วันพฤหัสบดี

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยด้านการพูดความจริง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

เด็กและครูร่วมกันท่องคำคล้องจอง “ผิดแล้วขอโทษ”

คำคล้องจอง ผิดแล้วขอโทษ

ครูแต่งเอง

ผิดแล้วขอโทษ

อย่าโกรธเลยหนา

ขอสัญญาว่า

ต่อไปไม่ทำ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้เด็กนั่งตามกลุ่มที่แบ่งไว้
2. ครูให้เด็กอาสาเล่าภาพวาดของกลุ่มตนออกไปเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้น พร้อมแสดงหุ่นที่ทำขึ้นประกอบการเล่า

3. เมื่อเสร็จกิจกรรมครูนำผลงานของเด็กไปติดแสดงที่หน้าชั้นเรียน

4. ครูดูแลให้เด็กเก็บหุ่นและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติเมื่อทำความผิด

สื่อ

1. ภาพวาดผลงานเด็ก
2. หุ่นขี้นพลาสติกที่เด็กๆทำ

การประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามและการสนทนาระหว่างการทำกิจกรรม
2. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง ทำผิดกล้าขอโทษนะ แพนด้า

ผู้แต่ง ปิติพร วาทียาภรณ์

แม่หมีแพนด้าชอบดอกไม้มาก เวลาว่าง แม่หมีแพนด้าชวนแพนด้า มาช่วยกันปลูกดอกไม้ที่สวนหน้าบ้าน

ตอนเช้าก่อนไปโรงเรียน แพนด้าเอาบอลลูกโปรดมาเตะเล่นอย่างสนุกสนาน เพล้ง! แพนด้าเตะบอลแรงเกินไป โดนกระถางต้นไม้ของแม่หมีแพนด้าแตกซะแล้ว

“แย่แล้ว! ทำยังไงดีล่ะ ถ้าคุณแม่รู้ว่าแพนด้าทำกระถางต้นไม้แตก แพนด้าต้องโดนตีแน่ ๆ เลย” แพนด้ากลัวถูกตี จึงไม่ยอมบอกแม่หมีแพนด้า และคว่ำกระเป๋ารีบไปโรงเรียนทันที

พอมาถึงโรงเรียน ลูกหมู ลูกวัว และลูกแมว ชวนแพนด้าเล่นบอล แพนด้ามัวแต่เล่นสนุก จนลืมเรื่องกระถางต้นไม้แตกไปเลย เพล้ง! แพนด้าเตะบอลแรงเกินไปอีกแล้ว โดนแจกันบนโต๊ะคุณครูหล่นลงมาแตก... “โอ๊ะ โอ๊ย! แย่แล้ว แพนด้าทำแจกันคุณครูแตก”

แพนด้ากลัวถูกทำโทษ “ถ้าคุณครูรู้ ตีแน่ๆ เลย แพนด้ารีบหนีไปก่อนดีกว่า คุณครูคงไม่รู้หรอกว่า ใครเป็นคนทำแจกันแตก”

แต่เพื่อน ๆ ดึงแพนด้าไว้แล้วบอกว่า “พวกเราไปบอกความจริงกับคุณครูด้วยกันดีกว่า ทำผิดแล้วต้องกล้าขอโทษนะแพนด้า”

ครูฮิปโปเข้ามาในห้องเรียน แพนด้าและเพื่อน ๆ จึงเข้าไปสารภาพว่าทำแจกันของคุณครูแตก ครูฮิปโปไม่โกรธ และไม่ทำโทษแพนด้าด้วย ครูฮิปโปยังชมแพนด้าและเพื่อน ๆ ที่กล้ารับผิด แพนด้าดีใจจังที่ไม่ถูกตี และยังรู้สึกสบายใจที่ได้พูดความจริง

เมื่อกลับมาถึงบ้าน แพนด้าเรียนรู้ที่จะกล้ารับผิด จึงเข้าไปขอโทษแม่หมีแพนด้า และสารภาพว่า “แพนด้าเป็นคนทำกระถางของคุณแม่แตกเอง”

แม่หมีแพนด้ากอดแพนด้าแล้วบอกว่า “แม่ไม่โกรธหรอกจ้ะ แต่ดีใจที่แพนด้ากล้าหาญ ที่ทำผิดแล้วกล้ามาขอโทษ”

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น

สัปดาห์ที่ 8

นิทานเรื่อง กระต่ายน้อยกับแครอททองคำ

ครั้งที่ 1 วันอังคาร

จุดประสงค์

เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

เด็กและครูร่วมกันท่องคำคล้องจอง “คำสัญญา”

คำคล้องจอง “คำสัญญา”

สัญญาสัญญา รักษาให้มั่น
ทั้งเธอและฉัน ทำได้ไม่ลืม

ครูแต่งเอง

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “กระต่ายน้อยกับแครอททองคำ” ให้เด็กฟัง โดยใช้หุ่นนิ้วประกอบการเล่น
2. ครูชวนเด็กสนทนา โดยถามเด็กว่า “เด็ก ๆ คะ นิทานที่ครูเล่าเมื่อกี้เรื่องราวเป็นอย่างไรบ้าง” เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าเด็กสามารถเข้าใจประเด็นความซื่อสัตย์ที่ปรากฏในนิทานได้หรือไม่ จากนั้นครูถามเด็กต่อไปอีกว่า “เด็ก ๆ คิดว่าเจ้ากระต่ายดำกับเจ้ากระต่ายขาวเป็นอย่างไร” ระหว่างนี้ครูคอยกระตุ้นให้เด็กทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น
3. ครูบอกเด็กว่าวันนี้เราจะมาประดิษฐ์หุ่นจากไม้ไอศกรีม โดยให้เด็ก ๆ เลือกตัวละครจากนิทานเรื่อง “กระต่ายน้อยกับแครอททองคำ” มาหนึ่งตัวเพื่อทำหุ่น
4. ครูสาธิตวิธีทำหุ่นและอธิบายวิธีการใช้อุปกรณ์ให้เด็กฟัง
5. ครูดูแลให้เด็กเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ให้เรียบร้อยเมื่อเสร็จกิจกรรม

ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปเนื้อหาของนิทาน ครูสรุปว่าเมื่อเราให้คำสัญญากับใครแล้ว เราก็ต้องรักษาสัญญาโดยการปฏิบัติตามคำสัญญานั้น

สื่อ

1. นิทานเรื่อง “กระต่ายน้อยกับแครอททองคำ”
2. หุ่นนิ้วมือรูปกระต่ายดำ กระต่ายขาว นางฟ้า ยักษ์ และแครอททองคำ
3. ไม้ไอศกรีม
4. กาว
5. กระดาษสี
6. สีเมจิก

การประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามและการสนทนาระหว่างการทำกิจกรรม
2. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น

สัปดาห์ที่ 8

นิทานเรื่อง กระต่ายน้อยกับแครอททองคำ

ครั้งที่ 2 วันพุธ

จุดประสงค์

เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ชั้นนำ

เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “กระต่ายขาว”

เพลงกระต่ายขาว

ไม่ทราบผู้แต่ง

กระต่ายขาวมีหูยาวเรียว

หางสั้นนิดเดียว ตาแดงแวววาว

กระโดดเล่นชมแสงจันทร์สกา

อยู่ตามชายป่า ช่างน่ารักเอ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้เด็กช่วยกันเล่นนิทานเรื่อง “กระต่ายน้อยกับแครอททองคำ” โดยครูเปิดหนังสือนิทานให้ดูในขณะที่ทบทวนนิทาน
2. ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามสมัครใจ กลุ่มละ 4-5 คน
3. ครูถามคำถามให้เด็กคิดเชื่อมโยงกับตนเองว่า “ถ้าสมมติว่าเด็ก ๆ เป็นกระต่ายดำกับกระต่ายขาว เด็ก ๆ จะทำอะไรเมื่อเจอแครอททองคำ” ครูกระตุ้นให้เด็กทุกคนตอบและถามต่อว่าทำไมเด็ก ๆ จึงทำเช่นนั้น

4. ครูชวนให้เด็กช่วยกันแต่งนิทานขึ้นใหม่ โดยสมมติว่า ถ้าเจ้ากระต่ายดำกับเจ้ากระต่ายขาวไม่ได้ทะเลาะกันเพื่อแย่งแครอททองคำ เรื่องราวจะเป็นอย่างไรต่อไป
5. ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันวาดภาพบันทึกเรื่องราวตามคำตอบของกลุ่มตนเอง
6. เมื่อเด็กทำกิจกรรมเสร็จ ครูดูแลให้เด็กทำกิจกรรมให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปเนื้อหาของนิทาน ครูสรุปว่าเมื่อเราให้คำสัญญากับใครแล้ว เราก็ต้องรักษาสัญญาโดยการปฏิบัติตามคำสัญญานั้น

สื่อ

1. หนังสือนิทานเรื่อง “กระต่ายน้อยกับแครอททองคำ”
2. กระดาษร้อยปอนด์
3. สีเทียน
4. สีไม้

การประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามและการสนทนาระหว่างการทำกิจกรรม
2. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น

สัปดาห์ที่ 8

นิทานเรื่อง กระต่ายน้อยกับแครอททองคำ

ครั้งที่ 3 วันพฤหัสบดี

จุดประสงค์

เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

เด็กและครูร่วมกันท่องคำคล้องจอง “คำสัญญา”

คำคล้องจอง “คำสัญญา”

ครูแต่งเอง

สัญญาสัญญา รักษาให้มั่น
ทั้งเธอและฉัน ทำได้ไม่ลืม

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้เด็กนั่งตามกลุ่มที่แบ่งไว้
2. ครูให้เด็กอาสาเล่าภาพวาดของตนออกไปเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้น พร้อมแสดงหุ่นที่ทำ

ขั้นประกอบการเล่น

3. เมื่อเสร็จกิจกรรม ครูนำผลงานของเด็กไปติดแสดงที่หน้าชั้นเรียน
4. ครูดูแลให้เด็กเก็บหุ่นและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปเนื้อหาของนิทาน ครูสรุปว่าเมื่อเราให้คำสัญญากับใครแล้ว เราก็ต้องรักษาสัญญาโดยการปฏิบัติตามคำสัญญานั้น

สื่อ

1. ภาพวาดผลงานเด็ก
2. หุ่นไม้ไอศกรีมที่เด็ก ๆ ทำ

การประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามและการสนทนาระหว่างการทำกิจกรรม
2. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม

ภาคผนวก

กระต่ายน้อยกับแครอททองคำ

เรื่อง พนิดา อนันต์รัตนสุข

กาลครั้งหนึ่งในป่าใหญ่ มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่หลากหลาย
 ทั้งนกหนูช้างม้าวัวและควาย เสือสิงห์ลิงกระต่ายนกเค้าแมว
 มีกระต่ายน้อยสองตัวชากับดำ มักชอบทำเรื่องปวดหัวให้สัตว์อื่น
 ทะเลาะกันเป็นประจำทุกวันคืน สัตว์ตัวอื่นจึงต้องตื่นเพราะเสียงดัง
 สัตว์ในป่าพากันหมดสนุก ต้องทนทุกข์เจอเสียงดังจนทุก
 สองกระต่ายขาวดำไม่เคยรู้ ว่าทั้งคู่เสียงดังออกไปไกล
 ชาวไร่ถึงนางฟ้าประจำป่า จึงคิดหาหนทางช่วยแก้ไข
 รีบไปหาสองกระต่ายในทันใด พร้อมกล่าวข้อตกลงในทันที
 “เจ้ากระต่ายทั้งสองลองฟังข้า หากทำตามเงื่อนไขที่ข้าให้
 เจ้าจะอยู่ในป่าสำราญใจ มีแครอทให้กินอิ่มทุกวัน”
 และเงื่อนไขที่นางฟ้าบอกไว้ คือกระต่ายทั้งสองต้องไปถ้ำ
 ค้นหาแครอทยักษ์สี่ทองคำ แต่ก่อนถึงถ้ำทั้งสองต้องสามัคคี
 ทั้งสองจะถูกสาปให้เป็นหิน

ไม่สามารถส่งเสียงให้ใครได้ยิน
 กระต่ายน้อยสองตัวเมื่อได้ยิน
 จะได้กินแครอทนานแสนนาน
 กระต่ายน้อยเดินทางมุ่งสู่ป่า
 กระต่ายน้อยจึงกลายเป็นเพื่อนใจ
 เมื่อทั้งคู่เดินทางถึงถ้ำใหญ่
 สองแสงทองอร่ามสว่างนัย
 ทันใดนั้นยักษ์ร้ายปรากฏตัว
 ส่งเสียงดังเอะแต่ทะเลาะกัน
 เพราะอยากได้แครอทยักษ์ตรงหน้า
 เจ้ากระต่ายทั้งสองจึงกลับมา
 ทันทีที่เริ่มทะเลาะกัน
 “พวกเจ้าไม่ยอมรักษาสัญญา
 สองกระต่ายตกใจสำนึกผิด
 แกล้งสาปให้เป็นหินในทันใด
 “เข็ดแล้วจำต่อไปนี้เราทั้งสอง
 ไม่ทะเลาะเบาะแว้งให้รำคาญ
 จนเวลาผ่านไปได้สามวัน
 “เจ้าสำนึกแล้วใช่ไหมกระต่ายป่า
 เมื่อสองกระต่ายน้อยขยับได้
 แล้วรีบเอ่ยปากกับนางฟ้า
 เมื่อสองกระต่ายน้อยกลับเข้าป่า
 เหล่าสัตว์ป่าตัวอื่นต่างดีใจ
 และแล้วปากกว้างใหญ่ในวันนี้
 ป่าจึงกลับมาสงบแสนสุขใจ

และอดกินแครอทตลอดไป
 ต่างดีใจทอดคอสัมผัสमान
 ตกลงกันจะไม่พาลไม่กวนใจ
 มีของกินก็พึงพาถ้อยอาศัย
 เพราะแครอทชิ้นใหญ่กำลังมา
 พอเข้าไปก็เจอแครอทยักษ์
 ทั้งคู่นึกอยากได้มาครอบครอง
 “หากพวกเจ้าไม่กลัวคิดแข่งขัน
 แครอททองคำแบ่งกันไปได้ครอบครอง”
 จึงลืมนำสัญญาของนางฟ้า
 ทะเลาะกันอีกคราเหมือนดังเดิม
 ยักษ์ร้ายกลายร่างเป็นนางฟ้า
 เห็นที่ข้าต้องสาปเจ้าจริง ๆ”
 แต่นางฟ้าคิดอยากฝึกนิสัย
 สองกระต่ายขยับไม่ได้ร้องไห้โฮ
 จะปรองดองรักใคร่สมัครสมาน
 ขอลับร่างกระต่ายแบบดังเดิม”
 นางฟ้าพลันปรากฏกายตรงหน้า
 ข้าจะเสกให้เจ้าเป็นเหมือนเดิม”
 สุดดีใจกระโดดเต้นเริงร่า
 “เราสัญญาจะไม่ทะเลาะกัน”
 จูงมือเดินกันมายิ้มสดใส
 กระต่ายน้อยขาวดำไม่ตีกัน
 ไม่มีเสียงทะเลาะกันของกระต่าย
 เพราะกระต่ายไม่ลืมนำสัญญา

ภาคผนวก ข

- คู่มือการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย
- ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย

คู่มือการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมนี้เป็นแบบสังเกตสำหรับผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ในการสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยในสถานการณ์จำลองที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น
2. แบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยนี้ ใช้เก็บข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง

การให้คะแนน

ให้ 2 คะแนน	เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ทันที
ให้ 1 คะแนน	เมื่อเด็กลังเลแล้วแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
ให้ 0 คะแนน	เมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

**สถานการณ์สำหรับสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
ของเด็กปฐมวัย ด้านการพูดความจริง ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลง
หรือสัญญา และด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน**

กิจกรรม

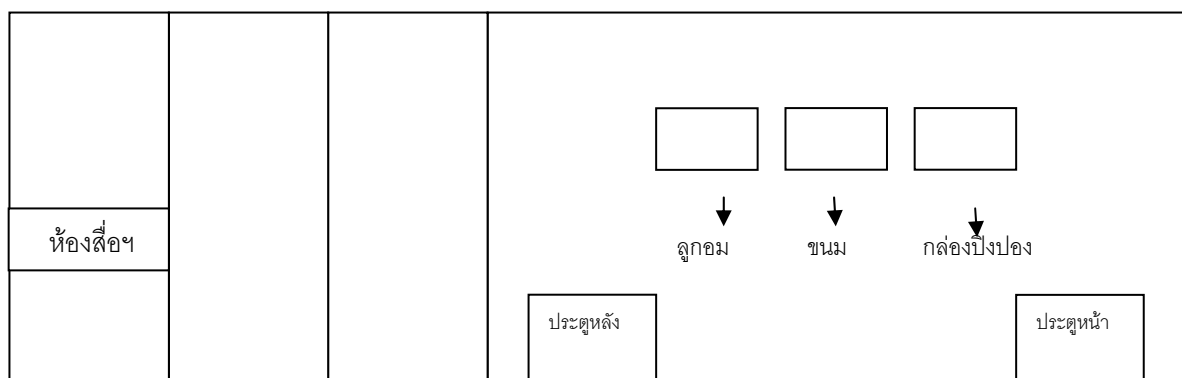
เด็กเข้าไปในห้องทีละคน จับลูกปิงปองในกล่องแล้วหยิบขนมจำนวนตามตัวเลขที่เขียนบนลูกปิงปอง และไม่หยิบลูกอมของครู

สื่อ

1. ลูกปิงปอง 3 ลูก
2. กล่องหรือโหลทึบสำหรับใส่ลูกปิงปอง
3. ขนม
4. ลูกอม

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยจัดห้องที่ใช้ทำกิจกรรมดังนี้ จัดโต๊ะไว้ 3 ตัววางเรียงกัน โต๊ะตัวที่หนึ่งวางกล่องใส่ลูกปิงปอง โต๊ะตัวที่สองวางขนม โต๊ะตัวที่สามวางลูกอม

ที่นั่งรอก่อนเข้าไปทำกิจกรรม

2. ผู้วิจัยบอกเด็ก ๆ ว่า “วันนี้เราจะเล่นเกมสนุก ๆ กัน ครูมีกล่องวิเศษอยู่ 1 กล่อง ในกล่องนี้มีลูกปิงปองอยู่ 3 ลูก แต่ละลูกเขียนตัวเลขไว้ (ผู้วิจัยหยิบลูกปิงปองที่มีตัวเลขให้เด็กดู) ครูจะวางกล่องวิเศษนี้ไว้ในห้องและให้เด็กเข้าไปหยิบลูกปิงปองทีละคน เด็กแต่ละคนจะหยิบลูกปิงปองได้แค่ครั้งเดียวเท่านั้น เมื่อหยิบแล้วให้ดูว่ามีเลขอะไรอยู่บนลูกปิงปอง จากนั้นให้หยิบขนมตามจำนวนนั้น แล้วเดินออกไปที่ห้องสี่ขา”
3. ผู้วิจัยสาธิตวิธีทำกิจกรรมให้เด็กดูพร้อมอธิบายอีกครั้ง “ครูจะทำให้ดูเป็นตัวอย่างนะคะ ขั้นแรก เดินเข้าไปในห้อง จากนั้นหยิบลูกปิงปองแล้วดูว่าเป็นเลขอะไร ครูได้เลข... (ตามที่หยิบได้) ครูก็หยิบขนม ...ชิ้น แล้วก็เดินออกจากห้องแล้วไปที่ห้องสี่ขา”
4. ผู้วิจัยบอกเด็กว่า “ที่โต๊ะตัวสุดท้ายมีลูกอมวางอยู่ ลูกอมนี้ไม่ใช่ของเด็ก ๆ เพราะฉะนั้นห้ามแตะต้องลูกอม เด็ก ๆ หยิบได้เฉพาะขนมบนโต๊ะตัวที่สองเท่านั้นนะคะ”
5. ผู้วิจัยให้เด็ก ๆ พุดทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมพร้อมกันอีกครั้ง แล้วย้ำว่าแต่ละคนหยิบลูกปิงปองได้แค่หนึ่งครั้งเท่านั้น เมื่อหยิบแล้วห้ามเปลี่ยนลูก
6. ผู้วิจัยให้เด็ก ๆ ทั้งหมดนั่งรอที่หน้าห้อง แล้วปล่อยเด็กเข้าไปทำกิจกรรมทีละหนึ่งคน ระหว่างที่เด็กทำกิจกรรมอยู่ในห้อง ผู้ช่วยวิจัยซึ่งแอบอยู่นอกห้องจะมองผ่านช่องหน้าต่างเพื่อสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของเด็กลงในแบบสังเกตพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยด้านการพูดความจริง ด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน และด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา
7. ผู้วิจัยให้เด็กคนต่อไปเข้าไปทำกิจกรรมจนครบทุกคน
8. เมื่อเด็กทำกิจกรรมครบทุกคนและรออยู่ที่ห้องสี่ขาแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยด้านการพูดความจริงมาถามเด็กด้วยคำถามต่อไปนี้ แล้วบันทึกคำตอบไว้
 1. หนูหยิบลูกปิงปองกี่ครั้ง
 2. หนูหยิบได้ลูกปิงปองเลขอะไร
 3. หนูหยิบขนมมากี่ชิ้น
 4. หนูแตะต้องลูกอมหรือเปล่า

แบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย
ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา
และด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน
สำหรับผู้ช่วยวิจัย

ชื่อ-นามสกุล ผู้ถูกสังเกต

ชื่อ-นามสกุล ผู้สังเกต

วันที่..... ครั้งที่

☐

ก่อนการทดลอง

☐

หลังการทดลอง

พฤติกรรมที่กำหนด	คะแนน		
	2	1	0
1. หยิบลูกปิงปอง 1 ครั้ง			
2. หยิบขนมตามจำนวนที่เขียนบน ลูกปิงปอง			
3. ไม่แตะต้องลูกอมบนโต๊ะ			

การบันทึกของผู้ช่วยวิจัย

ให้ 2 คะแนน เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่กำหนดทันที

ให้ 1 คะแนน เมื่อเด็กลังเลแล้วแสดงพฤติกรรมที่กำหนด

ให้ 0 คะแนน เมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมที่กำหนด

แบบสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย
ด้านการพูดความจริง
สำหรับผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล ผู้ถูกสังเกต

ชื่อ-นามสกุล ผู้สังเกต

วันที่..... ครั้งที่

☐

ก่อนการทดลอง

☐

หลังการทดลอง

รายการ	ระดับคะแนนของพฤติกรรม			หมายเหตุ
	2	1	0	
ด้านการพูดความจริง				
ตอบคำถามต่อไปนี้				
1. หนูหิบลูกโป่งปองกี่ครั้ง				
2. หนูหิบลูกโป่งปองได้เลขอะไร				
3. หนูหิบนมนมมากี่ชิ้น				
4. หนูแตะต้องลูกอมหรือเปล่า				
ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา				
1. หิบลูกโป่งปองกี่ครั้ง				
2. หิบนมนมตามจำนวนที่เขียนบนลูกโป่งปอง				
3. ไม่แตะต้องลูกอมบนโต๊ะ				
การไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน				
1. ไม่หิบลูกอมบนโต๊ะ				

การให้คะแนน

ให้ 2 คะแนน ถ้าเด็กตอบคำถามตรงตามพฤติกรรมที่แสดงทันที

ให้ 1 คะแนน ถ้าเด็กเด็กลังเลก่อนตอบคำถามตรงตามพฤติกรรมที่แสดง

ให้ 0 คะแนน ถ้าเด็กตอบคำถามไม่ตรงพฤติกรรมที่แสดง

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกต

พฤติกรรมความซื่อสัตย์	พฤติกรรมที่แสดง	คะแนน
1. ด้านการพูดความจริง		
	- เด็กตอบคำถามตรงตามพฤติกรรมที่แสดงทันที	2
	- เด็กลังเลก่อนตอบคำถามตรงตามพฤติกรรมที่แสดง	1
	- เด็กตอบคำถามไม่ตรงพฤติกรรมที่แสดง	0
2. ด้านการปฏิบัติตาม ข้อตกลงหรือสัญญา		
	- เด็กเข้าไปในห้อง แล้วทำกิจกรรมตามข้อตกลงทันที	2
	- เด็กเข้าไปในห้อง แล้วลังเลก่อนทำกิจกรรมตาม ข้อตกลง	1
	- เด็กเข้าไปในห้องแล้วไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง	0
3. ด้านการไม่เอาของผู้อื่น มาเป็นของตน		
	- เด็กเห็นลูกอม เด็กเดินผ่านไปทันที	2
	- เด็กเห็นลูกอม เด็กหยุดเดิน ทำท่าลังเลแล้วเดินผ่านไป	1
	- เด็กเห็นลูกอม เด็กหยิบลูกอมไป	0

ภาคผนวก ค

ภาพการจัดประสบการณ์การเล่นตามตอเนื่องประกอบหุ่น

เด็ก ๆ ร่วมกันประดิษฐ์หุ่น

เด็กวาดภาพบันทึกงานที่ช่วยกันแต่งขึ้น

เด็กวาดภาพบันทึกนิทานที่ช่วยกันแต่งขึ้น

เด็กนำหุ่นออกมาแสดงให้เพื่อนดู

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	สุนทรียา ศีวีรพันธ์
วัน เดือน ปีเกิด	7 มิถุนายน 2522
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	64/1 หมู่ 3 ต.กระแซง อ.สามโคก จ.ปทุมธานี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านเหล่าทองหลาง ต.เหล่าทอง อ.โซ่พิสัย จ.บึงกาฬ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2544	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวรรณกรรมสำหรับเด็ก จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2554	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาการศึกษาปฐมวัย จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2558	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ